

Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang
Penang Development Corporation

Forging
Ahead

ANNUAL
REPORT
2017
LAPORAN
TAHUNAN

KANDUNGAN

Visi & Misi	02
Ahli-Ahli Lembaga	03
Ahli-Ahli Pengurusan	06
Perutusan Pengerusi	07

LAPORAN-LAPORAN

Pembangunan dan Pengurusan Tanah	27
Pelaburan	35
Pembangunan Usahawan	41
Korporat	46
Penyata Kewangan	71

CONTENTS

<i>Vision & Mission</i>	02
<i>Members of the Board</i>	03
<i>Management Team</i>	06
<i>Chairman's Message</i>	17

REPORTS

<i>Land Development and Management</i>	51
<i>Investment</i>	58
<i>Entrepreneur Development</i>	63
<i>Corporate</i>	67
<i>Financial Statements</i>	71

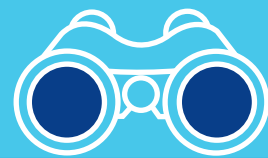
VISION

To be the premier organisation in making Penang a better place for all through sustainable socio-economic development

---

Untuk menjadi organisasi utama ke arah menjadikan Pulau Pinang sebuah negeri yang lebih kondusif melalui pembangunan sosioekonomi lestari

VISI

MISI

Untuk memenuhi keperluan dan aspirasi pihak yang berkepentingan dalam pembangunan negeri

---

MISSION

To meet our stakeholders' needs and aspirations in the State's development

AHLI-AHLI LEMBAGA

*MEMBERS OF
THE BOARD*

YAB Tuan Lim Guan Eng
Pengerusi / *Chairman*

YB Dato' Haji Mohd. Rashid bin Hasnon
Ahli / *Member*

YB Tuan Prof. Dr. P. Ramasamy a/l Palanisamy
Ahli / *Member*

**YB Dato' Seri Farizan
bin Darus**
Ahli / Member

YB Tuan Chow Kon Yeow
Ahli / Member

**YB Dato' Haji Abdul
Malik bin Abul Kassim**
Ahli / Member

**YB Dato' Sarul Bahiyah
binti Haji Abu**
Ahli / Member

**YB Tuan Jagdeep Singh
Deo a/l Karpal Singh**
Ahli / Member
(Pelantikan mulai / Appointment from 16.3.2017)

YBhg. Dato' Seri Lee Kah Choon
Ahli / Member

Encik Tan Cheong Heng
Ahli / Member
(Letak Jawatan / Resigned on 27.3.2017)

**YBhg. Dato' Haji Hadzir
bin Md Zain**
Ahli / Member
(Bersara / Retired on 29.4.2017)

Encik Khiruddin bin Said
Ahli / Member

Encik Tajol Azhar bin Md Tahir
Ahli / Member

**YBrs. Dr. Shahrazat
binti Haji Ahmad**
Ahli / Member
(Pelantikan mulai / Appointment from 15.8.2017)

AHLI-AHLI PENGURUSAN
MANAGEMENT TEAM

Dato' Rosli Jaafar
Pengurus Besar /
General Manager

Phan Gaik Cher
Timbalan Pengurus Besar 1
Ketua Pegawai Kewangan /
Deputy General Manager 1
Chief Financial Officer

Chang Wing Mow
Timbalan Pengurus Besar 1
Ketua Pegawai Maklumat /
Deputy General Manager 1
Chief Information Officer

Ir. Hartini Ali
Timbalan Pengurus Besar 1 /
Deputy General Manager 1

Ir. Yeoh Lean Huat
Timbalan Pengurus Besar 1 /
Deputy General Manager 1

**Mohd Bazid Haji
Abd Kahar**
Timbalan Pengurus Besar 2 /
Deputy General Manager 2

Jamil Ibrahim
Timbalan Pengurus Besar 2 /
Deputy General Manager 2

Tan Yeow Song
Timbalan Pengurus Besar 2 /
Deputy General Manager 2

Jeffrey Chew Gim Eam
Timbalan Pengurus Besar 2 /
Deputy General Manager 2

PERUTUSAN PENGGERUSI

CHAIRMAN'S MESSAGE

Perutusan Pengerusi

YAB Tuan Lim Guan Eng
Pengerusi

“ Pada tahun 2017, Pulau Pinang terus menerajui dari segi pertumbuhan ekonomi, selaras dengan hasratnya ke arah merealisasikan bandaraya yang pintar dan bertaraf antarabangsa, walaupun terdapat peningkatan persaingan dan cabaran dalam persekitaran kebangsaan dan global.”

Sepanjang tahun ini, pencapaian Pulau Pinang diterajui oleh industri, pelancongan dan perkhidmatan, di mana Kerajaan Negeri dan PDC bekerjasama rapat dengan sektor swasta dalam Perkongsian 4P - *'public sector, private sector, people and professionals'*. Perkongsian ini telah menggabungkan tenaga dan semangat Pulau Pinang di mana kecemerlangan dalam sains dan teknologi bergabung dengan seni dan kebudayaan yang mekar mengubah negeri ini menjadi hab antarabangsa dan bandaraya berdaya huni untuk rakyat.

Kejayaan Pulau Pinang sebagai negeri keusahawanan dan sosial dapat dinilai seperti berikut:-

- Dengan lebih daripada 45 tahun pengalaman dalam bidang perindustrian serta kepintaran, Kerajaan Negeri mempunyai ekosistem E&E yang kukuh terdiri daripada lebih 300 syarikat MNC dan 3,000 syarikat sokongan tempatan yang bersepadu dengan baik dengan rantai bekalan global. MIDA juga telah mengumumkan Pulau Pinang sebagai penerima Pelaburan Langsung Luar Negara (FDI) yang pertama antara negeri-negeri, dengan FDI pelaburan pembuatan bernilai RM8.5 bilion yang diluluskan pada tahun 2017. Pulau Pinang merupakan penerima kedua terbesar di Malaysia daripada jumlah pelaburan pembuatan bernilai RM10.8 bilion.

- Berbanding tahun 2016, jumlah pelaburan Pulau Pinang meningkat sebanyak 151% pada tahun 2017, manakala FDI meningkat sebanyak 180%. Laporan video BBC juga menamakan Pulau Pinang sebagai hab pembuatan perkakasan serantau dan 'Asia's next Silicon Valley'.
- Dengan tadbir urus korporat yang baik di bawah CAT (Cekap, Akauntabiliti dan Telus), Pulau Pinang kini diiktiraf oleh Laporan Ketua Audit Negara sebagai negeri dengan pengurusan kewangan terbaik, yang mencatatkan belanjawan lebih setiap tahun sejak 2008 dan sejak 10 tahun yang lalu, aset rizab Pulau Pinang telah bertambah sebanyak 100% menjadi RM1.83 bilion.
- Hutang Pulau Pinang juga telah dapat dikurangkan sebanyak 90% kepada hanya RM65 juta dan dengan sistem tender terbuka yang kompetitif pula membolehkan Kerajaan Negeri berjimat sehingga 45% daripada perbelanjaan kita, yang mana mendapat pujian *Transparency International* yang pertama kali buat mana-mana negeri di Malaysia.
- CIMB Berhad telah meluluskan pinjaman bernilai RM1.5 bilion kepada PDC, sebuah agensi pembangunan utama negeri ini, yang mana pinjaman ini merupakan nilai pinjaman terbesar dalam sejarah Pulau Pinang serta pinjaman yang paling besar pernah diberikan kepada mana-mana Kerajaan Negeri di Malaysia. Ini terbukti bahawa Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan PDC mempunyai pengurusan kewangan yang cemerlang.

> Majlis Perasmian George Town Festival

- Pulau Pinang kini merupakan salah satu negeri paling bersih bukan sahaja di Malaysia tetapi juga di rantau ASEAN dan kini kami adalah negeri yang paling berdaya huni, lengkap dengan lorong basikal di seluruh negeri. Hasrat kami untuk menjadikan sebuah negeri hijau ditambah lagi dengan kadar kitar semula Pulau Pinang pada kadar 38%, berbanding dengan kadar kitar semula kebangsaan sebanyak 22%, ditambah dengan fakta bahawa Pulau Pinang tidak pernah memotong walaupun satu inci persegi daripada rizab hutannya.
- Seni, kebudayaan dan warisan, termasuk kulinari telah berkembang di negeri ini, menjadikan Pulau Pinang sebuah hab kebudayaan dengan acara bertaraf antarabangsa seperti George Town Festival, George Town Literary Festival, Penang International Food Festival dan dengan penglibatan Aga Khan Trust for Culture (sebuah badan kebudayaan antarabangsa terunggul) untuk meningkatkan lagi status Tapak Warisan Dunia UNESCO George Town.
- Kerajaan Negeri komited sepenuhnya terutamanya melalui kerjasama dengan PDC untuk membina rumah mampu milik untuk rakyat Pulau Pinang. Sejak tahun 2008, Pulau Pinang telah membina 25,555 buah rumah kos rendah (RM42,000) dan rumah kos sederhana rendah (RM72,500) yang 5 kali ganda lebih daripada jumlah 5,154 buah rumah yang dibina oleh kerajaan sebelum ini.

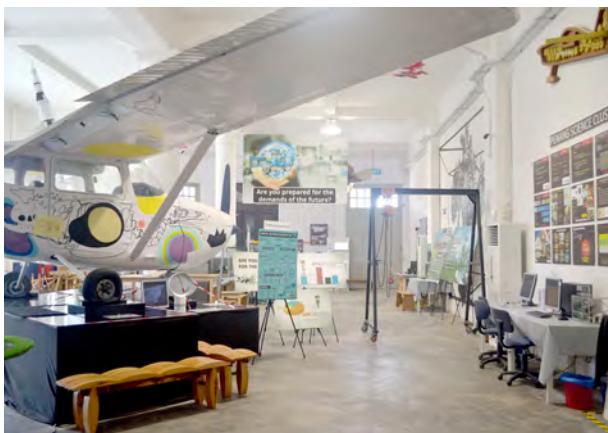

> Projek Perumahan Mampu Milik Suria 1, Bandar Cassia, Batu Kawan

- Dengan semua perancangan dan pembangunan proaktif ini, masa depan semakin cerah untuk Pulau Pinang dan rakyatnya. Kita sedang berada di revolusi Industri 4.0, yang melibatkan interaksi mesin, *artificial intelligence*, *cloud computing* and *Internet of Things* dan walaupun kita akui bahawa '*Data is King, Talent is indeed Everything*'.

Selaras dengan ini, Kerajaan Negeri telah melabur RM75 juta untuk menubuhkan Penang STEM Sdn Bhd sebagai organisasi untuk pendidikan STEM bagi Sains, Kejuruteraan, Teknologi dan Matematik di 6 buah pusat seperti @ CAT Penang (Accelerator for Creative, Analytics and Technology), Penang Skills Development Centre (PSDC), Penang Science Cluster (PSC), Karpal Singh Penang Learning Centre (KSPLC), Tech Dome Penang (TDP) dan Penang Digital Library (PDL).

> Penang Science Cluster

Ini merupakan strategi yang bersesuaian dan sinergi untuk menerajui STEM, selaras dengan rancangan kami untuk menjadikan Pulau Pinang sebagai Pusat Kecemerlangan untuk Sains dan Teknologi. Kerajaan Negeri juga membiayai Industri 4.0 Seed Fund untuk permulaan teknologi berjumlah USD 1 juta bagi tahun 2018 untuk membina, menarik dan mengekalkan bakat dalam era digital, yang didorong data dan memacu ekosistem permulaan teknologi untuk merealisasikan potensi Pulau Pinang sebagai 'Asia's next Silicon Valley'.

Kami sangat bersemangat dan komited dalam pembangunan pendidikan dan pengetahuan dan dengan salah satu hab pelancongan pendidikan yang pesat berkembang di dunia dengan pembinaan kolej dan universiti terkemuka yang diiktiraf peringkat antarabangsa, kami dapat membayangkan transformasi dalam sektor pelancongan pendidikan di Pulau Pinang menjadi satu daripada pemacu ekonomi utama Pulau Pinang.

Dari segi pelancongan, Pulau Pinang terus menjadi destinasi pelancongan bertaraf dunia, yang mana dikenali di seluruh dunia yang menawarkan sesuatu yang unik untuk bandaraya bertaraf antarabangsa yang moden, Tapak Warisan Dunia UNESCO George Town, kehijauan daripada hutan hijaunya, stesen bukit yang indah, pusat membeli belah dan sudah tentunya makanan yang hebat.

Pulau Pinang juga merupakan pusat kesihatan di rantau ini. Statistik daripada Penang Global Tourism (PGT) menyatakan bahawa pada tahun 2016, Pulau Pinang menerima seramai 347,100 pengunjung yang datang untuk mendapatkan penjagaan kesihatan di sini dan menyumbangkan hasil kira-kira RM458,262,629.

Untuk tahun 2017, jumlah pesakit asing yang datang ke Pulau Pinang meningkat kepada 382,164 dan ini menyumbang RM550,274,088 dalam sektor pelancongan perubatan. Pendapatan ini menyumbang kepada 42.33% pasaran pelancongan kesihatan di Malaysia.

Statistik bagi penumpang (bertolak dan ketibaan) di Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang mencecah yang tertinggi pada 7.2 juta penumpang pada tahun 2017, peningkatan 8% berbanding hanya 6.6 juta penumpang pada tahun 2016. Ini melebihi kapasiti maksimum lapangan terbang 6.5 juta; angka itu dijangka akan dicapai pada tahun 2020. Perancangan telah diluluskan untuk memperbesarkan lapangan terbang kami dari 6.5 juta penumpang kepada 12 juta penumpang.

> Robot Murata & Nao semasa Japanese Technology Weekend 2017 di Tech Dome

Tidak hairanlah mengapa kita menerima penghargaan dan pengiktirafan antarabangsa dari New York Times, Lonely Planet dan CNN sebagai tempat yang mempunyai makanan terbaik, tempat terbaik untuk bersara dan terbaik untuk pelancong yang gemar melancong dengan bajet yang rendah. Malah, Yahoo Travel juga menyenaraikan Pulau Pinang antara 8 pulau teratas di dunia yang perlu dilawat sebelum anda menghembuskan nafas terakhir.

Pulau Pinang juga kini berada di barisan utama dalam industri halal Malaysia menerusi pelbagai usaha dan inisiatif sejak penubuhan Penang International Halal Hub (Halal Penang), anak syarikat milik penuh PDC pada tahun 2008. Fasa 1 Taman Perindustrian Halal Pulau Pinang (PHIP) telah menarik 10 syarikat dengan jumlah pelaburan sebanyak RM484.2 juta dan 4 syarikat telah beroperasi sepenuhnya pada tahun 2017.

Dengan peningkatan permintaan untuk tanah perindustrian oleh para pelabur, Halal Penang dengan kerjasama PDC dan Invest-in-Penang Berhad (iP) telah membangunkan Zon Makanan di Utara Penang Science Park dan telah menarik sejumlah RM233.26 juta pelaburan oleh sebanyak 19 buah syarikat.

Pembangunan industri halal yang giat dilaksanakan di Pulau Pinang dapat dilihat dengan nyata dengan adanya Ekspo & Persidangan Halal Antarabangsa Pulau Pinang (PIHEC) yang diadakan setiap tahun sebanyak 8 tahun berturut-turut sejak 2010 bertujuan untuk memperkenalkan produk dan perkhidmatan halal peringkat tempatan dan juga antarabangsa.

Semua perancangan dan inisiatif ini adalah petanda baik bagi Pulau Pinang dan merupakan petunjuk jelas mengenai halatuju Pulau Pinang ke arah menjadi Hab Halal Global.

Di sudut telekomunikasi, PDC Telecommunication Services Sdn Bhd (PDC Telco), merupakan penggerak utama bagi infrastruktur telekomunikasi di Pulau Pinang. Visi PDC Telco adalah *'Making Penang a Smart City with a Digitally-Connected Community'* dan Misinya adalah *'Integrating Data to Future-Proof Tomorrow'*.

Setakat tahun 2017, PDC Telco berjaya membina dan memiliki banyak struktur telekomunikasi seperti menara tetap, Struktur Penerima Mudah Alih (PBTS) dan rangkaian gentian optik. Syarikat-syarikat telekomunikasi utama adalah rakan kongsi teknologi dengan PDC Telco.

Melangkah ke hadapan, PDC Telco merancang untuk menyediakan, membantu dan menyokong lebih banyak perkhidmatan kepada kerajaan tempatan, orang awam dan industri dalam perkhidmatan jalur lebar dengan menyediakan penyambungan gentian untuk peningkatan terakhir dalam mempercepat dan meningkatkan teknologi baru, menambah liputan selular di negeri ini dengan menggunakan lebih banyak menara serta meningkatkan reka bentuk Camouflagh.

Saya ingin menegaskan bahawa kejayaan Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan PDC, melambangkan intipati Malaysia - Kerajaan yang menggalakkan perpaduan dan saling menghormati dalam masyarakat kita yang berbilang kaum; yang melindungi hak asasi, persekitaran dan hak wanita; yang berasaskan bakat manusia yang luas, kekayaan kepelbagaian dan sumber semula jadi yang baik; yang membanteras rasuah serta menegakkan integriti dan tadbir urus korporat melalui CAT; dan pada dasarnya, menjanjikan masa depan yang cerah untuk semua anak-anak kita.

Dengan semangat optimistik ini, saya sukacitanya ingin membentangkan Laporan Tahunan PDC 2017 bagi pihak Lembaga PDC.

> Ekspo & Persidangan Halal Antarabangsa Pulau Pinang (PIHEC)

Upacara Pecah Tanah oleh IKEA Southeast Asia dan Aspen Group yang dirasmikan oleh YAB Ketua Menteri Pulau Pinang

KEWANGAN

Sepanjang tahun ini, PDC meneruskan prestasi kewangannya yang cemerlang melalui amalan tadbir urus korporat yang baik dan berhemah dari segi kewangan dalam pentadbiran dan operasinya.

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017, PDC mencatatkan keuntungan sebelum cukai yang lebih tinggi iaitu sebanyak RM241.9 juta dari perolehan sejumlah RM330.8 juta berbanding dengan keuntungan sebelum cukai sejumlah RM45.8 juta dari perolehan sejumlah RM243.3 juta tahun sebelumnya. Secara kumpulan keuntungan sebelum cukai dan perolehan turut meningkat dari RM59.2 juta kepada RM238.7 juta dan dari RM267.0 juta kepada RM359.8 juta masing-masingnya.

Setakat 31 Disember 2017, jumlah aset bersih PDC dan Kumpulan adalah berjumlah RM2.4 bilion dan RM2.5 bilion masing-masing.

Dengan tadbir urus korporat yang baik melalui prinsip CAT (Cekap, Akauntabiliti dan Telus), PDC telah mendapat penganugerahan Penarafan Bintang Tertinggi bagi Indeks Akauntabiliti oleh Jabatan Audit Negara sebanyak 7 kali untuk pengurusan kewangan yang baik.

PEMBANGUNAN DAN PENGURUSAN TANAH

Sepanjang tahun ini, PDC meneruskan matlamatnya untuk menambah bank tanahnya dengan menyelesaikan proses pengambilan tanah seluas 626 ekar tanah di kawasan Timur Batu Kawan dan sejumlah RM580.0 juta kos pengambilan tanah telah dibayar.

Bagi projek RFP di Bandar Cassia yang melibatkan pemaju-pemaju sektor swasta yang diteruskan adalah Eco World Development Group Berhad, Aspen Group Sdn Bhd, Paramount Property Sdn Bhd dan PE Land Sdn Bhd.

Ikano Penang Sdn Bhd bersama-sama dengan Aspen Group Sdn Bhd telah mengadakan upacara pecah tanah untuk projek IKEA pada 12 September 2017. IKEA dijangka siap dan beroperasi pada awal tahun 2019. Sementara itu, pembangunan Kolej Universiti KDU oleh Paramount Property Sdn Bhd di Bandar Cassia adalah sangat menggalakkan dan dijangka akan dibuka pada akhir tahun 2018. Design Village Penang oleh PE Land Sdn Bhd juga mendapat sambutan yang menggalakkan daripada orang awam sejak pembukaannya.

PEMBANGUNAN INDUSTRI

Pada tahun 2017, Pulau Pinang merekodkan pelaburan sebanyak RM10.8 bilion (daripada projek-projek pembuatan yang diluluskan oleh MIDA), di mana pelaburan asing terdiri daripada RM8.5 bilion dan pelaburan tempatan adalah RM2.3 bilion. Pelaburan ini juga dijangka mewujudkan 13,553 pekerjaan.

Pada tahun ini, PDC telah berjaya menjual 89.42 ekar tanah perindustrian kepada 27 syarikat di Taman Perindustrian Batu Kawan (73.28 ekar), Utara Penang Science Park (11.97 ekar), Penang Science Park (2.44 ekar), Taman Perindustrian Bayan Lepas (1.63 ekar) dan Taman Perindustrian Prai (0.097 ekar) dengan nilai jualan sebanyak RM160.65 juta.

Selain daripada sokongan perkhidmatan di Taman Perindustrian Batu Kawan, PDC juga telah menambahkan jualannya di Utara Penang Science Park untuk industri am. Sebanyak 10 ekar tanah telah dijual kepada 9 syarikat tempatan dalam industri am seperti pembungkusan, pengetinan, pembuatan kaca, pembuatan pakaian, automotif, pergudangan dan fabrikasi keluli.

Global Business Services (GBS)

Kerajaan Negeri dengan kerjasama PDC telah melancarkan GBS @ Mayang dalam usaha untuk merangsang pelaburan serta mewujudkan peluang pekerjaan. Dengan lokasi strategik GBS @ Mayang ini yang mana terletak di tengah-tengah kawasan perniagaan Bayan Baru akan menjadikannya lebih ideal sebagai hab perkhidmatan perniagaan.

> Majlis Perasmian GBS @ Mayang

GBS By The Sea yang terletak di Bayan Lepas Technoplex adalah sebahagian daripada pelan induk pembangunan Kerajaan Negeri untuk menawarkan ruang dan persekitaran perusahaan yang kondusif bagi para pelabur dan menyokong bakat baru. Pembangunan yang dicadangkan itu akan melibatkan anggaran kos sebanyak RM200 juta yang akan terdiri daripada 2 fasa iaitu 1 blok bangunan pejabat bertaraf MSC dengan keluasan 358,000 kaki persegi dan 2 blok tempat letak kereta bertingkat dengan menyediakan 2,500 tempat letak kereta.

Pembangunan IKS

Sepanjang tahun ini, PDC meneruskan peranannya dengan membina dan merancang projek-projek IKS kerana sektor ini merupakan penyumbang penting kepada pertumbuhan ekonomi dan menjana pendapatan bagi usahawan tempatan.

SME Village di Batu Kawan yang merangkumi plot-plot perindustrian serta kilang jenis teres dan berkembar, telah dibina secara berperingkat di mana Fasa 1 dan 2 telah siap dibina. Bagi Fasa 3 yang mengandungi pusat perkhidmatan, kedai serbaneka, pusat pameran dan bilik mesyuarat juga telah siap dibina pada bulan Mei 2017 dan sedang dalam proses mendapatkan Sijil Perakuan Siap dan Pematuhan (CCC) daripada MPSP. Pembangunan Fasa 4 yang terdiri daripada 20 unit kilang berkembar telah bermula dan projek ini akan mengambil masa 15 bulan untuk disiapkan.

> Batu Kawan SME Centre

PENGURUSAN HARTA

Pengurusan Perumahan Rumah Bertingkat dan Projek-Projek Lain

Pada tahun ini, PDC meneruskan tanggungjawab sosial korporatnya untuk menjalankan kerja-kerja pengecatan semula dan pembaikan kritikal bagi bangunan perumahan tinggi PDC yang telah diserahkan kepada Perbadanan Pengurusan (MC) berdasarkan perkongsian kos 80/20 iaitu 80% daripada kos ditanggung oleh PDC manakala baki 20% akan ditanggung oleh penduduk melalui Perbadanan Pengurusan masing-masing. Sepanjang tahun ini, PDC telah berjaya melaksanakan kerja-kerja pengecatan semula untuk 15 blok projek perumahan bertingkat di Bayan Baru dan Seberang Jaya yang melibatkan 12 Perbadanan Pengurusan (MC).

> Majlis Perasmian Siap Kerja-Kerja Penggantian Lif di Gat Lebu Macallum

PDC juga telah melaksanakan kerja-kerja penggantian lif untuk 6 blok di rumah pangsa Gat Lebu Macallum (iaitu Blok 348, 352, 354, 358, 360 dan 362) berdasarkan perkongsian kos dengan Perbadanan Pengurusan blok masing-masing.

Pembangunan Perumahan

Pada tahun 2017, PDC bersama-sama dengan Kerajaan Negeri meneruskan tanggungjawab sosialnya untuk perumahan dengan melaksanakan Skim Perumahan Mampu Milik (PMM) dan juga telah membina projek-projek baru untuk menampung keperluan semua lapisan masyarakat.

Fasa 1 projek PMM di Bandar Cassia, Seberang Perai Selatan yang terdiri daripada 520 unit telah siap dibina dan dijangka memperolehi Sijil Perakuan Siap dan Pematuhan (CCC) pada suku pertama tahun 2018.

Projek-projek Perumahan Mampu Milik lain yang sedang dalam pembinaan adalah di Kampung Jawa, Seberang Perai Utara; Teluk Kumbar, Daerah Barat Daya; dan Jalan S P Chelliah, Daerah Timur Laut. Projek di Kampung Jawa telah mencapai 90% siap manakala projek di Teluk Kumbar adalah 68%. Projek di Jalan S P Chelliah yang akan dibangunkan dalam 3 fasa iaitu Fasa 1, Fasa 2 dan Fasa 3 masing-masing telah mencapai 27%, 48% dan 20% siap.

> Majlis Pelancaran Pengecatan Semula Blok D1 - D9, D20 & D21 di Bandar Seberang Jaya

Pelancongan

Untuk meneruskan usahanya dalam mempromosikan Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan antarabangsa, Penang Global Tourism (PGT) mengambil bahagian dalam pameran perdagangan antarabangsa seperti South Asia's Leading Travel Show (SATTE), World Travel Mart (WTM), ITB Berlin, Arabian Travel Market Dubai, JATA Japan dan Shanghai World Travel Fair melalui kerjasama rapat dengan pejabat-pejabat Pelancongan Malaysia.

Selaras dengan Tahun Melawat Pulau Pinang 2017, PGT menganjurkan dan menyokong pelbagai acara antarabangsa dan tempatan seperti Fiesta Belon Udara Panas Pulau Pinang ke-3 dan Pulau Pinang Anime Matsuri, Festival Makanan Antarabangsa Pulau Pinang yang pertama dan Penang Street Food Festival.

Bagi sektor pelancongan kapal pelayaran, jumlah kapal pelayaran antarabangsa di Port Swettenham juga telah meningkat sebanyak 88.19% kepada 271 pelayaran berbanding 144 pelayaran pada tempoh yang sama tahun lepas. Port Swettenham kini menjadi Pelabuhan Utama di Malaysia dan menduduki tempat ke-5 di rantau Asia.

PEMBANGUNAN USAHAWAN

Pinjaman Mikro Kredit

PDC terus melaksanakan Skim Mikro Kredit pada tahun 2017 daripada pinjaman berjumlah RM1,000 hingga RM20,000, yang diagihkan kepada usahawan tanpa cagaran atau penjamin dan tempoh bayaran balik adalah antara 1 hingga 2 tahun. Jumlah yang telah diagihkan kepada 2,805 usahawan di semua daerah di Pulau Pinang adalah RM13.4 juta.

Pada tahun 2017, sebanyak 27 program promosi telah disediakan kepada pemohon di seluruh Pulau Pinang dan sepanjang tahun ini, 322 peminjam mendapat manfaat daripada skim ini dan jumlah pinjaman yang diagihkan ialah RM2.15 juta.

Tabung Usahawan Tani Muda (TUTM) Negeri Pulau Pinang

Tabung Usahawan Tani Muda (TUTM) Negeri Pulau Pinang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri untuk memberi galakan kepada para belia untuk menjadikan industri asas tani sebagai kerjaya. PDC berperanan sebagai ejen Kerajaan Negeri dalam mengagihkan pinjaman, pungutan dan pentadbir dana.

Kerajaan Negeri telah memperuntukkan dana sebanyak RM750,000 kepada PDC untuk melaksanakan program ini dan sejumlah RM430,000 telah diberikan kepada 84 peminjam.

Program Tunas Niaga (PROTUNE)

PDC meneruskan pelaksanaan Program Tunas Niaga (PROTUNE) iaitu program pengurusan keusahawanan untuk pelajar sekolah menengah bagi memupuk budaya keusahawanan di kalangan pelajar. Pada tahun 2017, seramai lebih daripada 950 pelajar dari 38 sekolah menengah menyertai program ini.

Pembudayaan dan Latihan Keusahawanan

Pada tahun 2017, PDC menyelaraskan 3 program ini di mana 175 usahawan telah mengambil bahagian dan mendapat manfaat daripada program pembudayaan dan latihan usahawan ini.

KORPORAT

Pada tahun 2017, saya mempengerusikan Lembaga PDC yang terdiri daripada 12 orang ahli termasuk 3 orang wakil daripada Kerajaan Persekutuan dan telah bermesyuarat sebanyak 6 kali.

Sebanyak 20 mesyuarat KPI Task Force telah diadakan sepanjang tahun ini yang juga dipengerusikan oleh saya dan terdiri daripada Dato' Seri Lee Kah Choon, Dato' Seri Chet Singh, Dato' Rosli Jaafar, Cik Phan Gaik Cher, Puan Chang Wing Mow dan Dato' Loo Lee Lian bagi membincangkan perkara-perkara berkaitan dengan keseluruhan strategi dan operasi PDC.

Majlis Penyerahan Cek PTSR

Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR)

PDC terus memainkan peranan penting sebagai warga korporat yang bertanggungjawab dalam meningkatkan kesejahteraan rakyat serta imej Perbadanan ini. Pada tahun 2017, PDC telah melakukan pelbagai inisiatif dalam melaksanakan program CSR yang memfokuskan kepada komuniti, kebajikan, alam sekitar, pendidikan dan industri.

> Program Integriti Sekolah

Antara program yang dijalankan sepanjang tahun ini adalah dengan menyediakan rumah mampu milik bersubsidi untuk rakyat Pulau Pinang, penyediaan infrastruktur dan kemudahan awam (pembinaan serta pelebaran jalan dan jambatan), kerja-kerja pengecatan semula dan pembaikan kritikal untuk kediaman bertingkat dan menghijaukan Pulau Pinang melalui projek landskap dan penanaman pokok sebagai tanggungjawab kami terhadap alam sekitar.

> Majlis Pelancaran Menaiktaraf & Pelebaran Jalan Bukit Minyak, Seberang Perai Tengah

Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT)

Untuk meningkatkan perkhidmatan ICT, pada tahun 2017 PDC telah menggunakan beberapa perkhidmatan ICT kepada Rangkaian Awan (*Cloud*) yang mana akan membantu meningkatkan produktiviti dan menambah baik kecekapan kerja serta meningkatkan ketersediaan PDC sebagai sebuah organisasi.

Perkhidmatan utama ICT yang digunakan untuk Rangkaian Awan adalah pemulihan bencana awan dan inisiatif *failover* untuk Sistem Pengurusan Kewangan. Satu lagi perkhidmatan ICT yang diguna untuk Rangkaian Awan ialah keupayaan mobiliti pejabat yang membolehkan pengguna mengakses e-mel mereka di sebarang peranti dan semasa bergerak.

Dengan perkembangan yang menggalakkan ini, saya ingin merakamkan secara ikhlas ucapan terima kasih kepada semua rakan dan penyokong, khasnya kepada Jabatan-Jabatan Persekutuan dan Negeri, agensi-agensi, sektor swasta dan juga warga Pulau Pinang atas sokongan padu dan keyakinan tinggi mereka terhadap PDC sepanjang tahun ini.

Saya juga ingin menyampaikan ucapan terima kasih dan penghargaan saya kepada Ahli-Ahli Lembaga PDC, Ahli-Ahli KPI Task Force, Ahli-Ahli Jawatankuasa Audit, pihak Pengurusan PDC serta kakitangan atas komitmen dan usaha gigih mereka dalam merancang dan melaksanakan projek untuk warga Pulau Pinang.

Sekian, terima kasih.

YAB Tuan Lim Guan Eng

Pengerusi
Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang

Chairman's Message

> Signing Ceremony between PDC and Aemulus Sdn. Bhd.

“ In 2017, Penang continued to lead in terms of economic growth, in line with its aspirations towards an intelligent and international city of choice, despite increasing competitions and challenges in the national and global environment. ”

During the year, Penang's achievements were spearheaded by industry, tourism and services, whereby the State Government and PDC worked closely with the private sector in the 4Ps Partnership – 'public sector, private sector, people and professionals'. This partnership has galvanised the energy and spirit of Penang, whereby excellence in science and technology converge with the flourishing of arts and culture to transform the state into an international hub and a liveable city of choice for all.

Penang's success as an entrepreneur and social state can be benchmarked by the following:-

- With over 45 years of cumulative industrial experience and residual intelligence, the state has an established E&E ecosystem comprising over 300 MNCs and 3,000 local supporting companies that is well integrated in the global supply chain. MIDA has also announced Penang as the top FDI (Foreign Direct Investment) recipient among states, with approved manufacturing investment FDI in 2017 valued at RM8.5 billion. Penang was the second top recipient in Malaysia of total manufacturing investment valued at RM10.8 billion.

➤ Launching of Penang STEM 4.0

- Compared to 2016, Penang's total investment grew by 151% in 2017, while FDI grew by 180%. A BBC-feature video report has also named Penang as a regional hardware manufacturing hub and Asia's next Silicon Valley.
- With good corporate governance under CAT (Competency, Accountability and Transparency), Penang has been recognised in the Auditor General Report as a state with excellent financial management with surplus budget since 2008 and for the last 10 years, the reserve assets of Penang has increased 100% to achieve RM1.83 billion.
- Penang's debt has reduced 90% to only RM65 million and the competitive open tender system has resulted in the state saving 45% of our expenditure, earning the praise of Transparency International, the first for any state in Malaysia.
- CIMB Berhad's approval of a loan of RM1.5 billion to PDC, the state's premier development agency, the highest ever approved in the history of Penang and for that matter for any state in Malaysia, bears testimony to the excellent financial management of the State Government of Penang and PDC.
- Penang is now one of the cleanest states not just in Malaysia but also in the ASEAN region, and we are now the most liveable state, complete with bicycle lanes throughout the state. Our aspiration to be a green state is further augmented by Penang's recycling rate at 38%, compared to the national recycling rate of 22%, coupled with the fact that Penang has never cut down even a single square inch of its forest reserves.
- Arts, culture and heritage, inclusive of culinary have flourished in the state, making Penang a culture hub with international events like George Town Festival, George Town Literary Festival, Penang International Food Festival and the involvement of Aga Khan Trust for Culture (a renowned international cultural body) to enhance our UNESCO World Heritage Site of George Town.
- The state is fully committed to build affordable homes, especially through PDC for the people of Penang. Since 2008, Penang has constructed 25,555 low cost (RM42,000) and low medium cost (RM72,500) homes which is 5 times more than the total of 5,154 homes built by the previous government.

With all these proactive planning and development in place, the future holds great promises for Penang and its people. We are now in the midst of the Industrial 4.0 revolution, revolving around interaction of machines, artificial intelligence, cloud computing and Internet of Things, and whilst we acknowledge that 'Data is King, Talent is indeed Everything'.

In line with this, the state has invested RM75 million in setting up Penang STEM Sdn Bhd as the umbrella organisation STEM education of Science, Technology, Engineering and Mathematics consisting 6 centres such as @ CAT Penang (Accelerator for Creative, Analytics and Technology), Penang Skills Development Centre (PSDC), Penang Science Cluster (PSC), Karpal Singh Penang Learning Centre (KSPLC), Tech Dome Penang (TDP) and Penang Digital Library (PDL).

> Heritage Buildings of George Town

It is a coherent and synergistic strategy to spearhead STEM, in line with our plan to establish Penang as the Centre of Excellence (CoE) for Science and Technology. The state is also funding an Industry 4.0 Seed Fund for tech startups of USD 1 million for 2018 to build, attract and retain talents in the data-driven digital era and to spur the tech startup ecosystem to realise Penang's potential as Asia's next Silicon Valley.

We are very passionate and committed in the development of education and knowledge, and with one of the fastest growing education tourism hub in the world with the presence of top-class, internationally recognised colleges and universities, we envision transforming Penang's education tourism sector into one of the main economic drivers of Penang.

On the tourism front, Penang continues to be a world-class travel destination, one that is known far and wide for offering what is unique for a modern international island city, a UNESCO World Heritage Site of George Town, lush greenery from its age-old rainforests, beautiful hill station, shopping galore and of course, fabulous food.

Penang is also a healthcare hub of the region. Statistics from Penang Global Tourism (PGT) revealed that in 2016, Penang received 347,100 healthcare travellers and contributed to about RM458,262,629 in revenue.

For 2017, the number of Penang's foreign patients arrival rose to 382,164 and this accounted for RM550,274,088 in medical tourism receipt. This revenue accounted to 42.33% of health tourism market in Malaysia.

Passenger traffic (departure and arrival) at the Penang International Airport (PIA) hit an all time high at 7.2 million passengers in 2017, an increase of 8% comparing to just 6.6 million passengers in 2016. This has exceeded the airport's maximum capacity of 6.5 million, the number projected to reach in year 2020. Plans have been approved to expand our airport from 6.5 million passengers to 12 million passengers.

> Beautiful Hill Station at Penang Hill

Small wonder we have received a string of international accolades from the New York Times, Lonely Planet and CNN, having the best food, best place to retire, best for discerning and budget travellers. Even Yahoo Travel listed us as among the 8 top islands in the world you must explore before you breathe your last.

Penang is also now at the forefront of Malaysia's halal industry through various efforts and initiatives since the inception of Penang International Halal Hub (Halal Penang), a wholly owned subsidiary of PDC in 2008. The Penang Halal Industrial Park (PHIP) Phase 1 has attracted 10 companies with total investments of RM484.2 million and 4 companies have been fully operational in 2017.

With the increasing demand for industrial land by investors, Halal Penang in collaboration with PDC and Invest-in-Penang Berhad (iP) has developed the Food Zone at the North Penang Science Park and has attracted a total of RM233.26 million investments by 19 companies.

The aggressive development of halal industries in Penang is clearly evident with the annual Penang International Halal Expo and Conference (PIHEC) for 8 consecutive years since 2010 aimed to introduce halal products and services both locally and internationally.

All these plans and initiatives augur well for Penang and are clear indications of Penang's trajectory towards becoming a Global Halal Hub.

On the telecommunications front, PDC Telecommunication Services Sdn Bhd (PDC Telco), is the prime mover for telecommunication infrastructure in Penang. PDC Telco's Vision is 'Making Penang a Smart City with a Digitally-Connected Community' and its Mission is 'Integrating Data to Future-Proof Tomorrow'.

> Integrating Data to Future-Proof Tomorrow

As at 2017, PDC Telco had successfully built and owned many telecommunication structures such as permanent towers, Portable Based Transceiver Structure (PBTS) and fiber optic network. Major telecommunication companies are the technology partners with PDC Telco.

Moving forward, PDC Telco is planning to provide, assist and support more services to local government, public and industry in broadband services by providing fiber connectivity for the last mile to have better speed and to enhance in the new technology, to increase the cellular coverage in the state by deploying more towers and enhance the Camouflagh design.

I wish to reiterate that the success of the State Government of Penang and PDC, epitomises the very essence of our Malaysian Dream – of a Government that promotes unity and mutual respect in our multi-racial society; that protects fundamental rights, environment and rights of women; that leverages on its vast human talent, wealth of diversity and good natural resources; that fights corruption and upholds integrity and corporate governance through CAT; and in essence, promises a bright future for all our children.

On this optimistic note, I now have the pleasure of presenting the PDC Annual Report 2017, on behalf of the PDC Board.

FINANCE

During the year, PDC continued with its commendable financial performance, through the practice of good corporate governance and financial prudence in its management and operations.

For the financial year ended 31 December 2017, PDC recorded a higher profit before tax of RM241.9 million on a revenue of RM330.8 million as compared to a profit before tax of RM45.8 million on a revenue of RM243.3 million in the previous year. On a group basis profit before tax and revenue also improved from RM59.2 million to RM238.7 million and from RM267.0 million to RM359.8 million respectively.

The net assets of the Corporation and Group as at 31 December 2017 stood at RM2.4 billion and RM2.5 billion respectively.

With good corporate governance through CAT (Competency, Accountability and Transparency), PDC has over the years been awarded the most commendable and Highest Star Ratings Accountability Index by the Auditor General's Department for a total of 7 times, for good financial management.

LAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT

During the year, PDC continued with its goal to increase its land bank by completing the process of acquisition of the entire 626 acres of land at East Batu Kawan and a total of RM580.0 million being cost of acquisition had been paid.

The RFP projects in Bandar Cassia which involved private sectors that were successfully taken up are by Eco World Development Group Berhad, Aspen Group Sdn Bhd, Paramount Property Sdn Bhd and PE Land Sdn Bhd.

> Eco Horizon, gated and guarded residential project by Eco World

Ikano Penang Sdn Bhd together with Aspen Group Sdn Bhd had the IKEA ground breaking ceremony on 12 September 2017. The IKEA store is expected to be completed and operational in early 2019. Meanwhile development of the KDU University College by Paramount Property Sdn Bhd in Bandar Cassia is very encouraging and is expected to open end of 2018. Design Village Penang by PE Land Sdn Bhd has also received positive response from the public since its opening.

Industrial Development

In 2017, Penang recorded an investment of RM10.8 billion (from manufacturing projects approved by MIDA), out of which foreign investment comprised RM8.5 billion and domestic investment RM2.3 billion. These investments are also expected to create 13,553 jobs.

During the year, PDC had successfully sold 89.42 acres of industrial land to 27 companies in Batu Kawan Industrial Park (73.28 acres), North Penang Science Park (11.97 acres), Penang Science Park (2.44 acres), Bayan Lepas Industrial Park (1.63 acres) and Prai Industrial Park (0.097 acres) with a sales value of RM160.65 million.

Apart from the support services located in Batu Kawan Industrial Park, PDC had also expanded its sales in North Penang Science Park (NPSP) for general industry. A total of 10 acres of land were sold to 9 local companies in the general industry such as packaging, canning, glass manufacturing, garment manufacturing, automotive, warehousing and steel fabrication.

> Aerial view of development in Bandar Cassia, Batu Kawan

> GBS By The Sea

Global Business Services (GBS)

The State Government in collaboration with PDC had launched GBS @ Mayang in an effort to stimulate investment and create employment opportunities. The strategic location of GBS @ Mayang in the heart of Bayan Baru business district will make it more ideal as a business services hub.

GBS By The Sea located in Bayan Lepas Technoplex is part of the state's master development plan to offer a conducive enterprise space and environment for investors and supporting new talent. The proposed development will involve an estimated cost of RM200 million which comprise 2 phases i.e. 1 block of office building of MSC status with a net area of 358,000 square feet and 2 blocks of multi-storey car parks with 2,500 parking lots.

SME Development

During the year, PDC continued to build and plan SME projects as this sector represents an important contribution to economic growth and generates income for local entrepreneurs.

The SME Village in Batu Kawan comprising industrial plots as well as terrace and semi-detached factories, were built in phases where Phase 1 and 2 had been completed. Phase 3 which consist of a service centre, convenient stores, exhibition centre and meeting rooms were also completed in May 2017 and is in the process of obtaining Certificate of Completion and Compliance from MPSP during the year. Development of Phase 4 which comprise 20 units semi-detached factories had commenced and the project will take 15 months to complete.

PROPERTY MANAGEMENT

Management of PDC High Rise Buildings and Other Projects

During the year, PDC continued with its corporate social responsibility to carry out repainting and critical repair works for PDC's high rise buildings that had been handed over to Management Corporations (MCs) based on cost sharing basis of 80/20 i.e. 80% of the cost is borne by PDC whereas the remaining 20% shall be borne by the residents through their respective MCs. During the year, PDC had successfully carried out repainting works for 15 blocks of high rise residential projects in Bayan Baru and Seberang Jaya comprising 12 MCs.

PDC had also carried out lift replacement works for 6 blocks of flats at Gat Lebu Macallum (i.e. Blocks 348, 352, 354, 358, 360 and 362) based on cost sharing basis with the respective MCs.

> Repainting Works at Bandar Seberang Jaya

> Topping Up at Jiran Residensi Kampung Jawa, Butterworth (Affordable Housing Scheme)

Housing Development

In 2017, PDC together with the State Government continued with its social responsibility towards housing by implementing the Affordable Housing Scheme (AHS) and had also added new projects to meet the needs of all stratum of society.

Phase 1 of the AHS project at Bandar Cassia, South Seberang Perai comprising 520 units had been completed and the Certificate of Completion and Compliance (CCC) is expected to be obtained in the first quarter of 2018.

The other AHS projects under construction are in Kampung Jawa, North Seberang Perai; Teluk Kumbar, South West District; and Jalan S P Chelliah, North East District. The project at Kampung Jawa was at 90% completion whereas Teluk Kumbar project was at 68%. The Jalan S P Chelliah project which would be developed in 3 phases i.e. Phase 1, Phase 2 and Phase 3 were at 27%, 48% and 20% completion respectively.

> Affordable Housing Scheme, Suria 1, Bandar Cassia, Batu Kawan

Tourism

To continue its efforts in promoting Penang as an international tourism destination, Penang Global Tourism (PGT) participated in international trade shows such as South Asia's Leading Travel Show (SATTE), World Travel Mart (WTM), ITB Berlin, Arabian Travel Market Dubai, JATA Japan and Shanghai World Travel Fair through close collaboration with Tourism Malaysia offices.

In line with Visit Penang Year 2017, PGT organised and supported various international and local events such as the 3rd Penang Hot Air Balloon Fiesta and Penang Anime Matsuri, the inaugural Penang International Food Festival and Penang Street Food Festival.

On the cruise tourism sector, the number of international cruises in Swettenham Port had also increased by 88.19% to 271 cruises compared to 144 cruises in the same period last year. Swettenham Port is now the top Port of Call in Malaysia and ranked 5th in Asia region.

> PDC Board Members and Top Management

MICRO CREDIT SCHEME

PDC continued to implement the Micro Credit Scheme in 2017 ranging from RM1,000 to RM20,000 which is distributed to entrepreneurs without any collateral or guarantors, and the period of payback is between 1 to 2 years. The total amount that had been distributed is RM13.4 million to 2,805 entrepreneurs in all districts in Penang.

In 2017, a total of 27 promotional programmes were provided to applicants throughout Penang and during the year, 322 borrowers benefited from this scheme and the total loans distributed was RM2.15 million.

> Micro Credit Scheme - Handing over of cheques

Young Agro Entrepreneurs Fund

The Young Agro Entrepreneurs Fund was implemented by the State Government to motivate youths to carve a career in the agro-based industry. PDC acts as an agent of the State Government in distributing the loan, collection and administration of the fund.

The State Government has allocated RM750,000 to PDC to implement the programme and a sum of RM430,000 has been distributed to 84 borrowers.

PROTUNe Programme

PDC continued with the Tunas Niaga Programme (PROTUNe) which is an entrepreneur management programme for secondary schools, to inculcate the culture of entrepreneurship in students. In 2017, more than 950 students from 38 secondary schools participated in the programme.

Entrepreneur Enculturation and Training

In 2017, PDC coordinated 3 such programmes whereby 175 entrepreneurs participated and took benefit from these entrepreneur enculturation and training programmes.

CORPORATE

During the year, I chaired the PDC Board which comprised 12 members inclusive of 3 representatives from the Federal Government and a total of 6 meetings were convened.

A total of 20 KPI Task Force meetings were also held during the year, also chaired by me and comprising Dato' Seri Lee Kah Choon, Dato' Seri Chet Singh, Dato' Rosli Jaafar, Ms Phan Gaik Cher, Ms Chang Wing Mow and Dato' Loo Lee Lian to discuss matters pertaining to the overall strategy and operations of PDC.

> Participants of Young Agro Entrepreneurs Programme

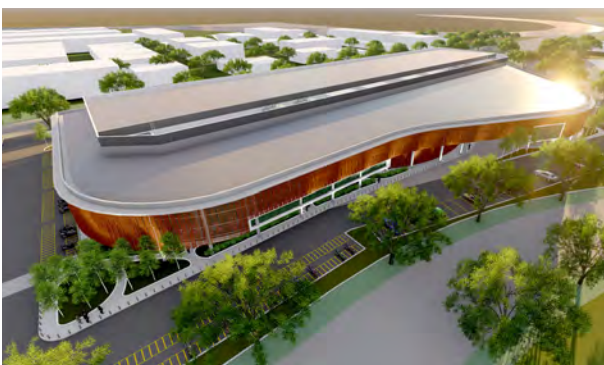
Corporate Social Responsibility (CSR)

PDC continued to play an important role as a responsible corporate citizen in enhancing the well-being of the people as well as image of the Corporation. In 2017, PDC had taken various initiatives to implement CSR programmes focussing on community, welfare, environment, education and industry.

Among the programmes undertaken throughout the year were providing subsidised affordable homes for the people of Penang, infrastructure and public amenities (building as well as expansion of roads and bridges), repainting and critical repair works of high rise residential buildings and greening Penang through landscaping projects and tree planting as our responsibility towards the environment.

➤ CSR Programme during PDC Hari Raya Open House

➤ Public Amenities - Banquet Hall at Ampang Jajar

Information and Communication Technology (ICT)

To enhance ICT services, PDC has deployed a few ICT services to the Cloud in 2017 which will help to increase productivity and improve work efficiencies as well as improve availability to PDC as an organisation.

The key ICT service deployed to the Cloud is the cloud disaster recovery and failover initiatives for the Enterprise Financial Management System. Another ICT service deployed to the Cloud is the office mobility capability, allowing users to access their emails on any device and while on the move.

On this encouraging note, I wish to convey my sincere thanks and regards to all our corporate friends and supporters, namely the Federal and state departments, agencies, private sectors as well as the people of Penang for their strong support and confidence to PDC during the year.

I would also like to extend my thanks and appreciation to PDC Board members, KPI Task Force members, Audit Review Committee members, PDC Management as well as staff for their commitment and hard work in planning and implementing projects for the people of Penang.

Thank you.

YAB Mr. Lim Guan Eng

Chairman
Penang Development Corporation

LAPORAN- LAPORAN

REPORTS

PEMBANGUNAN DAN PENGURUSAN TANAH

Pembangunan dan Pengurusan Tanah

Tahun 2017 merupakan tahun yang penuh cabaran bagi PDC terutama bagi sektor pembangunan tanah disebabkan kesan ekonomi global yang telah menjejaskan kerancangan aktiviti pembangunan dengan penglibatan pihak swasta. Namun begitu, selaras dengan Pelan Strategik 5-Tahun PDC (2016-2020) untuk mewujudkan koridor pembangunan, meneruskan matlamat untuk menambah bank tanah dengan menyelesaikan proses pengambilan tanah keseluruhan kawasan Timur Batu Kawan seluas 626 ekar yang telahpun diletakkan di bawah Seksyen 8, Akta Pengambilan Tanah pada tahun 2015. Sejumlah RM580.0 juta telah dibayar untuk pengambilan tanah. Seterusnya PDC akan merancang pembangunan yang bersesuaian ke atas tanah ini dan sebagai permulaan, PDC sedang menyediakan pelan induk yang merangkumi pembangunan bercampur, menaiktaraf jalan dan perindustrian.

PDC juga mendapati sambutan panggilan tender pembangunan *Request for Proposal (RFP)* agak kurang memberangsangkan pada tahun 2017. Disebabkan oleh keadaan ekonomi juga, terdapat beberapa usaha *RFP* dan penjualan tanah tidak dapat diteruskan disebabkan harga tanah atau tiada penyertaan dan minat dari pihak swasta. Antara projek *RFP* yang tidak diteruskan adalah Taman Tema Antarabangsa (120 ekar) dan Golf Resort Antarabangsa dan Pembangunan Bercampur (570 ekar). Projek *RFP* di Bandar Cassia yang melibatkan pemaju-pemaju swasta yang diteruskan adalah Eco World Development Group Berhad, Aspen Group Sdn Bhd, Paramount Property Sdn Bhd dan PE Land Sdn Bhd. Anak-anak syarikat Eco World Development Group Berhad iaitu Eco Horizon Sdn Bhd dan Eco Sun Sdn Bhd telah mendapatkan tanah Abad Naluri Sdn Bhd seluas 300 ekar dan 74 ekar di samping menyiapkan sebuah Galeri Jualan di Bandar Cassia.

Ikano Penang Sdn Bhd bersama dengan Aspen Group Sdn Bhd telah menjalankan majlis pecah tanah pembangunan IKEA pada 12 September 2017. Gedung IKEA dijangkakan siap dan mula beroperasi pada awal tahun 2019. Sementara itu, pemajuan Kolej Universiti KDU oleh Paramount Property Sdn Bhd di Bandar Cassia juga turut memberangsangkan dan dijangkakan akan dibuka pada akhir tahun 2018. Di samping itu, Penang Design Village oleh PE Land Sdn Bhd juga telah berjaya beroperasi dan mendapat sambutan positif daripada orang ramai.

PDC menjangkakan keadaan ekonomi akan semakin pulih pada tahun-tahun akan datang. Di sebalik keadaan ini, PDC terus merancang untuk mencari jalan terbaik dalam meneruskan kerancangan dan mengaktifkan pembangunan di Bandar Cassia, Batu Kawan.

Pembangunan Industri

Pada tahun 2017, Pulau Pinang merekodkan pelaburan sebanyak RM10.8 bilion (daripada projek-projek pembuatan yang diluluskan oleh MIDA), di mana pelaburan asing adalah sebanyak RM8.5 bilion dan pelaburan tempatan sebanyak RM2.3 bilion. Pelaburan ini dijangka akan mewujudkan sejumlah 13,553 peluang pekerjaan.

Sepanjang tahun 2017, PDC telah berjaya menjual sebanyak 89.42 ekar tanah perindustrian kepada 27 buah syarikat iaitu di Taman Perindustrian Batu Kawan (73.28 ekar), Utara Penang Science Park (11.97 ekar), Penang Science Park (2.44 ekar), Taman Perindustrian Bayan Lepas (1.63 ekar) dan Taman Perindustrian Prai (0.097 ekar) dengan nilai jualan sebanyak RM160.65 juta.

Kerja-kerja pembinaan Kolej Universiti KDU di Batu Kawan

➤ Majlis Pengumuman *Gold & Jewellery Industry Cluster* di Taman Perindustrian Batu Kawan

Daripada syarikat-syarikat yang melabur di tanah perindustrian PDC, terdapat 3 syarikat MNC yang telah memilih Taman Perindustrian Batu Kawan (BKIP) iaitu:-

- Hotayi Electronics (M) Sdn Bhd (Taiwan) dengan aktiviti *design and manufacturing electronic service i.e. automotive, consumer and medical products*. Hotayi dijangka melabur sebanyak RM720 juta dan menjana peluang pekerjaan sejumlah 520 pekerja bagi mengembangkan operasi mereka di atas tanah seluas 40 ekar di BKIP.

➤ Hotayi Electronics (M) Sdn Bhd (Taiwan) di Taman Perindustrian Batu Kawan

- Towam Sdn Bhd (Jepun) dengan aktiviti pembuatan *automolding systems, singulation systems and general handling systems* untuk kegunaan industri semikonduktor dan lain-lain industri berkaitan. Syarikat ini dijangka melabur sebanyak RM136 juta di atas tanah seluas 9 ekar dan dianggarkan menjana peluang pekerjaan sejumlah 372 orang.
- Farraj Trading & Manufacturing Sdn Bhd (Jordan) dengan aktiviti *electrical distribution board, electrical circuit breakers & high rise electrical busbar system* dijangka melabur sebanyak RM56 juta atas tanah seluas 2 ekar. Peluang pekerjaan dijangka berjumlah 185 pekerja.

Selain aktiviti sokongan yang lebih tertumpu di BKIP, PDC juga telah memperluaskan penjualan di Utara Penang Science Park (NPSP) bagi industri am. Pada tahun 2017, sebanyak 10 ekar tanah telah dijual kepada 9 buah syarikat tempatan dalam industri am seperti aktiviti pembungkusan, pengetinan, pembuatan kaca, pembuatan pakaian, automotif, pergudangan serta fabrikasi keluli.

Selain itu, PDC juga giat membangunkan pembinaan infrastruktur di NPSP bagi menampung keperluan industri yang kian mendapat permintaan daripada para pelabur memandangkan jaringan akses yang baik di kawasan tersebut yang berdekatan Taman Perindustrian Bukit Minyak dan Auto City Juru.

Pada tahun 2017, perkembangan terkini berhubung pembangunan dan pelaburan di tanah perindustrian PDC adalah seperti berikut:-

- Kawasan Zon Makanan di NPSP iaitu seluas lebih kurang 98 ekar telah memperolehi pengiktirafan HALMAS daripada Halal Industry Development Corporation (HDC). Pengiktirafan ini secara tidak langsung membolehkan syarikat yang terlibat dalam pengeluaran produk halal sahaja layak untuk memohon insentif yang ditawarkan daripada pihak HDC.
- PKT Logistics (M) Sdn Bhd telah menyiapkan dan memulakan operasi *The 12 Waves* pada tahun 2017 bagi aktiviti pergudangan. Kini, PKT dalam proses untuk menyiapkan pembinaan *The Ship Campus*.
- PDC telah menandatangani perjanjian jual beli dengan 5 buah syarikat yang bernaung di bawah Penang Goldsmith Association (PGA) bagi tujuan pembuatan industri emas dalam kawasan seluas 5.4 ekar di BKIP.

Global Business Services

Menurut *Outsourcing Malaysia* (OM), sektor perkhidmatan perniagaan global di Malaysia dilihat mempunyai kadar pertumbuhan kompaun tahunan (CAGR) sebanyak 10% - 15% untuk tempoh 5 tahun akan datang. Berdasarkan Prestasi Pelaburan Malaysia 2016 yang diumumkan oleh Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) baru-baru ini, Pulau Pinang merupakan penerima pelaburan kedua terbesar selepas Kuala Lumpur bagi penubuhan global untuk perkhidmatan *Global Establishments for Services or 'Principal Hub'* dengan nilai pelaburan sejumlah RM4.1 bilion. Sebagai memenuhi permintaan yang semakin meningkat oleh syarikat-syarikat *Global Business Services* (GBS) untuk ruang pejabat yang kondusif, PDC melancarkan 2 projek iaitu penambahbaikan bangunan Mayang Mall untuk GBS @ Mayang dan pembangunan GBS By The Sea.

GBS @ Mayang

Selaras dengan hasrat memperkasakan komuniti tempatan, terutama di sektor industri dan komersil Pulau Pinang dan juga mengambil bahagian dalam pembangunan global industri digital, Kerajaan Negeri dengan kerjasama PDC telah melancarkan GBS @ Mayang dalam usaha merangsang pelaburan dan peluang pekerjaan. Inisiatif ini bertujuan bagi menggalakkan syarikat tempatan dan global menubuhkan operasi mereka di GBS @ Mayang dan dianggarkan sejumlah 20 syarikat GBS bakal turut serta dan mampu menyediakan lebih daripada 8,000 peluang pekerjaan berpendapatan tinggi kepada penduduk tempatan serta usahawan. Ianya selaras dengan perancangan Skim Peningkatan Perniagaan Mengikut Daerah - *Business Improvement District Scheme* (BIDS).

Dalam usaha menempatkan syarikat-syarikat yang ingin meluaskan pengetahuan baru dalam bidang digital, PDC membelanjakan sejumlah RM10 juta bagi mengubahsuai bangunan Mayang Mall kepada sebuah pusat GBS yang bertaraf MSC untuk ditawarkan kepada para pelabur. Lokasi strategik GBS @ Mayang yang terletak di tengah-tengah kawasan perniagaan Bayan Baru akan menjadikannya lebih ideal sebagai hab perkhidmatan perniagaan.

GBS @ Mayang telah dilancarkan pada 7 April 2017 dan dijangka siap pada bulan Januari 2018. Setakat Disember 2017, Jabil Sdn Bhd dan Swarovski Global Business Services Asia Sdn Bhd telah menandatangani kontrak sewaan untuk GBS @ Mayang sementara satu lagi syarikat multinasional dalam proses memuktamadkan perundingan sewaan. Ketiga-tiga syarikat ini akan memenuhi 80% daripada jumlah ruang sewa di GBS @ Mayang.

Projek GBS By The Sea

GBS By The Sea yang berlokasi di Bayan Lepas Technoplex merupakan sebahagian daripada pelan induk pembangunan negeri yang menawarkan persekitaran dan ruang perniagaan yang kondusif kepada para pelabur serta dapat menyokong bakat baru secara menyeluruh. Cadangan pembangunan tersebut akan melibatkan anggaran kos sebanyak RM200 juta yang melibatkan 2 fasa iaitu 1 blok bangunan pejabat bertaraf MSC Malaysia dengan keluasan bersih 358,000 kaki persegi dan 2 blok bangunan parkir bertingkat dengan kapasiti 2,500 lot parkir. Kampus ini juga akan dilengkapi dengan kedai-kedai perniagaan, gerai makanan/minuman dan bertujuan untuk menjadi bangunan pejabat gred 'A' yang menggabungkan komponen pejabat dan komersil bagi mengaplikasikan konsep '*live-work-learn-play*' yang pertama di Pulau Pinang.

> Bangunan GBS @ Mayang

Pembangunan GBS By The Sea telah diumumkan oleh YAB Ketua Menteri Pulau Pinang pada 16 Mei 2017. Fasa pertama projek iaitu pembinaan satu blok bangunan parkir bertingkat dijangka bermula pada bulan Januari 2018. Pembangunan ini dijangka siap pada tahun 2020 dan mampu menyediakan 3,000 peluang pekerjaan.

Pembangunan IKS

Kerajaan Negeri bersama PDC sentiasa peka, memantau dan merancang kemudahan dan khidmat sokongan yang berterusan kepada IKS kerana sektor ini merupakan sumbangan penting kepada pertumbuhan ekonomi negeri dan menjana pendapatan kepada para pengusaha tempatan. Oleh yang demikian, PDC secara berterusan telah membina dan terus merancang projek-projek IKS bagi memenuhi permintaan yang semakin meningkat.

Di bawah projek SME Village Batu Kawan, plot-plot tanah industri serta kilang-kilang jenis teres dan berkembar dibangunkan secara berperingkat di mana Fasa 1 dan 2 telah siap dibangunkan. Fasa 3 yang merangkumi pusat perkhidmatan, kedai serbaneka, ruang pameran dan bilik mesyuarat juga telah siap pada bulan Mei 2017 dan sedang dalam proses memperolehi *Certificate of Completion and Compliance* daripada MPSP.

Pada bulan Oktober 2017, untuk memenuhi permintaan yang semakin meningkat, PDC telah memulakan pembangunan Fasa 4 yang merangkumi 20 unit. Projek ini mengambil masa selama 15 bulan untuk disiapkan. Selaras dengan itu, program pelancaran jualan telah diadakan di Galeri Jualan PDC di Batu Kawan pada 12 Disember 2017.

> Majlis Pecah Tanah Kerja-Kerja Infrastruktur bagi Rumah Ibadat Bukan Islam (RIBI) di Ampang Jajar, Seberang Perai Utara

Pembangunan Infrastruktur dan Kemudahan Awam

Pada tahun 2017, PDC telah meneruskan usahanya untuk menyediakan tapak pembangunan dan kemudahan infrastruktur bagi menyokong perkembangan pesat sektor industri, perumahan dan komersil di Batu Kawan, Seberang Perai Selatan serta di Penang Science Park.

Pelebaran Jalan Bukit Tambun dari 2 lorong kepada 6 lorong yang merupakan jalan masuk utama ke Bandar Cassia sedang giat dijalankan dan dijangka akan siap pada suku keempat tahun 2018. Pelebaran Jambatan Batu Kawan bersebelahan jambatan sedia ada daripada 2 lorong kepada 6 lorong telah dimulakan dan dijangka akan siap pada suku kedua tahun 2019.

Pada masa ini, pembinaan Jambatan Valdor yang akan menghubungkan Batu Kawan dengan Valdor melalui Jalan Persekutuan 1 sedang dalam pembinaan dan dijangka akan siap pada suku kedua tahun 2019. Jambatan ini adalah jalan masuk utama yang ketiga ke Batu Kawan selepas Jalan Bukit Tambun dan Jambatan Kedua Pulau Pinang.

> Projek Pelebaran Jalan Bukit Tambun

Kerja-kerja menambun tanah bagi menyediakan tapak perindustrian juga sedang giat dilaksanakan di BKIP di mana baki kawasan Fasa 1 seluas 53 ekar telah siap sepenuhnya pada bulan Jun 2017. Kawasan Fasa 2 seluas 34 ekar lagi sedang giat dijalankan dan dijangka siap pada suku ketiga tahun 2018.

> Majlis Pelancaran Pelebaran Jalan Bukit Tambun, Seberang Perai Selatan

Jalan-jalan di dalam kawasan SME Park 3 di BKIP telah disiapkan pada bulan Mac 2017. Jalan Persiaran Cassia Selatan 6 sedang giat dijalankan dan dijangka akan siap sepenuhnya pada suku pertama tahun 2019. Sementara itu, Jalan Persiaran Cassia Selatan 8 dijangka akan siap sepenuhnya pada suku kedua tahun 2018. Jalan-jalan di dalam kawasan Hab Logistik juga sedang dirancang dan dijangka akan siap pada suku pertama tahun 2019.

Jalan Cassia Barat 1 yang merupakan jalan masuk utama ke projek perumahan mampu milik (AHS) Suria 1 telah disiapkan pada bulan Mei 2017. Manakala, kerja-kerja pembinaan Lingkaran Cassia Barat telah dimulakan dan dijangka akan siap sepenuhnya pada suku keempat tahun 2019.

Sementara itu, kerja-kerja memperluaskan NPSP seluas 377 ekar lagi telah dimulakan. Kerja-kerja meratakan bukit seluas 13 ekar sedang giat dijalankan dan dijangka akan siap pada suku pertama tahun 2018. Kawasan Fasa 3 seluas 33 ekar lagi sedang dalam perancangan untuk ditambun tanah pada tahun 2018.

Kini PDC sedang menjalankan kerja-kerja infrastruktur bagi menyambungkan kawasan sedia ada Penang Science Park ke Juru melalui kawasan baru di NPSP.

PENGURUSAN HARTA

Pengurusan Perumahan Bertingkat dan Lain-Lain Projek PDC

Dalam tahun 2017, PDC masih meneruskan dengan tanggungjawab sosial korporat untuk melaksanakan kerja-kerja pengecatan semula dan pembaikan kritikal bagi bangunan perumahan bertingkat PDC yang telah diserahkan kepada Perbadanan Pengurusan. Ini adalah berdasarkan polisi perkongsian kos 80/20 iaitu 80% kos ditanggung oleh PDC, manakala baki 20% kos ditanggung oleh pemilik petak melalui Perbadanan Pengurusan masing-masing. Sepanjang tahun 2017, PDC telah berjaya menyiapkan kerja-kerja pengecatan semula untuk sebilangan 15 blok di projek perumahan bertingkat di kawasan Bayan Baru dan Seberang Jaya yang merangkumi 12 Perbadanan Pengurusan.

> Upacara Penyerahan Rasmi Penyiapan Kerja-kerja Pengecatan Semula dan Pembaikan Kritikal di Blok 74, Jalan Tengah, Bayan Baru

Pada masa yang sama, PDC turut menjalankan kerja-kerja pengecatan semula atas dasar tanggungjawab sosial korporat untuk Blok 38, Pangsapuri Century, Batu Uban yang bukan dibangunkan oleh PDC, dalam usaha untuk membantu Perbadanan Pengurusan blok tersebut. Dalam hal ini, jumlah kos telah dikongsi oleh pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Ahli Parlimen/ADUN Kawasan dan pihak Perbadanan Pengurusan Blok 38 sendiri.

Di samping itu, dalam tahun 2017, PDC juga telah berjaya melaksanakan kerja-kerja penggantian lif berdasarkan perkongsian kos dengan pihak Perbadanan Pengurusan masing-masing di 6 buah blok di Gat Lebu Macallum iaitu Blok 348, 352, 354, 358, 360 dan 362. Lif baru ini dilengkapi dengan kamera litar tertutup, sistem sintesis suara (*voice synthesizer*) dan muzik. Kerja-kerja penggantian lif-lif terlibat telah dilaksanakan secara berperingkat mulai bulan September 2016 dan telah siap sepenuhnya dalam tahun 2017.

Pemuliharaan Semula KOMTAR

Projek The Top @ Komtar yang dibangunkan oleh Only World Group (OWG), kini merupakan satu daya tarikan baru yang menawarkan pelbagai tarikan yang sesuai bagi pengunjung domestik mahupun luar negara. Komponen projek-projek tarikan merangkumi *Dinosaur & Zodiac Park*, *Planetarium*, *7D Theatre*, ruang niaga, makanan dan hiburan keluarga di Aras 5, *Top View Restaurant & Lounge* di Aras 59 dan 60 serta tarikan lain di Aras 65 hingga Aras 68 seperti *Observatory Deck*, *Rainbow Skywalk* dan juga *Coco Cabana Bar & Bistro*. Lain-lain projek pembangunan adalah di Aras 3 yang menempatkan *Penang State Gallery*, *Durian Museum* dan *Penang Food Street* dan Akuarium di Aras 4.

> Jurassic Research Center

> Rainbow Skywalk di Komtar

Lebih membanggakan lagi ialah kontraktor utama untuk projek ini yang dilantik oleh OWG, iaitu Alam Langkawi Sdn Bhd telah menerima anugerah *The Malaysian Construction Industry Excellence Award 2017 (Best Project Award for Medium Category Building)* daripada Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) dalam tahun ini.

Dalam aspek fizikal bangunan KOMTAR, pihak PDC terus giat melaksanakan kerja-kerja pembaikan dan penaiktarafan kemudahan bagi memastikan aspek keselesaan, keselamatan dan kesediaan kemudahan-kemudahan di bangunan KOMTAR sentiasa dijaga. Kerja-kerja yang dilaksanakan dalam tahun 2017 termasuklah membaiki pulih lantai konkrit di Aras 5, Blok Podium, penaiktarafan lif di Blok Podium (Fasa 2), penggantian *York chiller* di Aras 43, penggantian eskalator di KOMTAR *bus interchange* dan di Jalan Magazine, penggantian *chilled water booster pump* dan penggantian *Air Handling Unit (AHU)* di Blok Podium (Fasa 2).

Dalam tahun 2017, kerja-kerja pengubahsuaian di premis perniagaan di Aras 1 di bangunan tempat letak kereta KOMTAR sedang dilaksanakan oleh OWG. Apabila premis-premis perniagaan ini dibuka kelak, ianya akan turut menambahkan kunjungan daripada orang ramai.

Selain dari projek yang dijalankan oleh OWG, pihak Penang Tech Centre Berhad (PTC) telah membangunkan Dome dan Pusat Skuasy sebagai Penang Tech Dome yang berfungsi sebagai pusat kecemerlangan sains dan teknologi yang akan mengetengahkan serta mendedahkan inovasi teknologi tinggi kepada orang ramai khususnya di kalangan belia.

PDC dan Kerajaan Negeri memang sentiasa berusaha dan bekerja keras demi memastikan hasrat mengembalikan kegemilangan KOMTAR dapat dicapai.

Pembangunan Perumahan

Seperti pada tahun-tahun sebelumnya, pada tahun 2017, PDC bersama dengan Kerajaan Negeri masih lagi meneruskan tanggungjawab sosial perumahannya melalui pelaksanaan Projek Perumahan Mampu Milik (PMM) dan telah menambah projek-projek baharu bagi memenuhi permintaan.

Projek PMM fasa pertama di Bandar Cassia, Seberang Perai Selatan yang mengandungi 520 unit telahpun siap dibina dan sedang dalam permohonan untuk mendapatkan Sijil Perakuan Siap & Pematuhan atau *Certificate of Completion & Compliance (CCC)* yang dijangka akan diperolehi pada suku pertama tahun 2018.

Lain-lain projek PMM yang sedang dalam pembinaan ialah di Kampung Jawa, Seberang Perai Utara; di Teluk Kumbar, Daerah Barat Daya; dan di Jalan S P Chelliah, Daerah Timur Laut. Projek di Kampung Jawa kini telah mencapai 90% siap sementara di Teluk Kumbar pula telah 68% siap. Projek di Jalan S P Chelliah yang dilaksanakan secara berfasa iaitu Fasa 1, Fasa 2 dan Fasa 3 masing-masing kini telah 27%, 48% dan 20% siap.

➤ Projek-projek Perumahan Mampu Milik Kerajaan Negeri

➤ Projek PMM Dua Residensi, Teluk Kumbar

PELABURAN

Pelaburan

PIHH Development Sdn Bhd (Halal Penang)

Pulau Pinang hari ini berada di persada antarabangsa ke arah membangunkan industri halal dengan pelbagai inisiatif dan usaha semenjak penubuhan Halal Hab Antarabangsa Pulau Pinang pada tahun 2008. Taman Perindustrian Halal Pulau Pinang (TPHPP) Fasa 1 di Bukit Minyak telah mencatatkan nilai pelaburan sejumlah RM484.2 juta melalui pelaburan 10 buah syarikat dan sehingga kini, 4 syarikat telah beroperasi sepenuhnya. Zon TPHPP seluas 100 ekar ini telah mendapat pengiktirafan status HALMAS daripada Halal Industry Development Corporation (HDC) bagi membolehkan pengusaha industri menikmati pengecualian cukai dan duti import bahan mentah bagi pengeluaran produk mereka.

Memandangkan permintaan tanah industri yang tinggi oleh pelabur, Halal Penang dengan kerjasama PDC dan Invest-in-Penang Berhad (iP) telah membangunkan TPHPP Fasa 2 iaitu Zon Makanan yang terletak di bahagian Utara Penang Science Park, Bukit Minyak dengan nilai pelaburan sebanyak RM233.26 juta melalui 19 buah syarikat industri halal. Pada bulan Mei 2017, Zon Makanan ini juga telah berjaya mendapat pengiktirafan status HALMAS daripada HDC.

Hasil inisiatif Kerajaan Negeri dalam menjenamakan semula Bahagian Pengurusan Halal sejak tahun 2010 yang berprinsipkan '*Conducive, Aggressive and Persuasive*' telah menyaksikan pertumbuhan dalam jumlah syarikat berdaftar halal di Pulau Pinang. Statistik kenaikan mendadak ini telah direkodkan dari sejumlah 55 buah syarikat halal pada tahun 2008 kepada 838 buah syarikat halal sehingga penghujung tahun 2017. Sektor kenaikan ini merangkumi restoran dan *outlet* makanan, industri pembuatan (produk makanan, kosmetik dan farmaseutikal), perkhidmatan makanan atas pelayaran *cruise*, logistik dan perhotelan. Melalui program seminar dan *outreach* halal, industri *medical device* di Pulau Pinang telah menunjukkan minat untuk meneroka peluang dalam industri halal dan buat masa ini, pihak Jabatan Standards Malaysia masih dalam peringkat semakin deraf bagi piawaian halal *medical device*.

Perkembangan agresif sektor industri halal Pulau Pinang jelas terbukti dengan penganjuran Ekspo & Persidangan Halal Antarabangsa Pulau Pinang (PIHEC) selama 8 tahun berturut-turut sejak tahun 2010 bagi memperkenalkan produk dan perkhidmatan halal tempatan dan antarabangsa. PIHEC 2017 telah mencatatkan lebih daripada 330 pemamer dari dalam dan luar negara berbanding hanya 90 pemamer pada tahun 2010 dengan penyertaan syarikat halal antarabangsa dari United Kingdom, USA, Netherlands, Belgium, Turki, Morocco, Timur Tengah, Pakistan, Indonesia, Singapura, Thailand, China, Korea dan Jepun bersama pelbagai program pembangunan usahawan dalam usaha membangun dan memperkembangkan industri halal tempatan ke persada global. IMT-GT telah mengiktirafkan PIHEC sebagai salah satu acara pameran perdagangan antarabangsa halal setanding pameran antarabangsa yang lain seperti Malaysia Halal International Showcase (MIHAS).

Selain mengukuhkan peranan di rantau ASEAN dalam industri halal, Halal Penang meneruskan usahanya untuk memartabatkan lagi kedudukan Pulau Pinang di peringkat halal global dengan membangunkan rangkaian dan mewujudkan jaringan perdagangan dua hala dengan negara-negara luar seperti Australia Selatan, Korea Selatan, Pakistan, Netherlands, United Kingdom, China, Turki, Jepun dan New Zealand. Halal Penang turut mempromosikan Pulau Pinang sebagai Pusat Halal Global melalui penyertaan dalam pameran perdagangan antarabangsa seperti Arab Travel Mart di Dubai, International Halal Conference & Exhibition di Lahore dan LOHAS Exhibition Expo, Korea.

LOHAS Exhibition Expo, Korea

> World Seafood Congress

Pada bulan September 2017, Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah menyertai acara World Seafood Congress (WSC) 2017 yang diadakan di Iceland bagi tujuan pembidaan menjadikan Pulau Pinang sebagai tuan rumah bagi acara WSC 2019. Hasilnya, Pulau Pinang telah dipilih sebagai destinasi Asia pertama dalam sejarah untuk menjadi tuan rumah bagi penganjuran acara WSC 2019 mengatasi pembida-pembida lain dari negara Thailand, China dan Jepun. Hasrat Kerajaan Negeri untuk membida acara WSC ini tercetus susulan daripada penyertaan Kerajaan Negeri dalam misi perdagangan di United Kingdom apabila Kerajaan Negeri telah dijemput oleh Grimsby Institute untuk menyertai WSC 2015 di Grimsby, United Kingdom. Perjanjian persefahaman (MOU) juga telah ditandatangani bersama Grimsby Institute bagi membangunkan latihan kemahiran dalam pembangunan industri perikanan dan seterusnya menjadikan produk marin sebagai alternatif *ingredient* dalam industri halal. Selain itu, Humber Local Enterprise Partnership dan North East Lincolnshire Council turut menjalinkan kerjasama dengan Halal Penang bagi membangunkan Taman Perindustrian Halal di Europarc, Grimsby.

Bagi membangunkan sektor pelancongan halal, Halal Penang dengan kerjasama Yayasan Islam Pulau Pinang (YIPP) telah membangunkan aplikasi Muslim Travel Guide (MTG) digital. Penggunaan aplikasi ini sejajar dengan peredaran masa bagi memudahkan para pelancong tempatan dan antarabangsa mengakses lokasi dan informasi berkenaan makanan halal, hotel mesra Muslim, produk pelancongan Muslim serta fasiliti seperti masjid dan lain-lain. Aplikasi ini telah dilancarkan oleh YB Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, Menteri Pelancongan dan Kebudayaan bersempena Arab Travel Mart (ATM) yang berlangsung di Dubai pada 24-27 April 2017.

Selain itu, Halal Penang sedang bekerjasama dengan Islamic Tourism Centre, Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan Malaysia serta International Institute for Halal Research and Training, Universiti Islam Antarabangsa Malaysia untuk mengiktiraf pemandu pelancong bagi menawarkan perkhidmatan dan produk pelancongan Muslim di negeri ini ke arah memperkasakan sektor pelancongan Islam di Pulau Pinang. Segala perancangan dan usaha demikian jelas terbukti ke arah memartabatkan Pulau Pinang sebagai Pusat Halal Global.

PDC Telecommunication Services Sdn Bhd (PDC Telco)

PDC Telco merupakan salah sebuah anak syarikat milikan penuh PDC Premier Holdings Sdn Bhd yang telah dipertanggungjawabkan sebagai penggerak utama bagi industri telekomunikasi di negeri Pulau Pinang.

Visi PDC Telco adalah '*Making Penang a Smart City with a Digitally-Connected Community*' dan Misi adalah '*Integrating Data to Future-Proof Tomorrow*'. Sehingga akhir tahun 2017, PDC Telco telah berjaya membina dan memiliki banyak tapak struktur telekomunikasi seperti struktur menara kekal, *Portable Based Transceiver Structure (PBTS)* dan rangkaian *Fiber Optic*. Kebanyakan syarikat telekomunikasi utama adalah rakan kongsi teknologi dengan PDC Telco.

Pada 1 Oktober 2017, PDC Telco telah melantik seorang Ketua Pegawai Eksekutif baru, Encik Tang Ching Siang bagi menggantikan Ir. Yeoh Lean Huat yang telah kembali bertugas di PDC. Kini, PDC Telco telah bersedia untuk bergerak ke arah pertumbuhan yang lebih proaktif dalam industri telekomunikasi di Pulau Pinang.

> Menara Telekomunikasi PDC Telco

Pada tahun 2017, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) telah meluluskan permohonan lesen *Network Services Provider (NSP)* kepada PDC Telco. Tempoh sah lesen tersebut adalah mulai dari 16 Jun 2017 sehingga 15 Jun 2027 iaitu bagi tempoh 10 tahun. Dengan kelulusan lesen tersebut, ia memberikan peluang kepada PDC Telco bagi mengembangkan dan meluaskan peluang perniagaan dari segi penyediaan perkhidmatan industri telekomunikasi di Pulau Pinang. Pada 16 Jun 2017 juga, SKMM telah memberikan kelulusan kepada perubahan syarat pada lesen *Network Facilities Provider (NFP)* di klausa 4.1 di mana PDC Telco boleh mengembangkan perniagaan ke seluruh Malaysia dan tidak dihadkan di Pulau Pinang sahaja.

PDC Telco juga menjalankan fungsi sebagai *One Stop Agency* untuk kerja-kerja pengorekan yang berkaitan dengan sistem telekomunikasi di negeri Pulau Pinang dan pada tahun 2017, sebanyak 285 permohonan telah diterima.

Pada 3 – 7 Disember 2017, PDC Telco telah dijemput oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk menyertai delegasi Kerajaan Negeri Pulau Pinang ke Lawatan Kerja Perkongsian Inisiatif Bandar Pintar di Shenzhen, China. Lawatan tersebut bertujuan untuk mengenalpasti amalan-amalan terbaik mengenai inisiatif Bandar Pintar yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Tempatan Shenzhen, China dan Syarikat Huawei seluruh dunia. Lawatan ini dianjurkan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan Kerajaan Negeri Selangor.

Dengan melangkah ke hadapan, PDC Telco akan menyedia, membantu dan menyokong dalam memberikan perkhidmatan kepada Kerajaan Tempatan, awam dan perindustrian untuk menyediakan perkhidmatan jalur lebar dengan penyediaan sambungan *fiber* untuk kelajuan yang lebih pantas dan meningkatkan mutu teknologi baharu, meningkatkan liputan selular di negeri ini dengan menggunakan lebih banyak menara dan meningkatkan reka bentuk *Camouflage*.

PDC Telco akan bekerjasama dengan SKMM dan Kerajaan Tempatan untuk menubuh dan melaksanakan kesemua dasar dan peraturan untuk mencapai keseragaman perindustrian di Pulau Pinang.

Penang Global Tourism (PGT)

Pada tahun 2017, Penang Global Tourism meneruskan usaha dalam mempromosikan Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan antarabangsa dengan menganjurkan dan menyertai jelajah *tradeshows* dan pameran-pameran pelancongan di luar negara seperti *South Asia's Leading Travel Show (SATTE)*, *World Travel Mart (WTM)*, *ITB Berlin*, *Arabian Travel Market Dubai*, *JATA Japan* dan *Shanghai World Travel Fair* melalui kerjasama erat dengan pejabat-pejabat Tourism Malaysia di dalam dan luar negara. Selain itu, *tradeshows* juga diadakan di bawah pavilion Pulau Pinang seperti *Thailand International Travel Fair*, *International Travel EXPO Hong Kong*, *International Travel Expo Ho Chi Minh City*, *HanaTour International Travel Fair* di Korea serta *Internationale Tourismus-Borse (ITB) Asia* di Singapura. PGT juga telah menerima sebanyak 84 kumpulan *familiarisation trips* yang terdiri daripada *blogger*, agen-agen pelancongan dan media dari dalam dan luar negara.

➤ Arabian Travel Market

Beberapa laluan penerbangan ke Pulau Pinang juga telah dimulakan pada tahun 2017 iaitu Singapura dan Hatyai oleh Malindo Air dan Kunming oleh Lucky Air. Kekerapan penerbangan juga menambah untuk destinasi seperti Singapura (91 kali ke 98 kali), Surabaya (3 kali ke 5 kali), Taipei (4 kali ke 5 kali), Bangkok (14 kali ke 24 kali) dan Ho Chi Minh (4 kali ke 7 kali). Malindo Air juga telah mengadakan penerbangan *Scheduled Charter Flights* dari negara China seperti Sanya, Wuhan, Kunming dan Haikou ke Pulau Pinang. Trafik penumpang Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang juga telah mencapai jumlah 7.23 juta pada tahun 2017. Perkembangan sebanyak 8.19% telah direkodkan berbanding dengan tempoh masa yang sama pada tahun 2016.

Untuk menarik pelancong-pelancong ke Pulau Pinang, PGT telah meneruskan kempen taktikal untuk tahun 2017. Dua trem ikonik yang telah dihiaskan dengan daya tarikan Pulau Pinang telah dilancarkan selama 20 minggu di Hong Kong. Selain itu, 5 buah bas *Double-Decker* juga digunakan selama 12 minggu di Singapura untuk mempromosikan Pulau Pinang. Promosi tersebut juga disokong oleh pengiklanan di radio YES 933 selama 1 minggu secara pertandingan *On Air*. Untuk menarik pelancong-pelancong domestik dan mempromosikan tempat-tempat yang menarik yang terbaru di Pulau Pinang, PGT telah melaksanakan kempen rombongan beca di 6 negeri di Malaysia iaitu Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Johor, Sabah dan Sarawak.

> Bas *Double-Decker* Hong Kong

PGT juga akan terus menyokong dan mempromosikan acara-acara dan perayaan-perayaan di seluruh Pulau Pinang melalui saluran-saluran media PGT seperti papan iklan, media sosial, bas-bas dan brosur-brosur yang diedarkan di seluruh Pulau Pinang. Selain itu, demi mempromosikan pelancongan, video promosi '*Here & Now*' juga telah dihasilkan dengan menumpukan tempat-tempat tarikan yang terkini di Pulau Pinang. Untuk lebih menumpu kepada pasaran negara China, platform media sosial terbaru seperti *Weibo*, *Youku* dan *WeChat* telah digunakan untuk menjalankan promosi yang lebih efektif. Brosur juga telah diterjemahkan kepada bahasa Cina untuk pasaran negara China.

> Tayangan *Despicable Me 3* di Padang Dataran Pemuda Merdeka, Butterworth

> *Penang International Food Festival*

Sempena Tahun Melawat Pulau Pinang 2017, PGT telah menganjurkan pelbagai acara bertaraf antarabangsa seperti Pesta Belon Udara Panas Pulau Pinang yang ke-3, *Penang International Food Festival* – PIFF yang pertama, *Penang Street Food Festival* sempena sambutan Hari Kemerdekaan ke-60 dan *Penang Anime Matsuri* buat kali ketiga di Pulau Pinang. Selain itu, bagi tujuan menggalakkan pelancongan domestik serta mempromosikan kawasan Seberang Perai, semasa perayaan Hari Raya Aidilfitri, PGT telah bekerjasama dengan pihak MPSP untuk mengadakan pameran *Despicable Me 3* di Padang Dataran Pemuda Merdeka, Butterworth.

Mengenai sektor Pelancongan Pelayaran, PGT telah menyokong sejumlah 94 majlis sambutan untuk kapal-kapal pelayaran seperti *Costa Victoria*, *Ovation of the Seas*, *Mariner of the Seas*, *Queen Mary*, *Sapphire Princess*, *Aurora*, *AIDA Bella* dan ketibaan sulung bagi kapal-kapal seperti *Majestic Princess* dan *Genting Dream*. Ketibaan kapal-kapal pelayaran antarabangsa di Port Swettenham telah menambah sebanyak 88.19% kepada 271 buah kapal pelayaran berbanding dengan 144 buah kapal pelayaran dalam tempoh sama tahun lalu. PGT juga ingin merekodkan bahawa Port Swettenham kini merupakan *Port of Call* yang utama di Malaysia dan *Port of Call* yang kelima di Asia.

> Maskot *Despicable Me 3* bersama YAB Ketua Menteri

> Curtis Crest Tree Top Walk - The Habitat, Penang Hill

Pulau Pinang juga telah berjaya merekodkan peningkatan sebanyak 10.10% dalam jumlah pelancong perubatan dan mencapai sebanyak 382,164 pelancong perubatan pada tahun 2017. Manakala, pendapatan dalam pelancongan perubatan juga meningkatkan sebanyak 20% ke RM550,274,088 dalam tahun 2017.

Dengan kejayaan kempen pemasaran yang dijalankan selama ini, Pulau Pinang telah berjaya dikenali sebagai destinasi pelancongan popular oleh beberapa penerbitan antarabangsa pada tahun 2017 seperti berikut:-

- *Channel News Network (CNN)* telah menyenaraikan Pulau Pinang sebagai salah satu dari 17 lokasi terbaik di dunia sebagai destinasi yang perlu dilawati bagi tahun 2017
- *Traveller Australia* juga telah menyenaraikan Persiaran Gurney sebagai salah satu daripada '25 Best Streets Around the World for Tourists'
- Pulau Pinang juga telah diiktiraf oleh *International Living* sebagai 'Malaysia (namely Penang) as the 4 Countries With The Best Healthcare In The World (2017)'
- Pulau Pinang juga disenaraikan sebagai salah satu daripada '10 Amazing Asian Vacations That Won't Cost a Fortune' oleh *Time.com*
- George Town merupakan satu-satunya destinasi Asia yang disenaraikan dalam buku *Lonely Planet* bertajuk 'Street Art'
- Line Clear Nasi Kandar dan Siam Road Char Koay Teow diiktirafkan antara makanan paling sedap di dunia apabila restoran tersebut disenaraikan dalam 50 terbaik di dunia semasa *The World Street Food Congress 2017*
- *CNN* telah menyenaraikan asam laksa Pulau Pinang di tempat ketujuh daripada 50 hidangan terbaik di dunia.

> Penang Wall Mural

> Asam Laksa Pulau Pinang

PEMBANGUNAN USAHAHAN

Pembangunan Usahawan

Dalam tahun yang dikaji, PDC meneruskan peranannya dalam menyokong dan menyumbang usaha ke arah membimbing dan membantu golongan usahawan melalui pelaksanaan program-program keusahawanan di samping menawarkan modal tambahan mikro kredit kepada usahawan di negeri Pulau Pinang.

1. Projek Titian Saksama Rakyat (PTSR) Negeri Pulau Pinang

Projek Titian Saksama Rakyat (PTSR) Negeri Pulau Pinang adalah program Kerajaan Negeri bersama PDC untuk membantu mewujudkan satu sistem penyaluran modal tambahan yang mudah dan tidak membebankan usahawan. Melalui modal tambahan ini, peniaga-peniaga kecil dapat mengembangkan perniagaan mereka serta meningkatkan taraf hidup dan pendapatan isi rumah mereka. Peruntukan dana sebanyak RM11 juta telah disediakan bagi tujuan ini. Pinjaman PTSR ini disalurkan tanpa sebarang cagaran dan penjamin dengan jumlah pinjaman antara RM1,000 hingga maksima RM20,000. Tempoh bayaran balik antara 1 hingga 2 tahun. Keseluruhan pinjaman yang telah dikeluarkan berjumlah RM13.4 juta yang mana telah diluluskan kepada 2,805 peminjam di semua daerah di Pulau Pinang.

> Majlis Anugerah Usahawan PTSR

Bagi tahun 2017, sebanyak 27 program promosi telah diadakan kepada pemohon sekitar Pulau Pinang. Sepanjang tempoh tahun 2017, 322 peminjam telah menerima manfaat dari pinjaman ini dengan jumlah keseluruhan pinjaman yang telah diagihkan bernilai RM2.15 juta.

2. Tabung Usahawan Tani Muda (TUTM) Negeri Pulau Pinang

Tabung Usahawan Tani Muda (TUTM) Negeri Pulau Pinang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri untuk memberi dorongan kepada golongan muda dan belia untuk menjadikan sektor industri asas tani sebagai kerjaya yang berpotensi menjana pendapatan yang lumayan. PDC bertindak sebagai agen Kerajaan Negeri, sebagai pemberi pinjaman, pengutip pinjaman dan pentadbir TUTM. Permohonan bantuan pinjaman TUTM dibuat melalui jabatan pengelola yang terdiri daripada Jabatan Pertanian, Perikanan dan Veterinar Negeri Pulau Pinang. Jabatan pengelola berperanan menilai permohonan yang diterima untuk mengenalpasti pemohon yang layak diberi bantuan.

Kerajaan Negeri telah memperuntukkan dana sebanyak RM750,000 kepada PDC untuk pelaksanaan TUTM dan sebanyak RM430,000 telahpun dikeluarkan kepada 84 peminjam.

> Majlis Penyampaian Cek Tabung Usahawan Tani Muda (TUTM)

3. Program Tunas Niaga (PROTUNE)

PDC meneruskan pelaksanaan Program Tunas Niaga (PROTUNE) iaitu pengurusan keusahawanan remaja sekolah menengah untuk memupuk dan membentuk budaya keusahawanan di kalangan pelajar sekolah. PROTUNE merupakan program pembudayaan yang diselenggarakan oleh PDC semenjak tahun 1998 lagi, telah mendapat kerjasama daripada Jabatan Pendidikan Pulau Pinang dan Universiti Sains Malaysia melalui pembiayaan oleh Kementerian Kewangan Malaysia. Pada tahun 2017 lebih 950 pelajar dari 38 buah sekolah menengah terlibat dalam program ini. Program yang dilaksanakan termasuk:-

- Taklimat dan Bimbingan PROTUNE kepada Pengetua dan Guru Pembimbing
- Kursus Asas Keusahawanan untuk Pengurus-pengurus PROTUNE
- Kem PROTUNE
- Ekspo Jualan PROTUNE
- Lawatan Pertandingan Amalan 5S Kiosk PROTUNE
- Bengkel Pembubaran Syarikat dan Penyediaan Laporan Tahunan Syarikat
- Bengkel Kemahiran Persembahan Untuk Pembentangan Laporan Tahunan Syarikat
- Konvensyen PROTUNE ke-20 Peringkat Saringan
- Konvensyen PROTUNE ke-19 Peringkat Akhir Negeri Pulau Pinang

Program memupuk budaya keusahawanan dalam kalangan sekolah

4. Pembudayaan dan Latihan Keusahawanan

Bagi memperlengkapkan diri dengan ilmu pengetahuan, kemahiran dan ciri-ciri keusahawanan supaya dapat melahirkan usahawan yang berdaya maju, berdaya saing dan berdaya tahan, PDC juga telah melaksanakan program pembudayaan dan latihan keusahawanan kepada usahawan di bawah bimbingan PDC. Pada tahun 2017, PDC telah menyelaras 3 program latihan keusahawanan kepada usahawan bimbingan PDC. Seramai 175 orang usahawan telah mendapat manfaat daripada program pembudayaan dan latihan keusahawanan.

Program Pembudayaan dan Latihan Keusahawanan

5. Sekretariat MMK Perdagangan Dalam Negeri Pulau Pinang

PDC juga terlibat dalam membantu Kerajaan Negeri Pulau Pinang dalam merancang, melaksana dan memantau pembangunan aktiviti perdagangan domestik di Pulau Pinang melalui penglibatan sebagai Sekretariat Jawatankuasa MMK Perdagangan Dalam Negeri Pulau Pinang. Antara program yang telah dianjurkan dengan jayanya adalah seperti berikut:-

(a) Kalendar Acara Perdagangan 2017

Program ini bertujuan untuk mempromosikan acara perdagangan tahun 2017 sebagai langkah untuk memaju dan mempertingkatkan sektor perdagangan dan perniagaan yang menyumbang kepada peningkatan ekonomi negeri Pulau Pinang. Jumlah acara yang telah berlangsung bagi tahun 2017 adalah sebanyak 216 acara.

> Majlis Pelancaran *Penang Trade Event*

(b) Ekspo Dan Persidangan Halal Antarabangsa Pulau Pinang 2017 (PIHEC 2017)

PDC juga telah menyelaras penyertaan usahawan dengan mengambil bahagian dalam PIHEC 2017 pada 24-26 Februari 2017 bertempat di SPICE Arena. Sebanyak 9 syarikat IKS di bawah bimbingan PDC telah mengambil bahagian dalam program ini yang merupakan kali ke-8 diadakan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

(c) Penang Suoq Ramadan 2017

Bagi menggiatkan lagi aktiviti perdagangan dan perniagaan di Pulau Pinang, Jawatankuasa MMK Perdagangan Dalam Negeri Pulau Pinang telah meneruskan pelaksanaan Penang Suoq Ramadan 2017 yang telah dilaksanakan sejak tahun 2011. Program yang telah memasuki tahun ke-7 (dari 2011 - 2017) pelaksanaannya telah diadakan pada 27 Mei - 24 Jun 2017. Majlis Pelancaran Suoq Ramadan 2017 telah disempurnakan oleh Ketua Menteri Pulau Pinang pada 19 Mei 2017 di Konkos, Tingkat 3, KOMTAR, Pulau Pinang. Sebanyak 109 buah syarikat dan organisasi telah menyertai program ini.

Program ini merupakan satu konsep penjenamaan di mana semua program dan aktiviti yang dilaksanakan sempena bulan Ramadan dikendalikan secara serentak oleh pihak peniaga, pengusaha dan pedagang Pulau Pinang dengan menggunakan logo dan tema yang sama.

(d) Seminar Komuniti Ekonomi Asean [Asean Economic Community (AEC)]

Program ini merupakan program anjuran PDC di bawah Kerajaan Negeri dengan kerjasama Penang Institute. Seminar bertajuk '*Leveraging AEC for Business Opportunities*' telah diadakan pada 26 Oktober 2017 dan disertai oleh pihak-pihak berkepentingan seperti pemain industri, usahawan dan agensi kerajaan sebagai langkah meningkatkan kesedaran terhadap pelaksanaannya di wilayah komuniti Asean.

Objektif seminar ini diadakan untuk memberikan pendedahan serta kesedaran mengenai kepentingan, peluang dan cabaran menjalankan perniagaan di negara-negara ASEAN, memberikan panduan dan pendedahan mengenai insentif yang diberikan untuk menjalankan perniagaan dan pelaburan di negara-negara ASEAN dan memahami tren migrasi di dalam negara-negara ASEAN.

> Seminar *Asean Economic Community (AEC)*

> Majlis Perasmian Pemadanan Perniagaan sempena Medan Fair 2017

> Pavilion Pulau Pinang di Medan Fair 2017

6. Penyertaan dalam Pameran dan Misi Perdagangan

Kerajaan Negeri melalui Jawatankuasa MMK Perdagangan dan Perniagaan meneruskan usaha mempromosikan aktiviti perdagangan secara lebih agresif melalui penyertaan dalam pameran-pameran serta misi perdagangan tempatan dan luar negara. Program ini juga dapat mendedahkan usahawan dalam membina jaringan perdagangan dan pemadanan khususnya di peringkat tempatan dan luar negara. Antara aktiviti-aktiviti yang telah diadakan sepanjang tahun 2017 adalah seperti berikut:-

(a) Pekan Raya Sumatera Utara Kali Ke-46 (Medan Fair 2017)

PDC bersama-sama dengan Kerajaan Negeri Pulau Pinang meneruskan kerjasama dalam Pekan Raya Sumatera Utara kali ke-46 (Medan Fair 2017) yang telah berlangsung pada 17 Mac - 17 April 2017 di Kompleks Pekan Raya, Medan, Indonesia dengan tujuan menjadi forum kepada usahawan-usahawan yang berdaya saing untuk mempromosikan produk dan menembusi pasaran ke luar negara terutama Indonesia. Pada tahun ini sebanyak 10 syarikat IKS telah menyertai program ini di Pavilion Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

(b) Kelantan-Linxia International Halal Expo 2017 (KELCHEF 2017)

PDC turut menyelaras penyertaan 9 syarikat usahawan Pulau Pinang untuk mengambil bahagian dalam KELCHEF 2017 yang telah diadakan pada 28 Mac - 1 April 2017 di Dataran Astaka, Stadium Sultan Muhammad IV, Kota Bharu, Kelantan. Program adalah di bawah anjuran Kerajaan Negeri Kelantan.

> Penyertaan usahawan Pulau Pinang dalam KELCHEF 2017

(c) HALFEST ASEAN 2017

PDC telah menyelaras penyertaan 6 buah syarikat IKS dari Pulau Pinang untuk mengambil bahagian dalam program HALFEST ASEAN 2017 yang berlangsung pada 23 - 27 Ogos 2017 bertempat di Mines International Exhibition And Convention Centre, Seri Kembangan, Selangor.

KORPORAT

Korporat

Lembaga PDC yang terdiri daripada 12 orang ahli dan dipengerusikan oleh YAB Tuan Lim Guan Eng, Ketua Menteri Pulau Pinang telah bermesyuarat sebanyak 6 kali pada tahun 2017.

Sejumlah 20 mesyuarat KPI Task Force telah dijalankan bagi tahun 2017 bagi membincangkan perkara-perkara berkaitan dengan strategi dan operasi keseluruhan PDC.

Latihan dan Pembangunan Kakitangan

PDC telah meneruskan usahanya untuk melatih dan melatih semula kakitangan PDC dan anak-anak syarikatnya untuk memastikan mereka dilengkapi dengan kemahiran dan pengetahuan yang bersesuaian untuk menghadapi cabaran dan objektif-objektif PDC.

Pada tahun 2017, sebanyak 148 kursus/seminar/bengkel yang merangkumi pelbagai topik dalam bidang-bidang seperti pengurusan, kewangan, teknikal dan teknologi maklumat telah dihadiri oleh kakitangan PDC dan anak-anak syarikat PDC.

PDC juga telah mengambil langkah mengadakan Program Kepimpinan bersiri untuk memantapkan lagi Kumpulan Pengurusannya yang terdiri dari Ketua-ketua Bahagian serta pelapis-pelapis agar dapat menghadapi arus perubahan dan membawa PDC ke tahap yang lebih cemerlang.

Program Majlis Suai Kenal Warga Baru PDC

Kebajikan Kakitangan

PDC telah menyediakan pelbagai kemudahan dan manfaat untuk kebajikan kakitangannya serta kakitangan anak-anak syarikatnya. Antara kemudahan/manfaat yang disediakan adalah seperti berikut:-

- Kemudahan kesihatan dan perubatan untuk kakitangan dan ahli keluarga terdekat kakitangan
- Perlindungan Insuran Hayat Kelompok (GTL) untuk kakitangan
- Bantuan Kewangan Khas dan Bonus Prestasi
- Insentif kecemerlangan pendidikan untuk anak-anak kakitangan
- Insentif untuk anak-anak kakitangan memasuki program ijazah
- Tabung Kebajikan (RM1,000.00) untuk perbelanjaan permulaan persekolahan
- Anugerah Penghargaan bagi kategori kakitangan yang telah berkhidmat selama 15 tahun dan 25 tahun ke atas

Program Libat Urus Kakitangan

Menyedari tentang kepentingan penglibatan kakitangan PDC dan anak-anak syarikatnya, PDC telah merancang dan mengadakan program libat urus kakitangan. Antara program yang dianjurkan pada tahun ini adalah seperti berikut:-

- Program PDC & I
- Program Majlis Suai Kenal Warga Baru
- Pesta Buah-Buahan Tempatan PDC
- Perarakan Kawad Merdeka
- Majlis Persaraan
- Majlis Anak-Anak Cemerlang
- Perhimpunan Kakitangan
- Pemberian Kad & Baucar Hari Lahir
- Pemberian hamper kepada kakitangan yang dimasukkan ke hospital dan kepada kakitangan yang memperoleh cahaya mata baru

Kakitangan PDC bersama YAB Ketua Menteri di Majlis Rumah Terbuka Tahun Baru Cina di PDC

Pengurusan Kontrak

Bahagian Pengurusan Kontrak (BPK) ditubuhkan bertujuan memastikan obligasi kontrak dan komitmen projek pembangunan PDC dan usahasanya dilaksanakan secara efektif bagi melindungi kepentingan PDC khususnya dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang amnya.

Tugas dan tanggungjawab BPK adalah termasuk memantau risiko-risiko kontrak secara efektif bagi projek *post-contract Request for Proposal (RFP)* serta mengurus obligasi kontrak PDC dan projek usahasanya dengan proaktif.

Di samping itu, BPK juga berperanan sebagai perantara di antara pihak PDC dan pihak berkepentingan PDC, termasuk pemilik projek bagi mengesyorkan resolusi untuk mengurangkan risiko kontrak.

Di antara projek-projek *post contract* di bawah pemantauan BPK pada tahun 2017 adalah:-

- Westlite Dormitory (Penang Juru) Sdn Bhd : *Workers Village*
- Aspen Vision Land Sdn Bhd : *Development at Bandar Cassia (IKEA, Shopping Centre and Mixed Development)*
- Paramount Corporation Bhd : *University College and Mixed Development at Bandar Cassia*
- PE Land Sdn Bhd : *Premium Outlet*
- Zubicon Sdn Bhd : *S P Chelliah Park City*
- Tanjung Villa Development Sdn Bhd : *Sandiland Foreshore*
- Ivory Properties Sdn Bhd : *Bayan Mutiara*

PDC akan terus memantau setiap aspek projek *post contract* bagi memastikan proses pengurusan kontrak dilaksanakan secara berkesan.

➤ Kempen Derma Darah ANSARA yang dirasmikan oleh YB Dr. Afif Bahardin

Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR)

PDC sebagai penjana pembangunan negeri sentiasa memainkan peranan penting sebagai warga korporat yang bertanggungjawab dalam mempertingkatkan kesejahteraan rakyat serta meningkatkan imej organisasi. Pada tahun 2017, PDC telah mengambil pelbagai inisiatif dalam melaksanakan program CSR yang memberi tumpuan kepada kakitangan di tempat kerja, komuniti, kebajikan, alam sekitar, pendidikan dan juga perindustrian.

➤ Program Penanaman Pokok

Antara program-program yang dilaksanakan sepanjang tahun 2017 ialah menyediakan rumah mampu milik bersubsidi untuk rakyat Pulau Pinang, penyediaan infrastruktur dan kemudahan awam (seperti pembinaan/pelebaran jambatan dan jalan), menjalankan kerja-kerja pengecatan semula dan pembaikan kritikal untuk bangunan perumahan bertingkat dan menghijaukan/memulihara alam sekitar Pulau Pinang melalui projek-projek landskap dan penanaman pokok sebagai tanggungjawab kami terhadap alam sekitar.

Sejak tahun 2007, PDC dengan kerjasama beberapa Jabatan/Kementerian telah mengadakan Kempen Derma Darah bagi membantu mengisi tabung darah Hospital Pulau Pinang dan Hospital Seberang Jaya dan sebanyak 4,018 pint darah telah dikutip. PDC dengan Institut Integriti Negeri Pulau Pinang juga meneruskan dengan penganjuran Program Kesedaran Nilai Integriti buat kali ke-7 untuk pelajar-pelajar sekolah rendah Tahun 6 di 4 sekolah dalam kawasan pembangunan PDC bagi menanam kesedaran mengenai amalan nilai-nilai murni dan integriti. Seramai 667 pelajar telah menjalani program integriti pada tahun 2017.

> Anak-anak yatim diraikan semasa sambutan Rumah Terbuka Deepavali PDC

PDC juga mengambil inisiatif setiap tahun semasa musim perayaan untuk membawa anak-anak yatim untuk membeli-belah bagi membolehkan mereka merasai sambutan perayaan dengan meriah dan juga pemberian hamper dan barangan keperluan kepada golongan yang kurang bernasib.

Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT)

Untuk mempertingkatkan lagi perkhidmatan ICT pada tahun 2017, PDC telah melancarkan beberapa perkhidmatan ICT di Awan. Perkhidmatan sedemikian dapat membantu meningkatkan daya pengeluaran dan kecekapan kerja serta menyediakan ketersediaan PDC sebagai sebuah organisasi.

Salah satu perkhidmatan ICT yang telah dilancarkan ke Awan adalah pemulihan bencana dan inisiatif *failover* untuk Sistem Pengurusan Kewangan. Inisiatif teknologi Awan ini akan membantu PDC berpindah dan meneruskan operasi perniagaan di Awan sekiranya berlaku sebarang musibah di tapak yang menjejaskan operasi biasa perniagaan daripada dijalankan. Inisiatif ini memberi manfaat bukan sahaja kepada PDC tetapi juga kepada anak-anak syarikat milikan penuh PDC seperti PDC Nusabina Sdn Bhd dan PDC Setia Urus Sdn Bhd yang telahpun mula menggunakan sistem ini.

Satu lagi perkhidmatan ICT telah dilancarkan di Awan adalah keupayaan mobiliti pejabat di mana pengguna-pengguna berkeupayaan mengakses emel mereka pada mana-mana peranti dan di sepanjang perjalanan. Perkhidmatan Awan juga membolehkan pengguna mengakses maklumat yang telah disimpan dalam storan Awan di mana-mana sahaja mereka berada.

Di masa hadapan, ICT akan melancarkan lebih banyak perkhidmatan Awan yang bermanfaat serta mengambil bahagian dalam inisiatif Kerajaan Negeri untuk membangunkan Data Raya.

REPORTS

LAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT

Land Development and Management

> Food Street at Design Village

> Design Village at Batu Kawan

The year 2017 was a challenging year for PDC especially for the land development sector. This is due to the impact of the global economy which has hampered the growth of development activities with the involvement of the private sectors. However, in line with its 5-Year Strategic Plan (2016-2020) to create a development corridor, PDC continued with its goal to increase its land bank by completing the process of acquisition of the entire 626 acres of land at East Batu Kawan that was placed under Section 8, Land Acquisition Act in 2015. A total of RM580.0 million being cost of acquisition had been paid. PDC will continue to plan for sustainable development on the land and for a start, PDC is preparing a master plan that includes mixed development, upgrading of roads and industry.

During the year, PDC's Requests for Proposals (RFP) did not receive encouraging responses. Due to the economic situation, PDC's efforts to call for RFP and land sales did not proceed due to the land price and lack of participation or interest from the private sectors and among the RFP projects are International Theme Park (120 acres) and International Golf Resort and Mixed Development (570 acres). The RFP projects in Bandar Cassia which involved private sectors that were successfully taken up are by Eco World Development Group Berhad, Aspen Group Sdn Bhd, Paramount Property Sdn Bhd and PE Land Sdn Bhd. The subsidiaries of Eco World Development Group Berhad namely Eco Horizon Sdn Bhd and Eco Sun Sdn Bhd had acquired 300 acres and 74 acres respectively from Abad Naluri Sdn Bhd and had constructed a Sales Gallery in Bandar Cassia.

Ikano Penang Sdn Bhd together with Aspen Group Sdn Bhd had the IKEA ground breaking ceremony on 12 September 2017. The IKEA store is expected to be completed and operational in early 2019. Meanwhile development of the KDU University College by Paramount Property Sdn Bhd in Bandar Cassia is very encouraging and is expected to open end of 2018. Apart from that, Design Village Penang by PE Land Sdn Bhd has received positive response from the public since its opening.

PDC expects the economic conditions to recover in the coming years and will continue to plan and develop Bandar Cassia in Batu Kawan with new ideas to enhance development in the area.

Industrial Development

In 2017, Penang recorded an investment of RM10.8 billion (from manufacturing projects approved by MIDA), out of which foreign investment comprised RM8.5 billion and domestic investment RM2.3 billion. These investments are also expected to create 13,553 jobs.

During the year, PDC had successfully sold 89.42 acres of industrial land to 27 companies in Batu Kawan Industrial Park (73.28 acres), North Penang Science Park (11.97 acres), Penang Science Park (2.44 acres), Bayan Lepas Industrial Park (1.63 acres) and Prai Industrial Park (0.097 acres) with a sales value of RM160.65 million.

The 3 MNCs that have invested in Batu Kawan Industrial Park (BKIP) are:-

- Hotayi Electronics (M) Sdn Bhd (Taiwan) involved in design and manufacturing of electronic service i.e. automotive, consumer and medical products. The company will expand its operations on 40 acres of land, investing RM720 million and generate 520 job opportunities.
- Towam Sdn Bhd (Japan) that carries out automolding systems, singulation systems and general handling systems for use of semiconductor industry and other related industries. The company is expected to invest RM136 million on 9 acres of land and is expected to create 372 jobs.
- Farraj Trading & Manufacturing Sdn Bhd (Jordan) involved in electrical distribution board, electrical circuit breakers and high rise electrical busbar system is expected to invest RM56 million on 2 acres of land and create 185 jobs.

Apart from the support services located in BKIP, PDC had also expanded its sales in North Penang Science Park (NPSP) for general industry. A total of 10 acres of land were sold to 9 local companies in the general industry such as packaging, canning, glass manufacturing, garment manufacturing, automotive, warehousing and steel fabrication.

In 2017, PDC also actively developed the infrastructure at NPSP to cater for the increasing industry demand from investors in view of the good network access in the vicinity of Bukit Minyak Industrial Park and Juru Auto City.

During the year, the latest development and investment in PDC industrial land are as follows:-

- Halal Industry Development Corporation (HDC) had awarded the HALMAS certification to the Food Zone Area measuring approximately 98 acres at NPSP. This recognition enabled companies involved in production of halal products to be eligible to apply for incentives offered by HDC.
- PKT Logistics (M) Sdn Bhd had completed and commenced operations of The 12 Waves for warehousing activities. In the meantime, PKT is in the process of completing the construction of The Ship Campus.

> Artist Impression of The Ship Campus by PKT Logistics (M) Sdn Bhd

- PDC had signed a Sale & Purchase Agreement with 5 companies under the Penang Goldsmith Association (PGA) for the purpose of manufacturing gold industry on 5.4 acres of land in BKIP.

Global Business Services

According to Outsourcing Malaysia (OM), the global business services sector in Malaysia will see a Compound Annual Growth Rate (CAGR) of 10% - 15% for the next 5 years. In the recently announced Malaysia Investment Performance 2016 by Malaysian Investment Development Authority (MIDA), Penang received the second largest investments for Global Establishments for Services or 'Principal Hub' with an investment value of RM4.1 billion, after Kuala Lumpur.

To meet the growing demand of GBS companies for conducive office space, PDC had launched 2 projects, namely the upgrading of Mayang Mall for GBS @ Mayang and development of GBS By The Sea.

> ViTrox at Batu Kawan Industrial Park

GBS @ Mayang

In line with the aspiration of empowering local communities, especially the industrial and commercial sectors in Penang as well as participating in global digital industry development, the State Government in collaboration with PDC had launched GBS @ Mayang in an effort to stimulate investment and create employment opportunities. This initiative aims to encourage local and global companies to set up their operations at GBS @ Mayang and is estimated that a total of 20 GBS companies will participate and provide more than 8,000 high income job opportunities to locals as well as entrepreneurs. This is in line with the establishment of a Business Improvement District Scheme (BIDS).

In an effort to house companies that need to expand their digital knowledge, PDC had spent a total of RM10 million to refurbish Mayang Mall as a GBS centre with MSC status. The strategic location of GBS @ Mayang in the heart of Bayan Baru business district will make it more ideal as a business services hub. GBS @ Mayang was launched on 7 April 2017 and is expected to be completed in January 2018. As at December 2017, Jabil Sdn Bhd and Swarovski Global Business Services Asia Sdn Bhd had signed a lease contract while another multinational company is in the process of finalising the rental negotiations. These 3 companies will take up 80% of the total rental space at GBS @ Mayang.

GBS By The Sea

GBS By The Sea located in Bayan Lepas Technoplex is part of the state's master development plan to offer a conducive enterprise space and environment for investors and supporting new talent. The proposed development will involve an estimated cost of RM200 million which comprise 2 phases i.e. 1 block of office building of MSC status with a net area of 358,000 square feet and 2 blocks of multi-storey car parks with 2,500 parking lots. The campus will also be equipped with business shophots, food & beverage outlets and is intended to be a grade 'A' office building which combines office and commercial components, applying the first 'live-work-learn-play' concept in Penang.

The development of GBS By The Sea was announced by YAB Chief Minister of Penang on 16 May 2017. The first phase comprising 1 block of multi-storey car park will commence in January next year i.e. 2018 and when completed in 2020 will create 3,000 job opportunities.

SME Development

PDC and the State Government are constantly monitoring and planning various facilities and support services to SMEs as this sector represents an important contribution to economic growth and generates income for local entrepreneurs. During the year, PDC continued to build and plan SME projects to meet the growing demand.

> Launching of SME Village Phase 4A

The SME Village in Batu Kawan comprising industrial plots as well as terrace and semi-detached factories were built in phases and Phase 1 and 2 had been completed. Phase 3 which consists a service centre, convenient stores, exhibition centre and meeting rooms was also completed in May 2017 and is in the process of obtaining Certificate of Completion and Compliance from MPSP during the year.

In October 2017, development of Phase 4 which comprises 20 units semi-detached factories had commenced and the project will take 15 months to complete. In line with this, a sales launch was held at the PDC Sales Gallery in Batu Kawan on 12 December 2017.

Infrastructure and Public Facilities

In 2017, PDC continued with its efforts to provide development sites and infrastructure facilities in order to support the rapid development of the industrial, residential and commercial sectors in Batu Kawan, South Seberang Perai and Penang Science Park.

Works on the extension of Jalan Bukit Tambun from 2 to 6 lanes which is the main access road to Bandar Cassia is on going and is expected to be completed in the 4th quarter of 2018. Works had begun on the expansion of Batu Kawan bridge, which is next to the existing bridge from 2 to 6 lanes and is expected to be completed in the 2nd quarter of 2019.

In the meantime, construction of Valdor Bridge which will connect Batu Kawan with Valdor through Jalan Persekutuan 1 is under construction and is expected to be completed in the 2nd quarter of 2019. The bridge is the 3rd major entry point to Batu Kawan after Jalan Bukit Tambun and Penang Second Bridge.

Earth filling works for preparation of industrial sites were also carried out at BKIP. The remaining area of 53 acres at Phase 1 had been completed in June 2017 whereas 34 acres at Phase 2 are being carried out and is expected to be completed in the 3rd quarter of 2018.

The roads within SME Park 3 in BKIP had been completed in March 2017. Works on Jalan Persiaran Cassia Selatan 6 is expected to be completed in the 1st quarter of 2019 whereas completion date of Persiaran Cassia Selatan 8 is in the 2nd quarter of 2018. The construction of roads within the Logistic Hub area are being carried out and expected to be completed in the 1st quarter of 2019.

> The launching of road connecting Penang Science Park and Juru

Jalan Cassia Barat 1 which is the main access road to Suria 1, PDC's Affordable Housing Scheme (AHS) had been completed in May 2017. Meanwhile the construction works on Lingkaran Cassia Barat had commenced and is expected to be completed in the 4th quarter of 2019.

The expansion of NPSP of 377 acres had commenced. Levelling works on the 13-acre hill were being carried out and expected to be completed in the 1st quarter of 2018. Earth filling works on the area at Phase 3 of 33 acres will commence in 2018.

PDC is currently carrying out infrastructure works to connect the existing Penang Science Park to Juru through the new area at NPSP.

PROPERTY MANAGEMENT

Management of PDC High Rise Buildings and Other Projects

During the year, PDC continued with its corporate social responsibility to carry out repainting and critical repair works for PDC's high rise buildings that had been handed over to Management Corporations (MCs). This was on cost sharing basis of 80/20 i.e. 80% of the cost is borne by PDC whereas the remaining 20% shall be borne by the residents through their respective MCs. During the year, PDC had successfully carried out repainting works for 15 blocks of high rise residential projects in Bayan Baru and Seberang Jaya comprising 12 MCs.

As part of its corporate social responsibility, PDC also assisted the MC of a project which was not developed by PDC i.e. Block 38, Century Apartment, Batu Uban, to carry out repainting works. The repainting cost for this project was shared among the State Government, Member of Parliament/State Assemblyman and MC of Block 38.

During the year, PDC had also carried out lift replacement works for 6 blocks of flats at Gat Lebu Macallum (i.e. Blocks 348, 352, 354, 358, 360 and 362) based on cost sharing basis with the respective MCs. The new lifts were equipped with closed circuit cameras, voice synthesizer and music. The replacement of the lifts was implemented in stages from September 2016 and completed in 2017.

Revitalisation of KOMTAR

The Top @ Komtar, a project by Only World Group (OWG) is now a new tourist attraction that offers a variety of attractions for both local and international tourists. The components include Dinosaur & Zodiac Park, Planetarium, 7D Theatre, retail space, food and family entertainment at Level 5, The Top View Restaurant & Lounge at Levels 59 and 60 as well as other attractions at Levels 65 to 68 such as Observatory Deck, Rainbow Skywalk and Coco Cabana Bar & Bistro. Other development projects are at Level 3 which houses the Penang State Gallery, Durian Museum and Penang Food Street as well as Aquarium at Level 4.

> Aquarium at Level 4, Komtar

Alam Langkawi Sdn Bhd, the main contractor appointed by OWG for this project is the proud recipient of 'The Malaysian Construction Industry Excellence Award (MCIEA) 2017' – (Best Project Award for Medium Category Building) from The Construction Industry Development Board (CIDB) Malaysia for Year 2017.

As regards to the physical aspect of KOMTAR building, PDC continued to undertake repair works and upgrading of facilities to ensure that comfort, safety and the facilities in the building are always maintained. Works that had been carried out during the year include repair of concrete floor at Level 5, Podium Block, upgrading of lifts at Podium Block (Phase 2), replacement of York chiller at Level 43, replacement of escalators at KOMTAR bus interchange and at Magazine Road, replacement of chilled water booster pump as well as replacement of Air Handling Unit (AHU) at Podium Block (Phase 2).

> Observatory Deck at Komtar

During the year, upgrading works at the business premises at Level 1 in the Multi-Storey Car Park building were being implemented by OWG and it will attract more visitors to KOMTAR once it is completed.

Apart from the projects undertaken by OWG, Penang Tech Centre Berhad (PTC) had also developed the Dome and Squash Centre known as Penang Tech Dome which serves as a centre of excellence in science and technology that aims to rekindle high-tech innovation to the public especially among youths.

The State Government and PDC will continue to strive and work hard to ensure that the aspiration to regain KOMTAR's former glory will be achieved.

Housing Development

In 2017, PDC together with the State Government continued with its social responsibility towards housing by implementing the Affordable Housing Scheme (AHS) and had also added new projects to meet the needs of all stratum of society.

> Signing of Sales & Purchase Agreement Dua Residensi, Teluk Kumbar

Phase 1 of the AHS project at Bandar Cassia, South Seberang Perai comprising 520 units had been completed and the Certificate of Completion and Compliance (CCC) is expected to be obtained in the 1st quarter of 2018.

The other AHS projects under construction are in Kampung Jawa, North Seberang Perai, Teluk Kumbar, South West District and Jalan S P Chelliah, North East District. The project at Kampung Jawa was at 90% completion whereas Teluk Kumbar project was at 68%. The Jalan S P Chelliah project which would be developed in 3 phases i.e. Phase 1, Phase 2 and Phase 3 were at 27%, 48% and 20% completion respectively.

> Affordable Housing Project at Jiran Residensi Kampung Jawa, Butterworth

INVESTMENT

Investment

PIHH Development Sdn Bhd (Halal Penang)

Today, Penang is at the forefront of Malaysia's halal industry through various efforts and initiatives since the inception of Penang International Halal Hub in 2008. The Penang Halal Industrial Park (PHIP) Phase 1 has attracted 10 companies with total investments of RM484.2 million and 4 companies have been fully operational in 2017. The 100-acre PHIP Phase 1 was awarded the HALMAS Status by Halal Industry Development Corporation (HDC) that will enable halal industry players to enjoy tax exemption and import duty for raw materials used for halal promoted products.

With the increasing demand for industrial land by investors, Halal Penang in collaboration with PDC and Invest-in-Penang Berhad (iP) has developed the Food Zone at the North Penang Science Park and has attracted a total of RM233.26 million investments by 19 companies. In May 2017, the Food Zone has also earned the HALMAS recognition by HDC.

Penang's initiatives to rebrand the Halal Management Division in 2010 with the slogan 'Conducive, Aggressive and Persuasive' has witnessed a tremendous leap of halal certified establishments from merely 55 halal establishments in 2008 to 838 halal establishments as at 2017. The increase of halal establishments encompasses restaurants, food outlets, manufacturing companies (food and beverage, cosmetics and pharmaceutical products), cruise industry, logistics and hotels. Through aggressive seminar and halal outreaches, the medical devices industry in Penang has also shown interest in exploring opportunities in the halal industry. Currently, the halal medical device standards is being drafted and reviewed by the Department of Standards Malaysia.

➤ 8th Penang International Halal Expo and Conference

The aggressive development of halal industries in Penang is clearly evident with the annual Penang International Halal Expo and Conference (PIHEC) for 8 consecutive years since 2010 aimed to introduce halal products and services both locally and internationally. In 2017, PIHEC had recorded more than 330 local and international exhibitors compared to only 90 exhibitors in 2010 with the participation of international halal companies from United Kingdom, USA, Netherlands, Belgium, Turkey, Morocco, Middle East, Pakistan, Indonesia, Singapore, Thailand, Republic of China, Korea and Japan. PIHEC 2017 showcased various entrepreneurial development programmes in an effort to promote the growth of local halal players to the international halal market. IMT-GT has recognised PIHEC as one of the international halal trade fairs at par with other international fairs such as Malaysia Halal International Showcase (MIHAS).

Halal Penang continues its efforts to elevate Penang's position in the global halal map by developing networks and establishing trade relations with countries such as South Australia, South Korea, Pakistan, Netherlands, United Kingdom, China, Turkey, Japan and New Zealand. In line with branding Penang as the Global Halal Centre, Halal Penang participated in international trade fairs such as Arab Travel Mart in Dubai, the International Halal Conference & Exhibition in Lahore and the LOHAS Exhibition Expo, Korea.

In September 2017, the Penang State Government participated in the World Seafood Congress (WSC) 2017 in Iceland to bid for the hosting of WSC in Penang in 2019. As a result, Penang has successfully secured the bid against other Asian countries like Thailand, China and Japan and has been selected as the first Asian destination in history to host the WSC in 2019.

➤ World Seafood Congress

The Penang State Government had earlier expressed its intention to bid for the hosting of WSC 2019 in Penang when the state delegation was invited by Grimsby Institute, UK to participate in WSC in 2015. The participation is to follow-up on the MOU signed between Halal Penang and Grimsby Institute to develop skills training in the development of the fishery and development of marine products as alternative 'ingredients' in the halal industry. Furthermore, Halal Penang also collaborated with North East Lincolnshire Council and Humber Local Enterprise Partnership to jointly establish Halal Industrial Park in Europarc, Grimsby.

In an effort to develop the halal tourism and hospitality sector in Penang, Halal Penang in collaboration with Penang Islamic Foundation has developed the Muslim Travel Guide digital mobile application, a compact guide of halal eateries and outlets, shopping attractions, lively Islamic festivals and events as well as exciting tourism destinations and products to cater for Muslim travellers into Penang. The mobile application was launched by YB Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, Minister of Tourism and Culture in conjunction with the Arab Travel Mart (ATM) in Dubai on 24 - 27 April 2017.

In addition, Halal Penang is working with Islamic Tourism Centre, Ministry of Tourism and Culture Malaysia and International Institute for Halal Research and Training (INHART), International Islamic University of Malaysia to certify tour guides to promote Muslim-friendly tourism products and services towards enhancing the Islamic tourism sector in Penang. All these plans and initiatives are clear indications of Penang's trajectory towards becoming a Global Halal Hub.

PDC Telecommunication Services Sdn Bhd (PDC Telco)

PDC Telco, a wholly owned subsidiary company of PDC Premier Holdings Sdn Bhd is the prime mover for telecommunication infrastructure in Penang.

PDC Telco's Vision is 'Making Penang a Smart City with a Digitally-Connected Community' and its Mission is 'Integrating Data to Future-Proof Tomorrow'. As at 2017, PDC Telco had successfully built and owned many telecommunication structures such as permanent towers, Portable Based Transceiver Structure (PBTS) and fiber optic network. Major telecommunication companies are the technology partners with PDC Telco.

On 1 October 2017, Mr. Tang Ching Siang was appointed the new Chief Executive Officer to replace Ir. Yeoh Lean Huat who returned to service in PDC. PDC Telco is ready to move forward to a more proactive growth path in the telecommunication industry in Penang.

In 2017, the Malaysian Communications and Multimedia Commission (MCMC) had approved the renewal of the Network Service Provider License for another 10 years, from 16 June 2017 to 15 June 2027. PDC Telco will be able to expand and take the opportunity to also expand its business in providing telecommunication services in Penang. On 16 June 2017, pursuant to the change of terms in Clause 4.1 of the Network Facilities Provider (NFP) License, PDC Telco is now able to expand its business throughout Malaysia and not restricted to Penang only.

During the year, PDC Telco as a One Stop Agency, had received 285 applications for telecommunications 'Common Trenching' works in Penang.

On 3 - 7 December 2017, PDC Telco also participated in the Smart City Initiative Partnership Visit in Shenzhen, China together with the Penang State Government delegation. The visit enabled PDC Telco to identify best practices of the Smart City initiatives implemented by Local Government of Shenzhen, China and Huawei company around the world. The visit was jointly organised by the Penang and Selangor State Governments.

Moving forward, PDC Telco is planning to provide, assist and support more services to Local Government, public and industry in broadband services by providing fiber connectivity for the last mile to have better speed and to enhance in the new technology, to increase the cellular coverage in the state by deploying more towers and enhance the Camouflagh design.

PDC Telco will work closely with MCMC and Local Government to establish and implement all the related policy and regulatory to achieve industry standardisation in Penang.

Penang Global Tourism (PGT)

To continue its efforts in promoting Penang as an international tourism destination, Penang Global Tourism (PGT) participated in international trade shows such as South Asia's Leading Travel Show (SATTE), World Travel Mart (WTM), ITB Berlin, Arabian Travel Market Dubai, JATA Japan and Shanghai World Travel Fair through close collaboration with Tourism Malaysia offices. PGT also organised tradeshow under the Penang Pavilion at the Thailand International Travel Fair, International Travel EXPO Hong Kong, International Travel Expo Ho Chi Minh City, HanaTour International Travel Fair in Korea as well as Internationale Tourismus-Borse (ITB) Asia at Singapore. PGT also hosted 84 familiarisation trips for local and overseas travel trade personnels.

> World Travel Mart

Several flights to Penang such as Singapore and Hatyai by Malindo Air as well as Kunming by Lucky Air also commenced in 2017. Flight frequency were also increased for certain destinations such as Singapore (91 times to 98 times), Surabaya (3 times to 5 times), Taipei (4 times to 5 times), Bangkok (14 times to 24 times) and Ho Chi Minh (4 times to 7 times). Scheduled charter flights also commenced by Malindo Air from several destinations in China such as Sanya, Wuhan, Kunming and Haikou to Penang. Passenger traffic achieved a total of 7.23 million in 2017, a growth of 8.19% compared to 2016.

> Singapore double-decker bus

To attract more tourists to Penang, PGT also continued to carry out its tactical campaign for 2017. Two iconic trams that were wrapped with the design of various attractions in Penang were launched for 20 weeks in Hong Kong. In addition, the same theory was applied in Singapore, where 5 double-decker buses were also used for 12 weeks in Singapore for Penang's campaign. The promotion was also supported by radio advertising on YES 93.3 for 1 week as On-Air competition. To target domestic tourists and to promote new tourist attractions in Penang, PGT also organised a Trishaw Entourage campaign to 6 states in Malaysia, namely Selangor, Negeri Sembilan, Malacca, Johor, Sabah and Sarawak.

PGT has been supporting various international and local events throughout the year through billboards, social media, buses and brochures that were distributed at various locations on the island. To promote Penang as a tourism destination, a promotional video 'Here & Now' was created to promote the latest attractions in Penang. With the view to promote to the China market, several social media platforms such as Weibo, Youku and WeChat have been used to run a more effective promotion campaign. Brochures on Penang have also been translated into Chinese language for the said market.

➤ Penang Hot Air Balloon Fiesta

In line with Visit Penang Year 2017, PGT organised and supported various international and local events such as the 3rd Penang Hot Air Balloon Fiesta and Penang Anime Matsuri, the inaugural Penang International Food Festival (PIFF) and Penang Street Food Festival (PSFF). Furthermore, to promote domestic tourism as well as promote Seberang Perai, PGT partnered with MPSP to hold a 'Despicable Me 3' exhibition at Padang Dataran Pemuda Merdeka, Butterworth during Hari Raya celebration.

On the Cruise Tourism sector, PGT supported a total of 94 welcoming receptions for cruises such as Costa Victoria, Ovation of the Seas, Mariner of the Seas, Queen Mary, Sapphire Princess, Aurora, AIDA Bella and the maiden call of Majestic Princess and Genting Dream. The number of international cruises in Swettenham Port had also increased by 88.19% to 271 cruises compared to 144 cruises in the same period last year. Swettenham Port is now the top Port of Call in Malaysia and ranked 5th in the Asia Region.

Penang also recorded an increase of 10.10% in the number of foreign patients to achieve a total of 382,164 foreign patients in 2017. The revenue of medical tourism also increased by 20% to RM550,274,088 in 2017.

During the year, Penang was recognised as a popular tourist destination by several international magazines and the accolades include:-

- Channel News Network (CNN) listed Penang as one of the '17 Best Places in the World to Visit in 2017'
- Traveller Australia listed Penang's Gurney Drive as one of the '25 Best Streets Around the World for Tourists'
- International Living listed Malaysia (namely Penang) as the '4 Countries With the Best Healthcare in the World'
- Time.com listed Penang as one of the '10 Amazing Asian Vacations that Won't Cost a Fortune'
- George Town listed as the only Asian Destination in Lonely Planet book entitled 'Street Art'
- Two of Penang's street food i.e. Line Clear Nasi Kandar and Siam Road Char Koay Teow made it into the 'World Street Food Top 50 list' at the World Street Food Congress 2017
- Penang Assam Laksa takes 7th place in CNN listing of the 'World's 50 Most Delicious Foods'

➤ Line Clear Nasi Kandar - one of the 'World Street Food Top 50 List'

ENTREPRENEUR DEVELOPMENT

Entrepreneur Development

During the year, PDC continued with its role in supporting and training entrepreneurs through its various programmes, besides providing micro credit facilities to entrepreneurs in Penang.

1. Micro Credit Scheme

The Micro Credit Scheme Penang is a State Government/PDC effort to create a system of channeling additional capital to entrepreneurs, that is simple and does not create a burden to them. Through this additional capital, small traders are able to expand their business and improve their income and quality of life.

A sum of RM11 million had been allocated for the Micro Credit Scheme loan ranging from RM1,000 to RM20,000 which is distributed to entrepreneurs without any collateral or guarantors and the period of payback is between 1 to 2 years. The total amount that had been distributed is RM13.4 million to 2,805 entrepreneurs in all districts in Penang.

For the year 2017, a total of 27 promotional programmes were provided to applicants throughout Penang. During the year, 322 borrowers benefited from this scheme and the total loans distributed was RM2.15 million.

2. Young Agro Entrepreneurs Fund

The Young Agro Entrepreneurs Fund was implemented by the State Government to motivate youths to carve a career in the agro-based industry which has potential for good income. PDC acts as an agent of the State Government in distributing the loan, collection and administration of the fund. The processing of the loan is carried out by the organising departments i.e. Agriculture, Fisheries and Veterinary Departments of Penang. The organising departments play the role of evaluating and identifying the applicants for the loan.

The State Government has allocated RM750,000 to PDC to implement the programme and a sum of RM430,000 has been distributed to 84 borrowers.

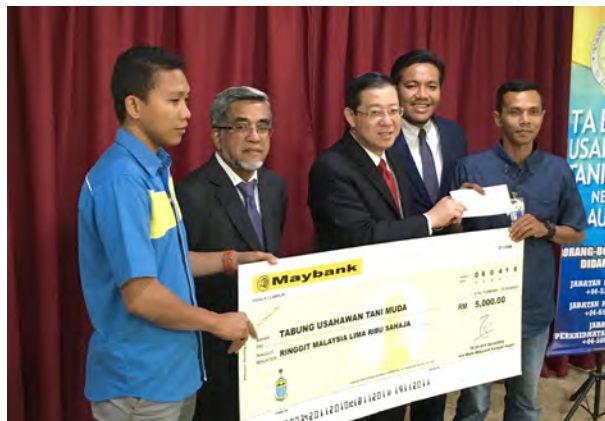
3. PROTUNE Programme

PDC continued with the Tunas Niaga Programme (PROTUNE) which is an entrepreneur management programme for secondary schools to inculcate the culture of entrepreneurship in students. PROTUNE has been coordinated by PDC since 1998 and has received cooperation from the Penang Education Department and Universiti Sains Malaysia, through sponsorship from the Ministry of Finance. In 2017, more than 950 students from 38 secondary schools participated in the programme which include:-

- PROTUNE Briefing and Guidance to Principals and Counsellors
- Entrepreneur Basic Course For PROTUNE Managers
- PROTUNE Camps
- PROTUNE Sales Expo
- PROTUNE Tour Competition Kiosk 5S
- 'Bengkel Pembubaran Syarikat dan Penyediaan Laporan Tahunan Syarikat'
- 'Bengkel Kemahiran Persembahan untuk Pembentangan Laporan Tahunan Syarikat'
- 20th PROTUNE Convention – Preliminary Round
- 19th PROTUNE Convention – Finals

4. Entrepreneur Enculturation and Training

PDC implemented the entrepreneur enculturation and training programmes to equip entrepreneurs with the knowledge, skills and traits of entrepreneurship to ensure that entrepreneurs are competitive and resilient. In 2017, PDC coordinated 3 such programmes whereby 175 entrepreneurs participated and took benefit from these entrepreneur enculturation and training programmes.

Young Agro Entrepreneurs
- Cheque Presentation

5. Secretariat to Penang EXCO for Domestic Trade

PDC also played the role in assisting the state in planning, implementing and monitoring domestic trade activities in Penang in the capacity of Secretariat of the Penang State Committee for Domestic Trade. Among the programmes implemented were:-

(a) Launching of Penang Trade Events Calendar 2017

The programme was organised to promote trade events for the year 2017 as a step towards developing and enhancing trade and business sectors that contribute to economic growth for Penang. A total of 216 events were organised during the year.

➤ Launching of Penang Trade Events Calendar 2017 by Chief Minister of Penang

(b) Penang International Halal and Trade Expo 2017 (PIHEC 2017)

PDC also coordinated the participation of entrepreneurs in PIHEC 2017 held on 24 – 26 February 2017 at SPICE Arena. A total of 9 SMEs under the guidance of PDC participated in the event which was organised by the Penang State Government for the 8th time.

➤ Penang International Halal and Trade Expo 2017

➤ Penang Suoq Ramadan 2017

(c) Penang Suoq Ramadan 2017

The Penang EXCO Committee for Domestic Trade continued with the implementation of this programme since 2011 to intensify trade and business activities in Penang. This programme was held at Level 3, Concourse, KOMTAR from 27 May – 24 June 2017 for the 7th consecutive year (from 2011 – 2017) and was officiated by the Chief Minister of Penang on 19 May 2017. A total of 109 companies and organisations participated in the programme.

The programmes and activities implemented during the month of Ramadan were conducted simultaneously by the traders, entrepreneurs and businessmen using the same logo and theme under the brand concept.

(d) Asean Economic Community Seminar (AEC)

This programme was organised by PDC together with the State Government in collaboration with Penang Institute. The seminar entitled 'Leveraging AEC for Business Opportunities' was held on 26 October 2017 and participated by stakeholders such as industry players, entrepreneurs and government agencies to raise awareness of its implementation in the Asean community.

The objectives of the seminar were to provide exposure and awareness on the significance, opportunities and challenges in doing business in Asean countries, providing guidance/knowledge of incentives for doing business and investing in Asean countries and to understand the trend of migration within the Asean countries.

6. Participation in Exhibitions and Trade Missions

The State Government through the EXCO Committee for Trade and Business continued to aggressively promote trade activities by participating in exhibitions as well as domestic and foreign trade missions. The programme was to expose entrepreneurs to develop networking and business matching locally and abroad. Among the activities held during the year were:-

(a) Medan Fair 2017

PDC together with the State Government participated in the 46th North Sumatera Annual Fair (Medan Fair 2017) held from 17 March - 17 April 2017 at Pekan Raya Complex in Medan, Indonesia. The event was for entrepreneurs to promote their products and penetrate the overseas market, especially Indonesia. This year, a total of 10 SMEs participated in the event held at the Penang State Government Pavilion.

➤ Business matching in conjunction with Medan Fair 2017

(b) Kelantan-Linxia International Halal Expo 2017 (KELCHEF 2017)

PDC also coordinated the participation of 9 SMEs from Penang in the KELCHEF 2017 event, organised by the Kelantan State Government held on 28 March - 1 April 2017 at Dataran Astaka, Stadium Sultan Muhammad IV, Kota Bharu, Kelantan.

(c) ASEAN HALFEST 2017

PDC also coordinated the participation of 6 SMEs from Penang in the ASEAN HALFEST 2017 held from 23 - 27 August 2017 at the Mines International Exhibition And Convention Centre, Seri Kembangan, Selangor.

➤ ASEAN HALFEST 2017

CORPORATE

Corporate

The PDC Board which comprised 12 members and chaired by YAB Mr. Lim Guan Eng, Chief Minister Penang, convened a total of 6 meetings during the year.

A total of 20 KPI Task Force meetings were also convened during the year to discuss matters pertaining to the overall strategy and operations of PDC.

Training and Development

PDC continued to constantly train and retrain the staff of PDC and its subsidiary companies to ensure that the staff are equipped with the right skills and knowledge to meet the challenges and objectives of the Corporation.

In 2017, a total of 148 courses/seminars/workshops encompassing various topics such as management, finance, construction and information technology were attended by staff of PDC and its subsidiary companies.

> Leadership Training Programme

> PDC Local Fruits Fest

PDC had also taken steps to organise a series of Leadership Programmes to further strengthen its Management Team which consists Heads of Departments and their successors to prepare them for challenges ahead and to strive for excellence.

Staff Welfare

PDC continued to provide various facilities and benefits for the staff welfare as well as staff of its subsidiary companies. Among the benefits and facilities provided were:-

- Health and medical facilities for staff and immediate family members
- Group Term Life (GTL) Insurance Coverage for staff
- 'Bantuan Kewangan Khas' and Performance Bonus
- Education excellence incentives for staff's children
- Incentives for staff's children pursuing degree programmes
- Welfare Fund (RM1,000.00) for the commencement of school
- Appreciation Award for staff who had served for 15 years and 25 years & above

Employees Engagement Programme

In acknowledging the importance of engaging employees of PDC and its subsidiary companies, PDC created and organised programmes to encourage greater employee engagement. Among the programmes organised during the year were:-

- PDC & I Programme
- Orientation Programme
- PDC Local Fruits Fest
- Merdeka Day Parade
- Retirement Function
- Staff Assembly
- Staff Children's Education Excellence Function
- Birthday Card and Voucher
- Hampers for staff admitted to hospital and staff's new born baby

> Merdeka Day Parade

Contract Management

Contract Management Division (CMD) was established to ensure PDC's contractual obligation, project development commitments and its joint venture projects were implemented effectively to protect PDC and Penang State Government's interests.

The responsibilities of CMD includes effective monitoring of contract risks for post-contract specifically for PDC's Request for Proposal projects and to manage PDC's contractual obligations and joint venture projects proactively.

In addition to the above, CMD also acts as the medium between PDC and PDC's stakeholders, including project owners, to recommend resolution to mitigate, reduce and resolve contract risks.

➤ Affordable Housing Project at S P Chelliah by Zubicon Sdn Bhd

Among the post contract projects under CMD's monitoring in 2017 were as follows:-

- Westlite Dormitory (Penang Juru) Sdn Bhd : Workers Village
- Aspen Vision Land Sdn Bhd : Development at Bandar Cassia (IKEA, Shopping Centre and Mixed Development)
- Paramount Corporation Bhd : University College and Mixed Development at Bandar Cassia
- PE Land Sdn Bhd : Premium Outlet
- Zubicon Sdn Bhd : S P Chelliah Park City
- Tanjung Villa Development Sdn Bhd : Sandiland Foreshore
- Ivory Properties Sdn Bhd : Bayan Mutiara

PDC will continue to monitor every aspect of post contract projects to ensure proactiveness in its contract management processes.

Corporate Social Responsibility (CSR)

PDC as a state development agency continued to play an important role as a responsible corporate citizen in enhancing the well-being of the people as well as image of the Corporation. In 2017, PDC had taken various initiatives to implement CSR programmes focussing on staff at work, community, welfare, environment, education and industry.

➤ Integrity programme for students

> PDC Blood Donation Campaign

Among the programmes undertaken throughout the year were providing subsidised affordable homes for the people of Penang, infrastructure and public amenities (building as well as expansion of roads and bridges), repainting and critical repair works of high rise residential buildings and greening Penang through landscaping projects and tree planting as our responsibility towards the environment.

Since 2007, PDC in collaboration with relevant Departments and Ministries had jointly organised the Blood Donation Campaign to replenish the Penang General Hospital and Seberang Jaya Hospital's blood bank and a total of 4,018 pints had been collected. PDC jointly with Institut Integriti Negeri Pulau Pinang also continued with the organisation of the integrity programmes for the 7th consecutive year for Standard 6 school children in 4 schools within the PDC development areas to instil awareness on the practice of noble values and integrity. A total of 667 school children took part in this year's programme.

In conjunction with festive celebrations, PDC continued to bring happiness to orphans by organising shopping programmes and giving hampers to the underprivileged to enable them to celebrate the joyous occasions.

> PDC Christmas Celebration

Information and Communication Technology (ICT)

To enhance ICT services, PDC has deployed a few ICT services to the Cloud in 2017. Cloud services will help to increase productivity and improve work efficiencies and improve availability to PDC as an organisation.

One key ICT service deployed to the Cloud is the cloud disaster recovery and failover initiatives for the Enterprise Financial Management System. This Cloud initiative is to enable PDC to continue its financial business functions and obligations in the Cloud should our on-premise infrastructure be compromised thus affecting normal business operations from being carried out. This initiative is deemed crucial to benefit PDC as well as for our wholly-owned subsidiaries PDC Nusabina Sdn Bhd and PDC Setia Urus Sdn Bhd who have since come on board to use the system.

Another ICT service deployed to the Cloud is the office mobility capability, allowing users to access their emails on any device, and while on the move. Cloud services also provide users access to information which are maintained on the Cloud storage, anywhere and everywhere.

In future, ICT will continue to deploy more services to the Cloud where possible, and participate in the state's initiatives on Big Data.

PENYATA KEWANGAN

*FINANCIAL
STATEMENTS*

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017, Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Ekuiti serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 1 hingga 31.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan pada 31 Disember 2017 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan oleh Lembaga Perbadanan dan Enakmen Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang 1971.

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Lembaga Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Perbadanan Terhadap Penyata Kewangan

Lembaga Perbadanan bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan oleh Lembaga Perbadanan dan Enakmen Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang 1971. Lembaga Perbadanan juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan, Lembaga Perbadanan bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, gambaran yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Lembaga Perbadanan.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Lembaga Perbadanan dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Kumpulan memberi gambaran yang saksama.
- f. Mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Saya telah berkomunikasi dengan Lembaga Perbadanan, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

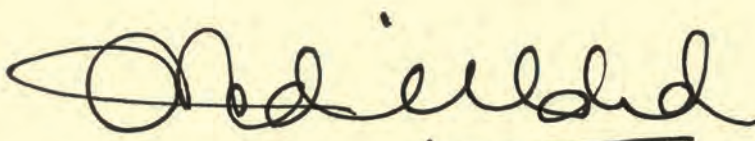
Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Enakmen Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang 1971, saya juga melaporkan perkara berikut:

- a. Pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan subsidiarinya yang mana kami telah bertindak sebagai juruaudit telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.
- b. Saya telah mempertimbangkan akaun dan Laporan Juruaudit bagi semua subsidiari yang tidak diaudit oleh saya seperti yang dinyatakan dalam Nota 10 kepada penyata kewangan yang telah dimasukkan dalam akaun disatukan.
- c. Saya berpuas hati bahawa akaun subsidiari yang disatukan dengan Penyata Kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dalam bentuk dan kandungan yang sesuai dan teratur bagi tujuan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan saya juga telah menerima maklumat dan penjelasan yang memuaskan sebagaimana yang dikehendaki bagi tujuan tersebut.
- d. Laporan Juruaudit ke atas akaun subsidiari tidak mengandungi sebarang teguran atau pemerhatian yang boleh menjejaskan penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Lembaga Perbadanan dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(TAN SRI DR. MADINAH BINTI MOHAMAD)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA

4 JULAI 2018

**PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG
BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN
PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG**

Saya, **Phan Gaik Cher**, No. K/P 601212-07-5076, pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan **Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang** dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan Nota-nota Kepada Penyata Kewangan di dalamnya, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya
diakui oleh penama di atas
di Pulau Pinang pada

05 MAR 2018

GEORGETOWN
PENANG

PHAN GAIK CHER

27, Jalan Zainal Abidin
10400 Pulau Pinang

**PENYATA OLEH LEMBAGA
PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG**

Kami, **TUAN LIM GUAN ENG** dan **DATO' ROSLI BIN JAAFAR** yang merupakan **Pengerusi** dan **Pengurus Besar Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang**, dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Lembaga, Penyata Kewangan yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai yang berikut ini berserta dengan Nota-nota Kepada Penyata Kewangan di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan **PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG** dan anak syarikatnya pada 31 Disember 2017 dan hasil kendaliannya dan perubahan kedudukan kewangan bagi tahun yang berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Lembaga,

YAB TUAN LIM GUAN ENG
PENGERUSI

DATO' ROSLI BIN JAAFAR
PENGURUS BESAR

5 MAR 2018
PULAU PINANG

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2017

		KUMPULAN		PPPP	
	NOTA	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
HARTA BUKAN SEMASA					
Harta Untuk Pembangunan	5	1,474,626,869	902,805,104	1,474,626,869	902,805,104
Hartanah, Loji & Peralatan	6	26,775,880	39,258,759	18,927,340	30,331,675
Pelaburan Hartanah	7	1,089,464,793	845,232,568	1,080,367,793	836,270,568
Pajakan Tanah Prabayar	8	853,657	862,708	853,657	862,708
Aset Tidak Ketara	9	135,886	213,417	135,886	213,417
Pelaburan Anak Syarikat	10	-	-	64,085,002	64,185,009
Pelaburan Syarikat Bersekutu	11	102,537,083	97,643,979	65,905,730	65,704,698
Pelaburan	12	500,145,389	496,245,392	500,145,389	496,244,230
Aset Cukai Tertunda	22	192,450	205,000	-	-
		3,194,732,007	2,382,466,927	3,205,047,666	2,396,617,409
HARTA SEMASA					
Barangniaga	13	28,506,254	28,851,441	27,789,349	28,134,536
Harta Dalam Pembangunan	14	1,530,455,794	1,417,349,558	1,508,729,929	1,405,815,198
Pelaburan	12	77,412,224	311,358,355	17,110,994	241,544,522
Penghutang Perdagangan	15	225,529,064	266,615,774	223,191,782	264,756,804
Penghutang Lain	16	12,428,745	9,818,065	8,287,428	3,688,710
Penghutang Anak Syarikat	17	-	-	1,402,761	1,058,570
Penghutang Syarikat Bersekutu	17	567,545	562,363	-	-
Depositi Tetap	18	17,929,911	23,503,415	15,500,000	20,000,000
Wang Tunai Dan Baki Di Bank	19	15,732,670	19,165,092	3,194,454	658,826
		1,908,562,207	2,077,224,063	1,805,206,697	1,965,657,166
JUMLAH HARTA		5,103,294,214	4,459,690,990	5,010,254,363	4,362,274,575
EKUITI					
DIBIAYAI OLEH :					
Rizab		2,475,721,503	2,259,523,889	2,431,131,441	2,209,594,856
Kepentingan Minoriti		253,989	12,452,568	-	-
		2,475,975,492	2,271,976,457	2,431,131,441	2,209,594,856
TANGGUGAN BUKAN SEMASA					
Peruntukan Jangka Panjang	20	710,241,684	731,199,066	710,241,684	731,199,066
Dana Tenggela	21	2,429,911	2,620,399	-	-
Cukai Tertunda	22	25,065,314	5,190,846	24,721,000	4,580,000
Geran Kerajaan	23	553,749,235	574,528,434	553,749,235	574,528,434
Pinjaman Kerajaan	24	172,228,183	241,551,206	172,228,183	241,551,206
		1,463,714,327	1,555,089,951	1,460,940,102	1,551,858,706
TANGGUGAN SEMASA					
Pemiutang Perdagangan	25	52,973,899	67,696,760	37,316,854	54,566,086
Pemiutang Lain	25	169,028,612	151,244,195	143,036,930	136,403,258
Pemiutang Anak Syarikat	25	-	-	5,334,104	3,845,598
Pemiutang Syarikat Bersekutu	26	2,570,697	2,570,697	-	-
Pendapatan Tertunda	27	6,509,185	5,027,584	-	-
Peruntukan Jangka Pendek	20	205,171,909	189,149,318	205,171,909	189,149,318
Peruntukan Cukai		27,070	79,275	-	-
Pinjaman Bank	28	708,000,000	198,000,000	708,000,000	198,000,000
Pinjaman Kerajaan	24	19,323,023	18,856,753	19,323,023	18,856,753
		1,163,604,395	632,624,582	1,118,182,820	600,821,013
JUMLAH TANGGUGAN		2,627,318,722	2,187,714,533	2,579,122,922	2,152,679,719
JUMLAH EKUITI DAN TANGGUGAN		5,103,294,214	4,459,690,990	5,010,254,363	4,362,274,575

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

		KUMPULAN		PPPP	
	NOTA	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Operasi Berterusan					
Pendapatan Kendalian	29	359,834,063	267,009,595	330,756,970	243,265,151
Kos Kendalian	30	(266,684,069)	(195,973,289)	(243,003,991)	(183,462,452)
Keuntungan Kasar Dari Kendalian		93,149,994	71,036,306	87,752,979	59,802,699
Pendapatan Pelbagai	31	290,681,390	65,138,612	287,549,383	61,676,901
		383,831,384	136,174,918	375,302,362	121,479,600
Perbelanjaan Pentadbiran		(125,107,644)	(87,509,879)	(107,724,326)	(69,620,775)
Perbelanjaan Jualan & Pemasaran		(4,854,084)	(3,398,210)	(4,854,084)	(3,398,210)
Perbelanjaan Kewangan	32	(20,682,095)	(2,398,949)	(20,676,786)	(2,391,656)
Perbelanjaan Pelbagai		(786,673)	(231,134)	(165,485)	(231,134)
		(151,430,496)	(93,538,172)	(133,420,681)	(75,641,775)
		232,400,888	42,636,746	241,881,681	45,837,825
Campur : Bahagian Keuntungan Syarikat Bersekutu		6,260,602	16,528,169	-	-
Keuntungan Tahun Semasa Sebelum Cukai	33	238,661,490	59,164,915	241,881,681	45,837,825
Perbelanjaan Cukai	36	(22,014,789)	(4,701,797)	(20,141,000)	722,000
Keuntungan / (Kerugian) Bersih Tahun Semasa		216,646,701	54,463,118	221,740,681	46,559,825
Keuntungan / (Kerugian) Komprehensif lain:					
Keuntungan Pembelian melalui tawaran		1,607,479	-	-	-
Perubahan Nilai Saksama Bagi Aset Kewangan Untuk Dijual		(204,096)	(115,791,591)	(204,096)	(115,791,591)
Jumlah Keuntungan / (Kerugian) Komprehensif lain		1,403,383	(115,791,591)	(204,096)	(115,791,591)
Pendapatan Komprehensif Tahun Semasa		218,050,084	(61,328,473)	221,536,585	(69,231,766)
Keuntungan Bersih Tahun Semasa bagi:					
Kepentingan Minoriti		1,852,470	1,817,022	-	-
Pemilik Badan Induk		214,794,231	52,646,096	221,740,681	46,559,825
		216,646,701	54,463,118	221,740,681	46,559,825
Pendapatan Komprehensif Tahun Semasa Bagi:					
Kepentingan Minoriti		1,852,470	1,817,022	-	-
Pemilik Badan Induk		216,197,614	(63,145,495)	221,536,585	(69,231,766)
		218,050,084	(61,328,473)	221,536,585	(69,231,766)

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA PERUBAHAN EKUITI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

RIZAB BOLEH DIAGIHKAN KEPADA PEMILIK SYARIKAT INDUK						
RIZAB	RIZAB PENYATUAN	LAIN-LAIN RIZAB	JUMLAH	KEPENTINGAN MINORITI	JUMLAH EKUITI	
RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
2,319,342,114	7,121,918	(3,794,648)	2,322,669,384	10,635,546	2,333,304,930	
52,646,096	-	-	52,646,096	1,817,022	54,463,118	
(115,791,591)	-	-	(115,791,591)	-	(115,791,591)	
2,256,196,619	7,121,918	(3,794,648)	2,259,523,889	12,452,568	2,271,976,457	
Baki Pada 31 Disember 2016						
Baki Pada 1 Januari 2017	7,121,918	(3,794,648)	2,259,523,889	12,452,568	2,271,976,457	
Pelarasan	0	(115,791,591)	-	-	-	
Keuntungan Tahun Semasa	-	-	214,794,231	1,852,470	216,646,701	
Keuntungan / (Kerugian) Komprehensif Lain	-	(204,096)	1,403,383	-	1,403,383	
Peningkatan Pegangan Dalam Anak Syarikat	-	-	-	(13,607,479)	(13,607,479)	
Pengagihan Balik Modal	-	-	-	(443,570)	(443,570)	
Baki Pada 31 Disember 2017	7,121,918	(119,790,335)	2,475,721,503	253,989	2,475,975,492	

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA PERUBAHAN EKUITI (sambungan)
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

RIZAB BOLEH DIAGIHKAN KEPADA PEMILIK SYARIKAT INDUK						
RIZAB	RIZAB PENYATUAN	LAIN-LAIN RIZAB	JUMLAH	KEPENTINGAN MINORITI	JUMLAH EKUITI	
RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
1,820,160,416	-	458,666,206	2,278,826,622	-	2,278,826,622	
46,559,825	-	-	46,559,825	-	46,559,825	
-	-	(115,791,591)	(115,791,591)	-	(115,791,591)	
1,866,720,241	-	342,874,615	2,209,594,856	-	2,209,594,856	
1,866,720,241	-	342,874,615	2,209,594,856	-	2,209,594,856	
221,740,681	-	-	221,740,681	-	221,740,681	
-	-	(204,096)	(204,096)	-	(204,096)	
2,088,460,922	-	342,670,519	2,431,131,441	-	2,431,131,441	

PPPP

Baki Pada 1 Januari 2016
Keuntungan tahun semasa
Kerugian Komprehensif Lain

Baki Pada 31 Disember 2016

Baki Pada 1 Januari 2017
Keuntungan Tahun Semasa
Kerugian Komprehensif Lain

Baki Pada 31 Disember 2017

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

NOTA	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI OPERASI				
Keuntungan Sebelum Cukai	238,661,490	59,164,915	241,881,681	45,837,825
Pelarasan Untuk:-				
Bahagian Keuntungan Syarikat Bersekutu	(6,260,602)	(16,528,169)	-	-
Pelunasan Pajak Tanah Prabayar	9,051	9,015	9,051	9,051
Pelunasan Aset Tidak Ketara	77,531	47,994	77,531	47,994
Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan	3,038,670	6,337,439	1,320,559	1,373,141
Susutnilai Pelaburan Hartanah	1,795,589	-	1,795,589	3,023,334
Untung Atas Jualan Hartanah, Loji Dan Peralatan	(8,622)	(10,596)	(9,337)	(13,629)
Pelupusan Hartanah, Loji Dan Peralatan	2,484,693	394	1,920,189	-
Pemiutang Dihapuskira	-	(80,188)	-	-
Rugi Atas Jualan Pelaburan	399	-	-	-
Geran Kerajaan Diredalisasikan	(20,779,199)	(11,431,560)	(20,779,199)	-
Pendapatan Tertunda Diredalisasikan	(17,288,070)	-	-	-
Pemulihan peruntukan Rosotnilai Barangniaga	-	(8,436,774)	-	(8,436,774)
Pendapatan Faedah Dan Dividen	(50,829,698)	(55,541,458)	(60,826,500)	(62,707,265)
Belanja Faedah	20,682,095	2,418,631	20,676,786	2,391,656
Hutang Lapuk	500,723	505,219	493,723	513,215
Peruntukan Hutang Ragu	18,024,665	19,658,509	17,976,096	19,658,509
Peruntukan Hutang Ragu Dipulihkan	(4,949,182)	(10,389,831)	(4,917,177)	(10,285,050)
Peruntukan Rosotnilai Pelaburan Anak Syarikat	-	-	100,007	-
Peruntukan Rosotnilai Pelaburan Syarikat Bersekutu	-	-	60,000	-
Pemulihan Rosotnilai Pelaburan Syarikat Bersekutu	-	-	(261,032)	-
Peruntukan / (Pemulihan) nilai pelaburan	-	28	-	-
Pelarasan Hartanah, Loji Dan Peralatan	327,052	-	251,993	-
Pelarasan Nilai Saksama Pelaburan	-	115,791,591	-	115,791,591
Pelarasan Nilai Saksama Pelaburan Hartanah	(219,248,339)	(2,620,000)	(219,113,339)	(2,620,000)
Untung / (Rugi) Operasi Sebelum Perubahan Modal Kerja	(33,761,754)	98,895,159	(19,343,379)	104,583,598
Kurangan Dalam Barangniaga	345,187	18,299,251	345,187	18,299,251
Tambahan Dalam Harta Dalam Pembangunan	(113,106,236)	(95,990,852)	(102,914,731)	(79,235,028)
Kurangan / (Tambahan) Dalam Penghutang	40,269,034	(37,220,086)	38,221,001	(37,458,435)
Tambahan / (Kurangan) Dalam Pemiutang	3,037,541	(198,283,264)	(9,127,054)	(211,063,051)
Kurangan Dalam Peruntukan	(4,934,791)	(42,145,469)	(4,934,791)	(42,145,469)
	(108,151,019)	(256,445,261)	(97,753,767)	(247,019,134)
Cukai Dibayar	(2,800,022)	(2,710,315)	-	-
Cukai Dibayar Balik	1,413,221	330,187	-	-
Tunai (Digunakan) / Dijana Dari Operasi	(109,537,820)	(258,825,389)	(97,753,767)	(247,019,134)

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian dari penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
PENYATA ALIRAN TUNAI (sambungan)
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

	KUMPULAN		PPPP	
NOTA	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI PELABURAN				
Hasil Jualan Pelaburan	763	-	-	-
Pengagihan Balik Modal Kepentingan Minoriti	(443,570)	-	-	-
Pembelian Harta Untuk Pembangunan	(571,821,765)	(500,873,001)	(571,821,765)	(500,873,001)
Pembelian Hartanah, Loji & Peralatan	(20,196,962)	(13,917,293)	(18,917,117)	(12,725,810)
Pembelian Ekuiti Tambahan Anak Syarikat	(12,000,000)	-	-	-
Pembelian Pelaburan Hartanah	-	(205,822)	-	(205,822)
Hasil Jualan Pelaburan Hartanah	-	481,000	-	66,000
Hasil Jualan Hartanah, Loji & Peralatan / Pelaburan Hartanah	58,573	337,918	58,573	34,054
Faedah Diterima	2,108,587	19,058,854	2,017,856	18,935,085
Geran Diterima	-	2,125,000	-	-
Pembelian Lain-lain Pelaburan	(4,105,255)	(11,894,744)	(4,105,255)	(11,894,744)
Dividen Diterima	34,001,829	43,772,180	43,657,114	43,772,180
Tunai Digunakan Dari Aktiviti Pelaburan	(572,397,800)	(461,115,908)	(549,110,594)	(462,892,058)
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI PEMBIAYAAN				
Terimaan Pinjaman Dari Kerajaan	155,338,084	103,103,627	155,338,084	103,103,627
Bayaran Balik Pinjaman Kerajaan	(224,194,837)	(7,649,173)	(224,194,837)	(7,649,173)
Terimaan Pinjaman Bank	510,000,000	218,000,000	510,000,000	218,000,000
Bayaran Balik Pinjaman Bank	-	(19,933,414)	-	(20,000,000)
Pengeluaran dari Dana Tenggelam	(271,275)	-	-	-
Bayaran Balik Pemiutang Sewa Beli	-	(127,258)	-	-
Faedah Dibayar	(20,682,095)	(2,425,794)	(20,676,786)	(2,391,656)
Pelarasannya Bagi Lain-lain Pendapatan Komprehensif	-	(115,791,590)	-	(115,791,590)
Geran Kerajaan	18,793,686	71,797,892	-	60,588,408
Tunai Dijana Dari Aktiviti Pembiayaan	438,983,563	246,974,290	420,466,461	235,859,616
(Kurangan) / Tambahan Dalam Tunai Dan Seumpamanya	(242,952,057)	(472,967,007)	(226,397,900)	(474,051,576)
Tunai Dan Seumpamanya Pada Awal Tahun	354,026,862	826,993,869	262,203,348	736,254,924
Tunai Dan Seumpamanya Pada Akhir Tahun @	111,074,805	354,026,862	35,805,448	262,203,348
@ Tunai Dan Seumpamanya Pada Akhir Tahun Terdiri Dari:-				
Depositi Tetap	18 17,929,911	23,503,415	15,500,000	20,000,000
Pelaburan Dalam Pasaran Wang	12 77,412,224	311,358,355	17,110,994	241,544,522
Wang Di Bank Dan Di Tangan	19 15,732,670	19,165,092	3,194,454	658,826
	111,074,805	354,026,862	35,805,448	262,203,348

Nota-nota yang disertakan adalah sebahagian dari penyata kewangan ini dan hendaklah dibaca bersama-sama dengannya

**PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

1. AKTIVITI - AKTIVITI UTAMA

Perbadanan telah ditubuhkan di bawah Enakmen Negeri Pulau Pinang No. 10 Tahun 1971 dan Enakmen Pindaan 1972, 1974 dan 1982 bagi tujuan pembangunan ekonomi negeri serta melaksanakan Dasar Kerajaan bagi mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru. Aktiviti utama Perbadanan adalah menggalakkan pembangunan perindustrian, perniagaan dan kawasan perumahan. Perbadanan juga terlibat dalam pembangunan dalam dan luar bandar dan pembangunan semula, tebusguna tanah dan pembangunan kawasan perindustrian serta menceburi bidang pelaburan.

Aktiviti-aktiviti utama bagi anak-anak syarikat telah dinyatakan dalam Nota 10, Nota Kepada Penyata Kewangan.

Tiada perubahan penting dalam aktiviti-aktiviti utama Perbadanan dan anak-anak syarikat dalam tahun kewangan yang dilaporkan.

2. ASAS PENYEDIAAN

Penyata Kewangan Perbadanan dan Kumpulan telah disediakan berdasarkan *Malaysian Private Entities Reporting Standard* (MPERS). Penyata Kewangan Perbadanan dan Kumpulan juga telah disediakan mengikut kelaziman kos sejarah dan mematuhi piawaian perakaunan yang diluluskan di Malaysia, Peruntukan Arahan Perbendaharaan, Akta Acara Kewangan 1957, Akta Lembaga Kemajuan Wilayah dan lain-lain undang-undang bertulis berkaitan kewangan, harta-harta dan rekod-rekod perakaunan.

Penyediaan Penyata Kewangan berdasarkan MPERS perlu menggunapakai anggaran perakaunan yang kritikal. Pihak Pengurusan Perbadanan juga memainkan peranan dalam menganalisa serta membuat penilaian dalam proses menerapkan polisi perakaunan MPERS. Ia memerlukan tahap penilaian yang tinggi dan kompleks atau di mana andaian dan anggaran adalah penting kepada penyata kewangan yang disatukan, kesemua ini dinyatakan dalam Nota 4 kepada Penyata Kewangan.

3. DASAR-DASAR PERAKAUNAN

(a) Asas Perakaunan

Penyata Kewangan Perbadanan telah disediakan menurut kelaziman kos sejarah, kecuali seperti yang dinyatakan dalam dasar-dasar perakaunan di bawah.

(b) Asas Penyatuan

Penyata Kewangan yang disatukan menggabungkan Penyata Kewangan Perbadanan dan semua anak-anak syarikat yang telah diaudit bagi tahun kewangan yang sama. Butir-butir anak-anak syarikat ditunjukkan dalam Nota 10, Nota Kepada Penyata Kewangan.

Anak-anak syarikat adalah syarikat yang mana kumpulan mempunyai kepentingan ekuiti jangka panjang lebih dari 50% dan kumpulan mempunyai kuasa untuk melaksanakan kawalan ke atas dasar-dasar kewangan dan operasinya untuk mendapatkan faedah dari aktiviti-aktiviti syarikat tersebut.

Di bawah kaedah perakaunan pengambilalihan, pencapaian anak-anak syarikat yang diambilalih atau dijual dalam tahun semasa diambilkira dari tarikh berkuatkuasa pengambilalihan atau pelupusan. Pada tarikh pengambilalihan, nilai wajar harta anak-anak syarikat ditentukan dan nilai harta-harta ini ditunjukkan dalam penyata kewangan yang disatukan. Perbezaan di antara kos pengambilan dan nilai-nilai berpatutan ini ditunjukkan sebagai rizab atau muhibah atas penyatuan dan diambilkira melalui rizab.

Keuntungan atau kerugian atas pelupusan anak syarikat adalah perbezaan di antara hasil bersih pelupusan dan bahagian kumpulan terhadap harta bersih serta sebarang baki muhibah / rizab yang belum disusutnilaikan serta lain-lain rizab yang sebelum ini tidak diiktiraf dalam penyata kewangan yang disatukan.

Kepentingan minoriti dikira pada bahagian minoriti ke atas nilai wajar harta-harta dan tanggungan-tanggungan yang boleh dikenalpasti selepas pengambilalihan syarikat.

Muhibah atas pengambilalihan wujud dari perbezaan harga belian ke atas nilai saksama aset bersih syarikat yang diambilalih pada tarikh pengambilalihan. Muhibah ini dilunaskan pada kadar 10% setahun.

**PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

3. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (sambungan)

(c) Syarikat-syarikat Bersekutu

Pelaburan dalam syarikat-syarikat bersekutu diambil kira dalam penyata kewangan yang disatukan melalui penggunaan kaedah perakaunan ekuiti. Syarikat bersekutu diiktiraf sebagai bukan anak syarikat di mana kumpulan mempunyai kepentingan ekuiti jangka panjang tidak kurang dari 20% dan kumpulan berperanan penting dalam penentuan dasar-dasar kewangan dan operasi.

(d) Pelaburan

Pelaburan dalam saham yang tercatat atau yang tidak tercatat termasuk pelaburan dalam anak-anak syarikat dan syarikat-syarikat bersekutu dinyatakan pada kos kecuali bila Lembaga Pengarah berpendapat adanya pengurangan nilai pelaburan yang berkekalan dan peruntukan dibuat untuk penyusutan nilai tersebut.

Sekuriti mudah jual dinyatakan mengikut kaedah terendah antara kos dan nilai pasaran bersih. Kos dikira mengikut kaedah purata imbalan.

Instrumen Kewangan

Perbadanan dan Kumpulan tidak memilih untuk menetapkan mana-mana aset kewangan pada nilai saksama melalui Penyata Kewangan Komprehensif.

Aset kewangan tertentu ditetapkan pada pengiktirafan awal pada nilai saksama melalui penyata pendapatan komprehensif apabila salah satu kriteria penetapan dipenuhi:-

- Penetapan atau kepuasan untuk menghapuskan atau mengurangkan pengukuran atau pengiktirafan yang tidak konsisten atau sebaliknya.
- Prestasi dinilai pada nilai saksama, selaras dengan pengurusan risiko yang didokumenkan atau strategi pelaburan.
- Item adalah kontrak hibrid yang mengandungi satu atau lebih derivatif.

Walau bagaimanapun, penetapan ini tidak dikenakan kepada instrumen hibrid di mana:-

- Derivatif-derivatif tidak semestinya mengubah suai aliran tunai yang diperlukan oleh kontrak; atau
- Ia adalah jelas dengan sedikit analisis atau apabila tiada instrumen hibrid pertama serupa dianggap bahawa pemisahan derivatif-derivatif adalah dilarang.

(e) Penghutang

Penghutang perdagangan dan penghutang lain dinyatakan pada nilai yang dijangka boleh direalisasikan. Peruntukan hutang ragu dibuat bagi amaun yang tertunggak melebihi 6 bulan secara umumnya. Manakala bagi akaun penghutang yang dijangka tidak dapat dikutip, peruntukan hutang ragu dibuat sepenuhnya. Hutang lapuk pula dihapuskan pada tempoh ia dikenal pasti.

(f) Hartanah, Logi & Peralatan Dan Susutnilai

Harta-harta tetap disusutnilaikan pada asas garisan lurus sepanjang usia kegunaan seperti berikut:-

Bangunan Pejabat	2.0% - 10.0%
Pengubahsuaian Pejabat	10.0%
Kenderaan	20% - 25.0%
Loji dan Jentera	20.0%
Perabut dan Kelengkapan	10.0% - 25.0%

(g) Pelaburan Hartanah

Pelaburan hartanah adalah tanah dan bangunan yang dimiliki oleh Perbadanan dimana tanah dan bangunan tersebut dipegang untuk tujuan sewaan jangka panjang dan atau untuk kenaikan nilai modal. Harta tersebut tidak digunakan oleh Perbadanan dan Kumpulan.

**PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

3. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (sambungan)

(g) Pelaburan Hartanah (sambungan)

Pelaburan hartanah pada mulanya dinyatakan pada kos, merangkumi harga belian dan apa-apa perbelanjaan yang berkaitan secara langsung. Selepas pengiktirafan awal, pelaburan hartanah dinyatakan pada nilai saksama, nilai saksama boleh diukur dengan pasti tanpa kos yang tidak wajar atau usaha pada setiap tarikh laporan.

Perbadanan dan Kumpulan menganggarkan nilai saksama dengan menggunakan teknik penilaian, dimana jurunilai yang memegang kelayakan profesional yang diiktiraf dan mempunyai pengalaman terkini bagi lokasi dan kategori pelaburan hartanah yang dinilai untuk menganggarkan nilai saksama.

Perubahan dalam nilai saksama diiktiraf sebagai keuntungan atau kerugian.

Pelaburan hartanah tidak lagi diiktiraf sama ada apabila ia dilupuskan atau apabila pelaburan hartanah secara tetap daripada kegunaan dan tiada manfaat ekonomi masa depan dijangka daripada pelupusannya.

Keuntungan atau kerugian atas pelupusan ditentukan dengan membandingkan hasil pelupusan bersih dengan nilai dibawa dan dimasukkan dalam keuntungan atau kerugian.

Bagi pelaburan hartanah yang tidak mempunyai nilai saksama pada 31 Disember, pendekatan kos modal digunakan.

(h) Aset Tidak Ketara

Tanda dagang, lesen (termasuk perisian komputer) dan yang berkaitan dengan pelanggan-aset tidak ketara yang diperolehi dalam gabungan perniagaan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan. Tanda dagang, lesen dan yang berkaitan dengan pelanggan-aset tidak ketara mempunyai hayat berguna terhad dan dibawa pada kos ditolak pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian kemerosotan nilai terkumpul. Pelunasan dikira menggunakan kaedah garis lurus untuk memperuntukkan kos tanda dagangan, lesen dan yang berkaitan dengan pelanggan-aset tidak ketara sepanjang anggaran hayat berguna, seperti berikut:-

Tanda Dagang	10 Tahun
Aset Tidak Ketara Berkaitan Pelanggan	5 Tahun

Perisian komputer yang dibeli dimodalkan atas dasar kos yang dikenakan untuk membeli dan menggunakan perisian tersebut. Kos ini dilunaskan sepanjang anggaran hayat kegunaannya selama tiga (3) hingga lima (5) tahun.

(i) Harta Untuk Pembangunan

Harta untuk pembangunan adalah dinilai mengikut kos termasuk perbelanjaan pembangunan yang berkaitan.

(j) Harta Dalam Pembangunan

Harta dalam pembangunan terdiri daripada kos tanah dan belanja-belanja pembangunan dicampur dengan taksiran bahagian keuntungan dan ditolak bayaran kemajuan yang diterima.

(k) Pengiktirafan Pendapatan

Pendapatan dari projek perumahan dan kontrak pembinaan jangka panjang diambilkira mengikut kaedah peratusan siap kerja pembangunan berperingkat.

Pendapatan dari jualan tanah diiktiraf apabila risiko dan ganjaran telah dipindahkan kepada pembeli, kemungkinan memperolehi tuntutan pembayaran, kos berkaitan dan kemungkinan pembatalan penjualan boleh dianggarkan, tidak ada pengurusan berterusan dengan tanah dan jumlah pendapatan boleh diukur. Manakala penjualan tanah yang melibatkan anak-anak syarikat, Perjanjian Pembangunan Bersama digunapakai.

Pendapatan dividen, faedah atas pelaburan dan lain-lain faedah diambilkira sebagai pendapatan apabila ianya diterima.

Pendapatan sewaan diambilkira mengikut kaedah akruan.

Pendapatan dari perkhidmatan yang telah diberikan melalui aktiviti perniagaan yang dikendalikan diambilkira mengikut kaedah akruan.

**PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

3. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (sambungan)

(l) Barangniaga

Rumah / kedai siapbina mengandungi kos tanah, kos pembinaan dan semua perbelanjaan yang dikenakan bagi memajukan projek-projek yang dilaksanakan oleh Perbadanan.

(m) Tunai Dan Bersamaan Tunai

Tunai dan bersamaan tunai didefinisikan sebagai baki tunai di tangan, deposit tetap dan pelaburan jangka pendek berkecairan tinggi sedia ada untuk ditukar kepada jumlah tunai dan yang tidak tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

(n) Cukai Pendapatan

Cukai pendapatan atas keuntungan atau kerugian tahun semasa merangkumi cukai semasa dan tertunda. Ianya diiktiraf dalam Penyata Pendapatan Komprehensif kecuali jika ia masih berkait dengan perkara-perkara yang diiktiraf secara terus dalam ekuiti.

Cukai semasa ialah jumlah anggaran cukai pendapatan yang perlu dibayar atas pendapatan bercukai untuk tahun semasa dan dikira berdasarkan kadar cukai yang telah diwartakan atau diwartakan dengan tetap pada tarikh Penyata Kedudukan Kewangan.

Cukai tertunda diperuntukkan menggunakan kaedah liabiliti atas perbezaan sementara di antara cukai aset dan liabiliti dan nilai dibawa (carrying amount) dalam penyata kewangan. Perbezaan sementara diiktiraf bagi pengiktirafan awal aset atau liabiliti, di mana transaksi tersebut tidak menjejaskan keuntungan perakaunan atau keuntungan bolehcukai.

Cukai tertunda dikira mengikut kadar cukai yang dijangkakan akan diguna pada masa harta ini dijual atau tanggungan ini diselesaikan, berdasarkan kepada kadar cukai yang telah diwartakan dengan tetap pada tarikh Penyata Kedudukan Kewangan.

(o) Rosotnilai Harta

Nilai yang dibawa untuk harta-harta Kumpulan dan Perbadanan dikaji pada setiap tarikh Penyata Kedudukan Kewangan disediakan untuk menentukan sama ada terdapatnya tanda-tanda rosotnilai.

Jika terdapat tanda-tanda rosotnilai, nilai yang dibawa akan disusutkan serta-merta kepada nilai yang sepatutnya. Kerugian rosotnilai ini akan diambilkira dalam Penyata Pendapatan Komprehensif dengan serta-merta, kecuali rosotnilai ke atas harta yang dinilai semula di mana kerugian itu akan dicajkan ke atas rizab penilaian.

Catatan semula kerugian rosotnilai diiktiraf pada tahun-tahun sebelumnya direkod apabila kerugian rosotnilai yang telah diiktiraf untuk harta berkenaan tidak lagi wujud atau telah menurun. Catatan semula diiktiraf pada had yang dibawa oleh harta (ditolak susutnilai) yang telah ditentukan sekiranya kerugian rosotnilai dialami tidak diiktiraf. Catatan semula rosotnilai diiktiraf dengan serta-merta sebagai pendapatan dalam Penyata Pendapatan Komprehensif kecuali catatan semula rosotnilai pada harta dinilai semula di mana catatan semula itu diambilkira sebagai pendapatan pada had kerugian rosotnilai yang telah diiktiraf sebelumnya sebagai perbelanjaan dalam penyata kewangan dengan lebih dikreditkan kepada rizab penilaian.

(p) Geran Kerajaan

Geran daripada kerajaan diiktiraf sebagai pendapatan apabila Perbadanan dan Kumpulan telah mematuhi semua syarat-syarat yang ditetapkan.

Geran yang belum mematuhi syarat yang ditetapkan diiktiraf sebagai liabiliti (dan termasuk pendapatan tertunda dalam pemiutang perdagangan dan pemiutang lain) dan hanya diiktiraf sebagai pendapatan apabila semua syarat yang ditetapkan dipenuhi. Geran yang tidak mengenakan sebarang syarat, diiktiraf sebagai pendapatan apabila geran diterima. Geran diukur pada nilai saksama aset yang diterima atau belum diterima.

Mulai tahun kewangan 2017, Geran Kerajaan untuk tujuan tertentu akan dipadankan dengan perbelanjaan yang terlibat atas tujuan yang sama.

**PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

4. MAKLUMAT BERKAITAN SUMBER UTAMA DALAM MEMBUAT ANGGARAN DAN PERTIMBANGAN KETIDAKPASTIAN

Anggaran dan pertimbangan dinilai secara berterusan dan berdasarkan pengalaman sejarah dan faktor-faktor lain, termasuk jangkaan peristiwa masa hadapan yang dipercayai munasabah di bawah keadaan seperti yang berikut:-

Sumber Utama Yang Tiada Kepastian Anggaran

Kumpulan membuat anggaran dan andaian mengenai masa hadapan. Anggaran perakaunan yang terhasil akan mengikut definisi dan jarang menyamai keputusan sebenar yang berkaitan. Anggaran dan andaian yang mempunyai risiko besar menyebabkan pelarasan ketara kepada jumlah dibawa ke hadapan bagi aset dan liabiliti dalam tahun kewangan akan datang adalah seperti di bawah:-

(i) Nilai Saksama Pelaburan Hartanah

Nilai saksama pelaburan hartanah yang diperolehi daripada harga pasaran semasa harta setanding sebenar. Nilai saksama adalah berdasarkan penilaian yang dibuat oleh penilai bebas yang memegang lesen penilaian yang diiktiraf dan relevan (berdaftar di bawah Lembaga Penilai, Pentaksir dan Ejen Hartanah Malaysia) dan mempunyai pengalaman terkini dalam menilai bangunan pejabat di lokasi yang sama dengan pelaburan hartanah Kumpulan.

(ii) Cukai Semasa Dan Tertunda

Kumpulan tertakluk kepada cukai pendapatan dalam pelbagai bidang kuasa. Pertimbangan penting diperlukan dalam menentukan peruntukan cukai pendapatan bagi setiap bidang kuasa. Terdapat banyak transaksi dan pengiraan di mana penentuan cukai muktamad adalah tidak pasti. Kumpulan mengiktiraf tanggungan bagi isu cukai yang dijangka berdasarkan anggaran sama ada cukai tambahan akan perlu dibayar. Di mana cukai akhir berhubung perkara ini adalah berbeza daripada jumlah yang dicatatkan pada permulaan, perbezaan tersebut akan memberi kesan kepada aset dan / atau liabiliti cukai semasa dan / atau tertunda dalam tempoh kewangan dimana penentuan tersebut dibuat.

Aset cukai tertunda diiktiraf setakat mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai masa hadapan akan tersedia terhadap yang mana perbezaan sementara boleh ditolak, kerugian cukai tidak diguna dan elaun pelaburan semula yang tidak digunakan boleh digunakan. Ini melibatkan pertimbangan penting mengenai prestasi kewangan masa depan Kumpulan, kemungkinan waktu dan tahap keuntungan boleh cukai masa depan bersama dengan strategi perancangan cukai masa depan untuk menyokong asas pengiktirafan aset cukai tertunda.

5. HARTA UNTUK PEMBANGUNAN

	KUMPULAN / PPPP	
	2017 RM	2016 RM
Tanah - Pada Kos		
Pada 1 Januari	902,805,104	401,932,103
Tambahan	571,821,765	500,873,001
Pada 31 Disember	1,474,626,869	902,805,104

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

KUMPULAN 2017 Kos	Tanah Milik Pajak RM	Padang Golf, Kemudahan Kelab, Bangunan Kilang & Pejabat RM	Kenderaan RM	Logi & Jentera RM	Perabut & Kelengkapan RM	Bangunan RM	Kerja Dalam Pelaksanaan RM	Komputer RM	Jumlah RM
Pada 1 Januari 2017	1,266,442	22,467,245	3,721,968	13,013,763	12,614,759	6,262,141	15,823,437	1,191,606	76,361,361
Tambahan	-	-	94,344	818,500	392,256	-	18,670,251	221,611	20,196,962
Pindahan	-	326,817	-	-	(65,050)	-	(29,725,207)	-	(29,463,440)
Pelarasan	-	-	-	7,792	(7,795)	-	-	-	(3)
Jualan / Hapuskira	-	(187,113)	(88,408)	(1,765,488)	(303,829)	-	-	(11,112)	(2,355,950)
Pada 31 Disember 2017	1,266,442	22,606,949	3,727,904	12,074,567	12,630,341	6,262,141	4,768,481	1,402,105	64,738,930
Susutnilai Berkumpul									
Pada 1 Januari 2017	429,124	8,949,878	2,942,600	10,913,981	10,167,399	2,829,048	-	870,572	37,102,602
Tambahan	21,107	600,390	366,336	1,002,044	749,463	91,753	-	207,577	3,038,670
Jualan / Hapuskira	-	(38,588)	(88,407)	(1,765,488)	(275,285)	-	-	(10,454)	(2,178,222)
Pada 31 Disember 2017	450,231	9,511,680	3,220,529	10,150,537	10,641,577	2,920,801	-	1,067,695	37,963,050
Nilai Buku Bersih - Pada 31 Disember 2017	816,211	13,095,269	507,375	1,924,030	1,988,764	3,341,340	4,768,481	334,410	26,775,880
Nilai Buku Bersih - Pada 31 Disember 2016	837,318	13,517,367	779,368	2,099,782	2,447,360	3,433,093	15,823,437	321,034	39,258,759

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

6. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (sambungan)

PPPP	Padang Golf, Kemudahan Kelab, Bangunan Kilang & Pejabat	Kenderaan	Logi & Jentera	Perabut & Kelengkapan	Kerja Dalam Perlaksanaan	Jumlah
2017	RM	RM	RM	RM	RM	
Kos						
Pada 1 Januari 2017	21,938,535	1,852,935	1,765,488	7,403,410	14,941,028	47,901,396
Tambahan	-	-	-	431,522	18,485,595	18,917,117
Pindahan	326,817	-	-	-	(29,151,360)	(28,824,543)
Jualan / Hapuskira	(187,113)	-	(1,765,488)	(172,431)	-	(2,125,032)
Pada 31 Disember 2017	22,078,239	1,852,935	-	7,662,501	4,275,263	35,868,938
Susutnilai Berkumpul						
Pada 1 Januari 2017	8,615,509	1,605,720	1,765,488	5,583,004	-	17,569,721
Tambahan	575,566	148,139	-	596,854	-	1,320,559
Jualan / Hapuskira	(38,588)	-	(1,765,488)	(144,606)	-	(1,948,682)
Pada 31 Disember 2017	9,152,487	1,753,859	-	6,035,252	-	16,941,598
Nilai Buku bersih						
Pada 31 Disember 2017	12,925,752	99,076	-	1,627,249	4,275,263	18,927,340
Nilai Buku bersih						
Pada 31 Disember 2016	13,323,026	247,215	-	1,820,406	14,941,028	30,331,675

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

7. PELABURAN HARTANAH

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Pada Nilai Saksama				
Pada 1 Januari	789,681,610	787,542,611	780,719,610	778,165,610
Jualan	(23,500)	(481,001)	(23,500)	(66,000)
Pindahan Dari :				
- Kerja Dalam Pelaksanaan	26,802,976	-	26,802,976	-
- Pelaburan Hartanah (Kos)	53,376,715	-	53,376,715	-
Keuntungan / (Kerugian) Bersih Dari				
Pelarasan Nilai Saksama	219,248,339	2,620,000	219,113,339	2,620,000
Pada 31 Disember	<u>1,089,086,140</u>	<u>789,681,610</u>	<u>1,079,989,140</u>	<u>780,719,610</u>
Pada Nilai Kos				
Kos				
Pada 1 Januari	129,697,356	129,491,534	129,697,356	129,491,534
Tambahan	-	205,822	-	205,822
Pindahan Ke Pelaburan				
Hartanah (Nilai Saksama)	(121,333,866)	-	(121,333,866)	-
Pada 31 Januari	<u>8,363,490</u>	<u>129,697,356</u>	<u>8,363,490</u>	<u>129,697,356</u>
Susutnilai Berkumpul				
Pada 1 Januari	74,146,398	71,123,064	74,146,398	71,123,064
Tambahan	1,795,589	3,023,334	1,795,589	3,023,334
Pindahan Ke Pelaburan				
Hartanah (Nilai Saksama)	(67,957,150)	-	(67,957,150)	-
Pada 31 Januari	<u>7,984,837</u>	<u>74,146,398</u>	<u>7,984,837</u>	<u>74,146,398</u>
Nilai Buku Bersih	<u>378,653</u>	<u>55,550,958</u>	<u>378,653</u>	<u>55,550,958</u>
Jumlah Pelaburan Hartanah	1,089,464,793	845,232,568	1,080,367,793	836,270,568

Pelaburan hartanah dinilai secara tahunan pada nilai saksama oleh Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta. Manakala bagi pelaburan hartanah yang tidak mempunyai nilai saksama pada 31 Disember 2017, pendekatan kos modal telah digunakan.

Suratan hakmilik tanah Komtar Walk belum dikeluarkan oleh Kerajaan Negeri kepada Perbadanan berikutan pihak Perbadanan telah mendapat kelulusan bagi penangguhan bayaran premium. Suratan hakmilik ini hanya akan dikeluarkan oleh Kerajaan Negeri setelah bayaran premium tanah diselesaikan.

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

8. PAJAKAN TANAH PRABAYAR

	KUMPULAN / PPPP	
	2017	2016
	RM	RM
Pada 1 Januari	862,708	871,759
Pelunasan Pajakan Tanah Prabayar	(9,051)	(9,051)
Pada 31 Disember	853,657	862,708

9. ASET TIDAK KETARA

	KUMPULAN / PPPP	
	2017	2016
	RM	RM
Kos		
Pada 1 Januari	2,266,666	2,286,287
Tambahan	-	47,094
Jualan / Hapuskira	-	(66,715)
Pada 31 Disember	2,266,666	2,266,666
Pelunasan Berkumpul		
Pada 1 Januari	2,053,249	2,024,876
Tambahan	77,531	95,083
Jualan / Hapuskira	-	(66,710)
Pada 31 Disember	2,130,780	2,053,249
Nilai Buku Bersih	135,886	213,417

Jangka hayat bagi aset tidak ketara Perbadanan dan Kumpulan adalah lima (5) tahun.

10. PELABURAN ANAK SYARIKAT

	PPPP	
	2017	2016
	RM	RM
Saham Pada Kos		
Pada 1 Januari	64,795,009	64,795,009
Tolak:		
Pelupusan pelaburan Anak Syarikat	(610,000)	-
Pada 31 Disember	64,185,009	64,795,009
Peruntukan Rosotnilai		
Pada 1 Januari	610,000	610,000
Tambahan peruntukan	100,007	-
Pelunasan Peruntukan	(610,000)	-
Pada 31 Disember	100,007	610,000
Nilai Buku Bersih	64,085,002	64,185,009

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

10. PELABURAN ANAK SYARIKAT (sambungan)

Anak-anak syarikat Perbadanan adalah seperti berikut:-

	Ekuiti Perbadanan		Kegiatan Utama
	2017 (%)	2016 (%)	
Island Golf Properties Sdn Bhd	100	100	Kelab Sukan / Rekreasi
Penang Global Tourism Sdn Bhd	100	100	Aktiviti & Promosi Pelancongan
PDC Premier Holdings Sdn Bhd	100	100	Pegangan Pelaburan
PIHH Development Sdn Bhd	100	100	Hab Halal
PDC Horizon Sdn Bhd	100	100	Pembangunan Hartanah
PICEB Sdn Bhd (Dahulunya dikenali sebagai PEC Management Sdn Bhd)	100	100	Aktiviti Berkaitan Sektor MICE & Promosi Kesenian
BTV Management Sdn Bhd	-	61	Pembubaran Secara Sukarela
* PHC Management Sdn Bhd	100	100	Dorman
* PDC Consultancy Sdn Bhd	100	100	Perkhidmatan Rundingan
* PDC Properties Sdn Bhd	100	100	Pembangunan Hartanah
* PDC Setia Urus Sdn Bhd	100	100	Perkhidmatan Pengurusan
* Info Melia Sdn Bhd	100	100	Pemberhentian Perniagaan Berkaitan Penyewaan Hartanah
* PDC Nusabina Sdn Bhd	95	95	Subkontraktor Bagi Projek Pembinaan
* PDC Telecommunication Services Sdn Bhd ¹	100	60	Pembekal Kemudahan Rangkaian Telekomunikasi
* PDC Events & Advertising Sdn Bhd	100	100	Pemberhentian Perniagaan Berkaitan Pengiklanan & Pengurusan Acara
* PDC Homes Sdn Bhd	100	100	Pembangunan Hartanah
* PEDECO Management Sdn Bhd	100	100	Perkhidmatan Pengurusan Hartanah

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

10. PELABURAN ANAK SYARIKAT (sambungan)

Anak-anak syarikat Perbadanan adalah seperti berikut:-

	Ekuiti Perbadanan		Kegiatan Utama
	2017 (%)	2016 (%)	
PDC Horizon Management Sdn Bhd	100	100	Dorman
Premier Horizon Ventures Sdn Bhd (Anak Syarikat PDC Horizon Sdn Bhd)	100	100	Pegangan Pelaburan
* BPO Premier Sdn Bhd	100	100	Pembangunan Hartanah
* Stunning Structure Sdn Bhd	100	100	Dorman
* Majestic Showcase Sdn Bhd	100	100	Dorman
Pristine Junction Sdn Bhd (Anak Syarikat Majestic Showcase Sdn Bhd)	100	100	Dorman
Pintar Daya Consultancy Sdn Bhd ² (Anak Syarikat PDC Consultancy Sdn Bhd)	100	100	Perkhidmatan Perundingan Pelbagai Bidang Untuk Pembangunan Infrastruktur dan Hartanah

* Merupakan Anak Syarikat PDC Premier Holdings Sdn Bhd

Merupakan Anak Syarikat Premier Horizon Ventures Sdn Bhd

- ¹ Pada 13 September 2017, anak syarikat PDC Premier Holdings Sdn Bhd telah membeli 40% kepentingan ekuiti tambahan (mewakili 600,000 unit saham biasa) dalam PDC Telecommunication Services Sdn Bhd, iaitu anak syarikat kumpulan pada harga RM2 sesaham. Pemilikan efektif syarikat dalam PDC Telecommunication Services Sdn Bhd meningkat daripada 60% kepada 100%.

Kesan peningkatan dalam pemilikan PDC Telecommunication Services Sdn Bhd dalam kumpulan anak syarikat adalah seperti berikut:-

	RM
Harga Tunai Yang Dibayar	12,000,000
Peningkatan Dalam Bahagian Aset Bersih	(13,607,479)
Keuntungan Pembelian Melalui Tawaran	<u>(1,607,479)</u>

- ² Pintar Daya Consultancy Sdn Bhd telah ditubuhkan khas sebagai 'Special Purpose Vehicle' oleh PDC Consultancy Sdn Bhd yang mana merupakan anak syarikat kepada PDC Premier Holdings Sdn Bhd.

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

11. PELABURAN SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Saham Tidak Disenaraikan Pada Kos	69,165,730	69,165,730	65,965,730	65,965,730
Tolak: Peruntukan Rosotnilai	-	-	(60,000)	(261,032)
	69,165,730	69,165,730	65,905,730	65,704,698
Tambah: Bahagian Keuntungan Syarikat Bersekutu	33,371,353	28,478,249	-	-
	102,537,083	97,643,979	65,905,730	65,704,698

Syarikat-syarikat Bersekutu adalah seperti berikut:-

	Ekuiti Perbadanan		Kegiatan Utama
	2017 (%)	2016 (%)	
Shorefront Development Sdn Bhd (Dahulunya dikenali sebagai PDC Heritage Hotel Sdn Bhd)	50	50	Pembangunan Hartanah
PH Gelatine Pharmz Sdn Bhd (Syarikat Bersekutu PIHH Development Sdn Bhd)	50	50	Produk Gelatin
Business & Budget Hotels (Penang) Sdn Bhd	49	49	Pemilik & Pengurusan Hotel Bajet
Business & Budget Hotels (Seberang Jaya) Sdn Bhd	49	49	Pemilik & Pengurusan Hotel Bajet
Tropical Island Resort Sdn Bhd	49	49	Pegangan Pelaburan
Bayan Baru Specialist Hospital Sdn Bhd (Syarikat Bersekutu PDC Premier Holdings Sdn Bhd)	45	45	Dorman
Dynaview Sdn Bhd	40	40	Pembangunan, Pelaburan and Penyewaan Hartanah
E&O-PDC Holdings Sdn Bhd (Dahulunya dikenali sebagai KGN-PDC Holdings Sdn Bhd)	40	40	Pembangunan Hartanah
KDPP Holdings Sdn Bhd	25	25	Pegangan Pelaburan dan Penyewaan Hartanah

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

11. PELABURAN SYARIKAT BERSEKUTU (sambungan)

Syarikat-syarikat Bersekutu adalah seperti berikut:-

	Ekuiti Perbadanan		Kegiatan Utama
	2017 (%)	2016 (%)	
Penang Commercial & Industrial Development Bhd	20	20	Pegangan Pelaburan
Georgetown Bids Sdn Bhd	20	20	Mempromosikan, Mengindahkan dan Melindungi Bandar George Town

12. PELABURAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Pelaburan Semasa:				
Pasaran Wang				
Dana Pelaburan Pada Kos	77,412,224	311,358,355	17,110,994	241,544,522
Pelaburan Bukan Semasa:				
Lain-lain Pelaburan:				
Saham Tidak Disenaraikan Pada Kos	24,493,003	20,387,747	24,493,003	20,387,747
Tolak : Peruntukan Rosotnilai	(2,456,840)	(2,456,840)	(2,456,840)	(2,456,840)
	22,036,163	17,930,907	22,036,163	17,930,907
Saham Tersenarai				
Saham Tersenarai Pada Nilai Pasaran	478,109,226	478,314,485	478,109,226	478,313,323
Jumlah Pelaburan Jangka Panjang	500,145,389	496,245,392	500,145,389	496,244,230

13. BARANGNIAGA

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Rumah / Ruang Perniagaan Siap Bina	4,506,274	4,851,461	3,789,369	4,134,556
Unit Kilang Siap Bina	23,999,980	23,999,980	23,999,980	23,999,980
	28,506,254	28,851,441	27,789,349	28,134,536

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

14. HARTA DALAM PEMBANGUNAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
(a) Pembangunan Tanah Industri				
<u>Tanah - Pada Kos</u>				
Pada 1 Januari	787,095,128	785,622,597	787,095,128	785,622,597
Tambahan	57,154,487	5,838,053	57,154,487	5,838,053
Pelarasan	2,025,869	-	2,025,869	-
Pengiktirafan Kos Dalam Penyata				
Pendapatan	(14,281,054)	(4,365,522)	(14,281,054)	(4,365,522)
Pada 31 Disember	831,994,430	787,095,128	831,994,430	787,095,128
<u>Perbelanjaan Pembangunan</u>				
Pada 1 Januari	311,124,118	291,500,656	310,981,866	308,689,515
Tambahan	38,995,708	16,212,262	41,305,932	16,070,010
Pelarasan	(7,603,490)	17,188,859	(3,167,359)	-
Pengiktirafan Kos Dalam Penyata				
Pendapatan	(12,761,212)	(13,777,659)	(14,688,579)	(13,777,659)
Pada 31 Disember	329,755,124	311,124,118	334,431,860	310,981,866
Jumlah Pembangunan Tanah Industri	1,161,749,554	1,098,219,246	1,166,426,290	1,098,076,994
(b) Pembangunan Perumahan / Komersil				
<u>Kos Tanah - Pada Kos</u>				
Pada 1 Januari / 31 Disember	101,293,303	101,293,303	101,293,303	101,293,303
Tambahan	3,468,200	-	3,468,200	-
Pelarasan	48,670,341	-	48,670,341	-
Pengiktirafan Kos Dalam Penyata				
Pendapatan	(17,231,089)	-	(17,231,089)	-
Pada 31 Disember	136,200,755	101,293,303	136,200,755	101,293,303
<u>Perbelanjaan Pembangunan</u>				
Pada 1 Januari	199,011,769	116,828,413	187,619,661	116,240,304
Tambahan	110,482,258	92,620,705	102,018,669	95,971,706
Pembatalan Projek	-	14,155,000	-	-
Pelarasan	(44,241,462)	-	(48,677,595)	-
Pengiktirafan Kos Dalam Penyata				
Pendapatan	(52,769,607)	(21,090,967)	(54,880,378)	(21,090,967)
Projek Yang Telah Siap	-	(3,501,382)	-	(3,501,382)
Pada 31 Disember	212,482,958	199,011,769	186,080,357	187,619,661
Jumlah Pembangunan Perumahan / Komersil	348,683,713	300,305,072	322,281,112	288,912,964

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

14. HARTA DALAM PEMBANGUNAN (sambungan)

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
(c) Pembangunan Pusat Bandar (KOMTAR)				
<u>Kos Tanah - Pada Kos</u>				
Pada 1 Januari / 31 Disember	10,850,393	10,850,393	10,850,393	10,850,393
<u>Perbelanjaan Pembangunan</u>				
Pada 1 Januari	7,974,847	3,884,058	7,974,847	3,884,058
Tambahan	1,197,287	4,090,789	1,197,287	4,090,789
Pada 31 Disember	9,172,134	7,974,847	9,172,134	7,974,847
Jumlah Pembangunan Pusat Bandar (KOMTAR)	20,022,527	18,825,240	20,022,527	18,825,240
Jumlah Harta Dalam Pembangunan	1,530,455,794	1,417,349,558	1,508,729,929	1,405,815,198

Tanah-tanah di bawah nota ini masih belum dipindah hakmilik oleh Kerajaan Negeri kepada Perbadanan. Kerajaan Negeri akan mengeluarkan surat hakmilik ini bila-bila masa dikehendaki.

15. PENGHUTANG PERDAGANGAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Penghutang Perdagangan	76,236,904	207,196,890	73,326,629	204,780,631
Invois Bayaran Berperingkat	158,267,704	73,598,403	158,267,704	73,598,403
Tolak : Peruntukan Hutang Ragu	(8,975,544)	(14,179,519)	(8,402,551)	(13,622,230)
	225,529,064	266,615,774	223,191,782	264,756,804

16. PENGHUTANG LAIN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Cukai Terlebih Bayar	1,685,681	1,557,545	-	52,028
Penghutang Lain	58,748,161	39,737,638	57,705,751	36,500,292
Tolak: Peruntukan Hutang Ragu	(52,536,888)	(35,451,734)	(52,536,888)	(35,451,734)
Deposit Dan Pendahuluan	3,559,400	2,991,712	2,146,174	1,605,220
Pinjaman Kepada Kakitangan	972,391	982,904	972,391	982,904
	12,428,745	9,818,065	8,287,428	3,688,710

Termasuk dalam penghutang lain sejumlah RM9,555,238 merupakan tuntutan pembayaran balik Kredit Cukai Input (ITC) di bawah Subseksyen 38(3) Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014. Tuntutan bayaran balik telah dibuat oleh pihak Perbadanan dan masih menunggu pembayaran balik tuntutan tersebut daripada Pihak Berkuasa.

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

17. PENGHUTANG ANAK SYARIKAT / SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Penghutang Anak Syarikat	-	-	1,402,761	1,058,570
Penghutang Syarikat Bersekutu	567,545	562,363	-	-

Penghutang anak syarikat dan penghutang syarikat bersekutu adalah tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tidak mempunyai tempoh pembayaran balik yang tetap.

Termasuk dalam jumlah penghutang anak syarikat adalah pinjaman kepada anak syarikat berjumlah RM501,923. Pinjaman kepada anak syarikat adalah tidak bercagar dengan kadar faedah 5.16% setahun dan bayaran balik dalam tempoh 12 bulan.

18. DEPOSIT TETAP

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Bank & Syarikat Kewangan Berlesen	17,929,911	23,503,415	15,500,000	20,000,000

Kadar faedah bagi deposit tetap bagi Kumpulan adalah antara 2.0% sehingga 3.30% setahun (2016: 2.0% sehingga 3.45% setahun), manakala bagi PPPP adalah antara 2.40% sehingga 2.70% setahun (2016: 2.40% sehingga 2.70% setahun).

Deposit tetap dengan bank berlesen anak syarikat yang mempunyai tempoh matang satu (1) bulan merupakan Akaun Dana Tenggelam.

19. WANG TUNAI DAN BAKI DI BANK

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Wang Tunai Dan Baki Di Bank	15,732,024	19,164,774	3,194,454	658,826
Wang Dalam Transit	646	318	-	-
	15,732,670	19,165,092	3,194,454	658,826

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

19. WANG TUNAI DAN BAKI DI BANK (sambungan)

Tunai di bank yang dipegang di bawah Akaun Pemajuan Perumahan dibuka dan disenggarakan di bawah Seksyen 7A, Akta Pemajuan Perumahan (Kawalan dan Perlesenan) 1966 bagi Kumpulan dan PPPP adalah seperti berikut:

	KUMPULAN		PPPP	
	2017		2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Tunai Di Bank	1,201,521	2,216,919	978,759	1,575,986

Tunai anak syarikat di bank yang dipegang sebagai amanah untuk pemilik petak berjumlah RM122,836 (2016: RM2,582,122).

Tunai anak syarikat di bank berjumlah RM32,392 (2016: RM2,539) menunjukkan Akaun Amanah Dana Tenggelam.

20. PERUNTUKAN

	KUMPULAN / PPPP	
	2017	2016
	RM	RM
Peruntukan Jangka Pendek:-		
Peruntukan Perbelanjaan Pembangunan	3,414,462	14,783,749
Peruntukan Premium Khas	115,229	803,092
Peruntukan Denda Ketidaksiapan Kerja	10,592,498	5,400,478
Peruntukan Kos Infrastruktur Masa Hadapan	191,049,720	168,161,999
	205,171,909	189,149,318
Peruntukan Jangka Panjang:-		
Peruntukan Kos Infrastruktur Masa Hadapan	710,241,684	731,199,066
	915,413,593	920,348,384

21. DANA TENGGELAM

	KUMPULAN	
	2017	2016
	RM	RM
Baki Pada 1 Januari	2,620,399	2,532,749
Faedah Dari Dana Tenggelam	80,787	87,650
Pengeluaran Dana Tenggelam	(271,275)	-
Baki Pada 31 Disember	2,429,911	2,620,399

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

22. CUKAI TERTUNDA

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Baki Pada 1 Januari	4,985,846	5,980,087	4,580,000	5,302,000
Pindahan Dari Penyata Pendapatan	6,332,575	(1,011,674)	7,122,000	(722,000)
Kredit Cukai Tertunda Tidak Diiktiraf	3,304,485	2,335,307	-	-
Perubahan Kadar Cukai	-	53,315	-	-
(Lebihan) / Kurangan Peruntukan Tahun Lalu	10,249,958	(2,371,189)	13,019,000	-
	24,872,864	4,985,846	24,721,000	4,580,000
Cukai Tertunda	25,065,314	5,190,846	24,721,000	4,580,000
Aset Cukai Tertunda	(192,450)	(205,000)	-	-
	24,872,864	4,985,846	24,721,000	4,580,000

23. GERAN KERAJAAN

	KUMPULAN / PPPP	
	2017 RM	2016 RM
Baki Pada 1 Januari	574,528,434	513,940,026
Tambahan Pada Tahun Semasa	-	64,351,157
	574,528,434	578,291,183
Tolak:		
Geran dicaj ke Penyata Pendapatan Komprehensif	(20,779,199)	(3,762,749)
Baki Pada 31 Disember	553,749,235	574,528,434

Geran kerajaan merupakan geran yang diterima dari Kerajaan Negeri bagi Projek Perumahan Mampu Milik.

24. PINJAMAN KERAJAAN

	KUMPULAN / PPPP	
	2017 RM	2016 RM
Tempoh bayaran balik pinjaman yang diterima dari Kerajaan Negeri untuk membina Pusat Makanan Laut di Batu Kawan		
- Kurang dari 1 tahun	485,825	467,140
- Dalam tempoh 1 tahun - 2 tahun	505,258	485,825
- Dalam tempoh 2 tahun - 5 tahun	2,846,109	2,736,642
- Dalam tempoh 5 tahun dan lebih	-	614,724
	3,837,192	4,304,331

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

24. PINJAMAN KERAJAAN (sambungan)

	KUMPULAN / PPPP	
	2017 RM	2016 RM
Pinjaman tanpa faedah dari Kerajaan Persekutuan untuk membina bangunan kilang berserta fasiliti di Plot 144 dan Plot 150 Mukim 12, Daerah Barat Daya, Pulau Pinang. Tempoh bayaran balik adalah selama 30 tahun dengan tempoh tangguhan selama lima (5) tahun bermula dari tarikh kuatkuasa pembiayaan.		
Tempoh bayaran balik pinjaman adalah seperti berikut:-		
- Kurang dari 1 tahun	7,200,000	7,200,000
- Dalam tempoh 1 tahun - 2 tahun	7,200,000	7,200,000
- Dalam tempoh 2 tahun - 5 tahun	21,600,000	21,600,000
- Dalam tempoh 5 tahun dan lebih	109,800,000	117,000,000
	145,800,000	153,000,000
Pinjaman dari Kerajaan Negeri		
- Kurang dari 1 tahun	11,637,198	11,189,613
- Dalam tempoh 1 tahun - 2 tahun	12,102,686	11,637,198
- Dalam tempoh 2 tahun - 5 tahun	18,174,130	37,779,743
- Dalam tempoh 5 tahun dan lebih	-	42,497,074
	41,914,014	103,103,628
Tempoh bayaran balik pinjaman:-		
- Jangka Pendek	19,323,023	18,856,753
- Jangka Panjang	172,228,183	241,551,206
	191,551,206	260,407,959

25. PEMIUTANG PERDAGANGAN DAN PEMIUTANG LAIN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Pemiutang Perdagangan	52,973,899	67,696,760	37,316,854	54,566,086
Pemiutang Lain	79,293,022	82,960,355	56,983,964	72,668,031
Deposit	89,735,590	68,283,840	86,052,966	63,735,227
	169,028,612	151,244,195	143,036,930	136,403,258

Terma kredit yang diberi kepada Kumpulan dan PPPP adalah dalam lingkungan 14 - 90 hari.

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

26. PEMIUTANG ANAK SYARIKAT DAN PEMIUTANG SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Pemiutang Anak Syarikat	-	-	5,334,104	3,845,598
Pemiutang Syarikat Bersekutu	2,570,697	2,570,697	-	-

Pemiutang anak syarikat dan pemiutang syarikat bersekutu adalah tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tidak mempunyai tempoh pembayaran balik yang tetap.

27. PENDAPATAN TERTUNDA

	KUMPULAN	
	2017 RM	2016 RM
Pada 1 Januari	5,027,584	2,167,982
Geran Diterima Dari Kerajaan	18,793,686	14,277,484
Jumlah Geran Diterima Dari Kerajaan	23,821,270	16,445,466
Belanja Akruan Terlebih Pada Tahun Lalu	19,176	13,678
Lebihan Geran Yang Masih Belum Dipulangkan	(24,015)	-
Tambahan:-		
- Faedah Diterima	10,298	20,576
- Pelbagai Pendapatan	245,589	81,509
- Jualan	24,543	41,300
Jumlah Pendapatan	280,430	143,385
Tolak:-		
- Kos Kendalian	(14,657,897)	(558,924)
- Perbelanjaan Pentadbiran	(2,929,519)	(11,008,023)
- Perbelanjaan Pelbagai	-	(2,721)
- Cukai	(260)	(5,277)
Jumlah Perbelanjaan	(17,587,676)	(11,574,945)
Jumlah Geran Kerajaan Yang Digunakan	(17,307,246)	(11,431,560)
Baki Pada 31 Disember	6,509,185	5,027,584

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

28. PINJAMAN BANK

	KUMPULAN / PPPP	
	2017 RM	2016 RM
Bahagian Semasa (Bayaran Balik Dalam Tempoh 12 Bulan)		
- Pinjaman Kredit Tidar	708,000,000	198,000,000

Pinjaman bank merupakan pinjaman kredit tidar yang tidak bercagar, faedah yang dikenakan adalah di antara 4.00% sehingga 4.50% setahun dan bayaran balik dalam tempoh 12 bulan.

Kerajaan Negeri telah memberikan Surat Akujanji kepada Kementerian Kewangan bagi kemudahan pinjaman bank PPPP berdasarkan pematuhan kepada perenggan 14(1)(d) Jadual Kedua Akta Pemerdagangan (Kekompetenan Badan Perundangan Negeri) 1962 (Pindaan Jadual Kedua) 1981 (Akta 380) berkuatkuasa 19 November 1999.

Jumlah pinjaman bank PPPP akan menjadi liabiliti sebenar Kerajaan Negeri sekiranya PPPP gagal memenuhi obligasi perjanjian atau sesuatu peristiwa tertentu.

Sehingga 31 Disember 2017, dari sejumlah RM708 juta baki pinjaman PDC, sejumlah RM636 juta (2016: RM116 juta) adalah pinjaman dengan Surat Akujanji daripada Kerajaan Negeri.

29. PENDAPATAN KENDALIAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Jualan Tanah	169,534,033	103,242,696	169,534,033	103,242,696
Jualan Hartanah	58,287,447	42,723,685	57,771,822	42,711,685
Sewa	64,194,538	61,632,195	56,387,825	53,384,145
Dividen	30,848,663	35,772,185	43,657,114	43,772,180
Pendapatan Dari Kontrak	8,397,641	3,770,652	-	-
Pendapatan Dari Penyelenggaraan	7,829,182	4,368,201	3,407,264	-
Untung Atas Jualan Pelaburan	(1,088)	154,445	(1,088)	154,445
Bayaran Perundingan & Kesetiausahaan	1,867,576	2,989,676	-	-
Geran Kerajaan Direalisasikan	17,307,246	11,431,560	-	-
Lain-lain Pendapatan Kendalian	1,568,825	924,300	-	-
	359,834,063	267,009,595	330,756,970	243,265,151

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

30. KOS KENDALIAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Kos Berkaitan Jualan Tanah	158,332,831	114,028,527	158,332,831	114,028,527
Kos Berkaitan Pengurusan Pelaburan Hartanah	27,460,256	24,963,798	23,481,340	20,719,260
Kos Berkaitan Jualan Hartanah	53,935,029	48,055,704	61,146,619	48,712,718
Perbelanjaan Aktiviti Pelancongan dan Kesenian	14,229,000	16,039	-	-
Kos Kontrak	8,492,729	3,590,877	-	-
Kos Servis Khidmat Konsultant	543,527	1,588,771	-	-
Kos Servis Telekomunikasi	2,900,599	3,119,723	-	-
Lain-lain Kos Kendalian	790,098	609,850	43,201	1,947
	266,684,069	195,973,289	243,003,991	183,462,452

31. PENDAPATAN PELBAGAI

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Lain-lain Faedah	17,179,330	18,314,926	17,169,386	18,935,085
Lain-lain Pendapatan	1,682,631	7,203,373	1,415,490	7,216,652
Dividen	2,801,705	2,659,181	-	-
Geran Kerajaan Direalisasikan	5,528,506	6,394,599	5,528,506	6,394,599
Pelarasan Nilai Saksama Pelaburan	51,579	-	-	-
Pelarasan Nilai Saksama Pelaburan Hartanah	219,248,339	2,620,000	219,113,339	2,620,000
Pemulihan Peruntukan Rosotnilai Barangniaga	-	8,436,774	-	8,436,774
Pemulihan Peruntukan Rosotnilai Pelaburan	-	-	921,022	-
Peruntukan Hutang Ragu Dipulihkan	6,143,486	10,404,602	6,110,621	10,285,050
Hutang Lapuk Dipulihkan	92,012	-	92,012	-
Sewaan	755,018	703,630	-	-
Yuran Kebenaran & Pengurusan	37,144,670	7,775,112	37,144,670	7,775,112
Pengagihan Modal	45,000	-	45,000	-
Untung Atas Jualan Pelaburan Hartanah	492	48	-	-
Untung Atas Jualan Hartanah, Loji dan Peralatan	8,622	626,367	9,337	13,629
	290,681,390	65,138,612	287,549,383	61,676,901

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

32. PERBELANJAAN KEWANGAN

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Faedah Pinjaman Institusi Kewangan	20,682,095	2,398,949	20,676,786	2,391,656

33. KEUNTUNGAN OPERASI

	KUMPULAN		PPPP	
	2017	2016	2017	2016
	RM	RM	RM	RM
Keuntungan Operasi Didapati Selepas Ditolak / (Dicampur):-				
Bayaran Juruaudit	147,672	160,567	55,272	77,967
Elaun Lembaga Pengarah				
- Yuran	24,050	27,600	-	(184,602)
- Lain-lain	91,040	290,307	(32,560)	141,907
Belanja Faedah	20,682,095	2,393,154	20,676,786	2,391,656
Belanja Sewa	908,020	1,619,223	-	-
Manfaat Pekerja (Nota 34)	43,726,290	45,140,808	35,089,839	34,648,009
Peruntukan Hutang Ragu	18,024,665	367,285	17,976,096	19,658,509
Hutang Lapuk	1,786,179	1,620,375	1,779,179	513,215
Peruntukan Hutang Ragu Dipulihkan	(6,234,638)	(10,166,128)	(6,202,633)	(10,285,050)
Rugi Atas Jualan Pelaburan	-	519,360	-	-
(Untung) / Rugi Atas Jualan Hartanah, Loji Dan Peralatan	(8,622)	71,763	(9,337)	(13,629)
(Untung) / Rugi Atas Pelarasan Nilai Saksama Pelaburan Hartanah	(219,248,339)	-	(219,113,339)	(2,620,000)
Pemulihan Peruntukan Rosotnilai				
Barangniaga	-	(8,436,774)	-	(8,436,774)
Pelunasan Muhibbah Atas Pengambilalihan	-	1,102,929	-	-
Susutnilai	4,834,259	6,188,805	3,116,148	4,236,279
Faedah Dan Dividen	(50,829,698)	(56,746,292)	(60,826,500)	(62,707,265)
Sewa Diterima	755,018	703,630	-	-
Pelupusan Hartanah, Loji dan Peralatan	2,484,693	-	1,920,189	-
Untung Atas Jualan Hartanah, Loji dan Peralatan	-	(612,227)	-	-
Rugi / (Untung) Atas Jualan Pelaburan	1,088	(154,493)	1,088	(154,445)
Sumbangan / derma (Nota 35)	43,618,119	2,680,217	34,049,033	2,568,401

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

34. MANFAAT PEKERJA

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Gaji, elaun & bonus	39,140,439	38,310,216	30,202,822	29,551,730
EPF, SOCSO & Pencen	2,777,349	2,587,965	1,791,276	1,722,673
Lain-lain Manfaat Pekerja	1,808,502	4,242,627	3,095,741	3,373,606
	43,726,290	45,140,808	35,089,839	34,648,009
 Jumlah Pekerja	 396	 418	 213	 237

35. SUMBANGAN / DERMA

Sumbangan / derma termasuk dalam Perbelanjaan Pentadbiran adalah seperti berikut :-

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Sumbangan kepada Kerajaan Negeri	43,500,000	2,500,000	34,000,000	2,500,000
Lain-lain sumbangan / derma	118,119	180,217	49,033	68,401
	43,618,119	2,680,217	34,049,033	2,568,401

36. PERBELANJAAN CUKAI

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Cukai Semasa				
Peruntukan Tahun Semasa	1,239,655	2,261,133	-	-
Kurangan / (Lebih) Peruntukan				
Bagi Tahun Lalu	(128,432)	(243,771)	-	-
Denda	511	11,307	-	-
Cukai Tertunda Tidak Diiktiraf	2,309,682	2,182,521	-	-
Perubahan Kadar Cukai	5,509	46,553	-	-
Bahagian Cukai Syarikat Bersekutu	1,016,037	3,667,369	-	-
Cukai Tertunda				
Cukai Tertunda Semasa	6,766,352	(399,672)	7,122,000	-
Kurangan / (Lebih) Peruntukan	10,805,475	(2,823,643)	13,019,000	(722,000)
	22,014,789	4,701,797	20,141,000	(722,000)

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

36. PERBELANJAAN CUKAI (sambungan)

	KUMPULAN		PPPP	
	2017 RM	2016 RM	2017 RM	2016 RM
Penyesuaian Perbelanjaan Cukai Efektif:				
Keuntungan Sebelum Cukai	238,661,490	59,164,915	241,881,681	45,837,825
Cukai Dikira Pada Kadar Cukai 24%	57,278,758	14,199,580	58,051,603	11,001,078
Perbelanjaan Tidak Dibenarkan	30,059,282	15,270,131	34,719,587	12,524,961
Pendapatan Tidak Dikenakan Cukai	(61,995,394)	(27,626,275)	(67,863,190)	(23,579,059)
Aset Cukai Tertunda Tidak Diiktiraf	3,304,485	2,344,715	-	-
Bahagian Cukai Syarikat Bersekutu	1,016,037	3,667,369	-	-
Denda Cukai	511	11,307	-	-
Perubahan Kadar Cukai	15,584	171,930	-	53,020
Kurangan /(Lebihan) Peruntukan Tahun Lalu				
- Cukai Pendapatan	(128,432)	(243,771)	-	-
- Cukai Tertunda	(7,536,042)	(3,093,189)	(4,767,000)	(722,000)
	22,014,789	4,701,797	20,141,000	(722,000)
Cukai Tertunda Tidak Diperuntukkan Untuk:-				
Perbezaan Sementara	79,098	312,673	-	-
Kerugian Cukai Tidak Diserap	15,144,781	5,995,633	-	-
Elaun Modal Yang Tidak Diserap	-	2,992,666	-	-
	15,223,879	9,300,972	-	-

PERBADANAN PEMBANGUNAN PULAU PINANG
Penang Development Corporation

Bangunan Tun Dr. Lim Chong Eu,
No. 1, Persiaran Mahsuri, Bandar Bayan Baru, 11909 Bayan Lepas, Pulau Pinang, Malaysia.

Telefon : (604)-634 0111
Faks : (604)-634 0193
E-mel : enquiry@pdc.gov.my
Laman Web : www.pdc.gov.my